

734

**CALENDAR
PE ANUL DE-
LA HRISTOS**

1921

Josif Muldovano
Inspector școlar
ARAD

PREȚUL 5. - LEI.

Librăria Diecezană

◆◆ Arad, Bulevardul Regina Maria Nr. 20. ◆◆

Asortată cu cele mai nouă opuri literare, pedagogice și de știință. Hârtie de scris și desen. Articole de papetărie, casele, registre, copiere, caete școlare, tăblițe, creioane, penițe, cerneală, ștampile, perine pentru ștampile. Dureți pentru școală, cretă, gumă de șters și gumi arabic. Articole de birou: Călimare, ceară roșie etc. ◆◆

NOUȚĂȚI MUZICALE: NOTE DE PIAN ȘI CORURI.

FONDATĂ LA 1900.

◆◆

TELEFON Nr 881

201324

1920

CALENDAR

PE ANUL

DELA HRISTOS

1921.

ANUL XLIII.

Palatul Cultural al orașului Arad

BIBLIOTECA

No. înr. de sporire 517
19 10/11/20

Josif Moldovanu
Inspector școlar
ARAD

ARAD, 1920.

EDITURA ȘI TIPARUL TIPOGRAFIEI DIECEZANE.

Cronologia pe anul 1921.

	Anii
Dela facerea lumii după Suidas (6000 înainte de Hristos)	7921
„ facerea lumii după cei 70 de traducători ai Bibliei	7555
„ facerea lumii după era bizantină sau constantinopolitană biser.	7429
„ facerea lumii după socoteala lui Eusebiu	7121
„ periodul Iulian (1 Ianuarie 4713 înainte de Hristos)	5926
„ calculul comun	5904
„ calculul nou al Evreilor (ecvinocțiul de primăvară 3791)	5711
„ fondarea Romei (24 Aprilie 753 înainte de Hristos)	2674
„ moartea lui Alexandru cel mare	2453
„ îndreptarea Calendarului Iulian prin Sosigene (1 Ianuarie anul 45 înainte de Hristos)	1966
„ nașterea Domnului nostru Isus Hristos	1921
„ risipirea Ierusalimului prin Romani (1 Sept. anul 64 după Hristos)	1852
„ descălecarea Romanilor în Dacia sub împăratul Traian	1816
„ primirea legii creștine de către Romani	1815
„ năvălirile barbare în Dacia-Traiană: Goții, Gepizii, Avarii, Hunii etc.	1647
„ cel dintâiu Sinod ecumenic din Nicea	1596
„ introducerea ciopetelor în bisericile creștine	1521
„ căderea imperiului roman apusean	1445
„ era mohamedană (fuga lui Mohamed de la Meka la Medina, la 622 după Hristos)	1299
„ desbinarea bisericii apusene de cea răsăriteană	867
„ întemeierea statului Țării românești prin Radu Negru Basarab Domnul Făgărașului	821
„ începutul războaielor cruciate	827
„ inventarea ochelarilor	628
„ aflarea prafului de pușcă	588
„ reîntemeierea statului Moldovei prin Dragoș Vodă	576
„ aflarea hârtiei	548
„ construirea celei dintâi violine	481
„ aflarea tiparului	418
„ ocuparea Constantinopolului prin Turci	467
„ descoperirea Americii (11 Octombrie 1492)	429
„ moartea lui Ștefan cel mare	416
„ reformația lui Luther	404
„ Mihai Viteazul ca domn al țărilor române	318
„ îndreptarea Calend. Iulian prin papa Grigorie XIII	339
„ aducerea cartofilor în Europa	337
„ începerea sădirii tutunului (tăbacului) în Europa	330
„ aflarea mașinilor cu abur	285
„ descoperirea Australiei	222
„ anexarea Bucovinei la țările austriace	146
„ aflarea trenului în Anglia	144
„ construirea primului balon	138
„ revoluțiunea lui Horea	137
„ descoperirea curentului electric	131
„ aflarea altoirii vărsatului	127
„ aflarea luminatului cu gaz	121

	Anii
• Aflarea corăbiilor cu vapor (abur) de R. Fulton în America	114
• înființarea preparandiei din Arad	109
• prima răpire a Basarabiei prin Ruși	108
• primul telegraf cu scriere	89
• aflarea mașinilor de cusut	77
• unirea principatelor române	62
• reînființarea metrop. ort. a R. mânilor din Transilvania și Ungaria	57
• detronarea principelui Ion Cuza	55
• nașterea (24 aug 1865) M. Sale Ferdinand I, rege al tuturor Românilor	56
• revenirea Romei ca capitală a Italiei	51
• primul sinod anual al eparhiei arădane	51
• reînființarea imperiului german	50
• trecerea la cele eterne a marelui arhiepiscop Andreiu Baron de Șaguna (16 Iunie 1873)	48
• proclamarea independenței statului român	44
• răpirea din nou a Basarabiei prin Ruși	43
• proclamarea regatului român și încoronarea primului rege român	40
• descoperirea fonografului și telefonului	33
• expoziția națională din București	15
• izbucnirea războiului mondial	7
• unirea tuturor Românilor cu patria mamă	3

Sărbători și alte zile schimbăcioase.

Carnevalul (câșlegile) 8 săptămâni și 3 zile; începutul Triodului 7 Februarie; lăsatul de carne 21 Febr.; lăsatul de brânză 28 Febr.; S-tul *Teodor* 6 Martie; *Florile* 11 Aprilie; *Înălțarea* (Ispas) 27 Maiu; *Pogorârea Duhului S.* 6 Iunie; lăsatul de post S. Apostoli 13 Iunie; Postul S. Apostoli 2 săptămâni și 1 zi; *Bunavestire* Joi a 4-a săpt. din post; S-tul *George* Vineri după S. Paști; *Nașterea Domnului*: Sâmbătă.

Posturile.

Mercurile și Vinerile de peste an, Ajunul Botezului 5 Ian., Postul Paștilor din 28 Febr.—18 Aprilie, Postul S-lor Apostoli din 13 Iunie până la 29 Iunie. Postul Adormirii Născătoarei de Dumnezeu dela 1—14 August. Tăierea capului S-lui Ioan în 29 August. Ziua Crucii în 14 Sept., Postul Nașterii Domnului din 15 Nov. până în 24. Dec.

Deslegări de post:

Mercurile și Vinerile dela Crăciun până la ajunul Botezului. Cele din săptămâna brânzei; din săptămâna după Paști (luminată), precum și cele din săptămâna după Rusalii.

Parastase oficiale :

La Trei Ierarhi pentru mecenajii Ioan și Maria Trandafil: în 9 Febr. pt mecenatele Em. Gojdu; 28 sept. (11 oct.) pentru regele Carol; 30 Nov. pentru fericitul Metropolit Andrei baron de Șaguna.

Sărbători naționale :

În 24 Ianuarie v. aniversarea unirii principatelor, 7 Aprilie n. ziua numelui M. Sale Regelui, 10 Maiu n. proclamarea independenței, 22 Iulie (4 Aug.) ziua numelui M. Sale Reginei, 11/24 August ziua nașterii M. Sale Regelui, 18 Novemre (1 Dec.) unirea Transilvaniei cu patria mamă.

Zile de repaus :

la judecătoria pentru credincioșii bisericii noastre: 25, 26, 27 Dec. (Crăciun), 1, 6, 7, 30 Ianuarie, 2 Febr., 25 Martie, 23 Aprilie, 29 Iunie, 20 Iulie, 6, 15 August, 8, 14 Sept., 26 Oct., 8, 21 Nov., 6. Dec. Vinerea mare, Lunea Paștilor, Înălțarea Domnului și Lunea Rusaliilor.

Regentul anului :

Mercur. Anul va fi uscat, vânturos și puțin roditor. Primăvara la început friguroasă, apoi uscată, caldă și la urmă frumoasă. Vara schimbăcioasă, mai apoi frumoasă. Toamna până la jumătate friguroasă, apoi frumoasă, la sfârșit ploioasă. Iarna geroasă. Poame multe, vin puțin, asemenea și grâu. La sfârșitul verei ploaie multă.

Anotimpuri :

Primăvara va începe în 8/21 Martie. Vara în 9/22 Iunie. Toamna în 10/23 Sept. Iarna în 9/22 Decembrie.

Lună nouă
Pătrarul întâiu

Lună plină
Pătrarul din urmă

ianuarie

are 31 de zile.

Gerar.

1921. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Vineri	1 (†) Tăierea împ. S. Vasile	14 Felix	7 46	4 32
Sâmb.	2 P. Sivestru, m. Teagen	15 Mauriț pust.		

Duminea înaintea Botezului. Ev. dela Marcu, c. 1, gl 8, a inv. 11.
„Inceperea Evangheliei a lui Isus Hristos...”

Dum.	3 Prf. Malachia, m. Gordiu	16 Marcel	7 45	4 34
Luni	4 C. Teoctist, S. 70 Ap.	17 Antoniu		
Marti	5 M. Teopempt, Teona	18 Maurus		moale,
Merc.	6 (†) Botezul Domnului	19 Canut		vântos
Joi	7 St. Ioan Botezătorul	20 Fabian		schimbă-
Vineri	8 C. George și Domnica	21 Agneta		cios
Sâmb.	9 Mrt. Polieuct, Eustr.	22 Vincențiu		

Duminea după Botez, Ev. dela Matei, c. 4, gl. 1, a inv. 1.
„In vremea aceea auzind Isus, că Ioan s'a prins...”

Dum.	10 P. Grig., Domet., Marcian	23 Logd. Mariei	7 40	4 44
Luni	11 Cuv. Teodosiu s. M.	24 Timoteu		
Marti	12 Muc. Tațiana	25 Intorc. la Saul		furtună,
Merc.	13 M. Ermil, Stratonic	26 Policarp		neană
Joi	14 SS. Păr. uciși în Sinai	27 Ioan Crisost.		multă
Vineri	15 C. Pavel, Ion Colibaș	28 Carol cel mare		
Sâmb.	16 Inch. cinst. I. Ap. Pet.	29 Francisc		

Ev. 12. dela Luca a celor 10 leproși, c. 17, gl. 3, a inv. 2.
„In vremea aceea întrând Isus într'un sat...”

Dum.	17 C. Antonie cel mare	30 Adelgunda	7 32	4 54
Luni	18 SS. p. Atanas și Ciril	31 Petru		
Marti	19 C. Macarie, m. Eufr.	1 Febr. Ign.		vifor
Merc.	20 C. Eutim, Vas, Vasilid	2 (†) Int. Dlui		vânt
Joi	21 C. Maxim, Valer, Cand.	3 Blasiu		frig
Vineri	22 A. Timot., m. Anast.	4 Veronica		
Sâmb.	23 M. Clement, Salman	5 Agația		

Ev. 15. dela Luca, alui Zaheiu c. 19, gl. 3, a inv. 3.
„In vremea aceea trecea Isus prin Ierihon...”

Dum.	24 C. Xenia, m. Pausir	6 Dorotea	7 23	5 05
Luni	25 C. Grig., Puplie, Maris	7 Romuald		
Marti	26 C. Xenof., Arcadie	8 M. Ioan		
Merc.	27 Ad. m. I. Gură de aur	9 Apolonia		senin,
Joi	28 C. Efrem și Paladiu	10 Gabriela		frig
Vineri	29 Ad. mșt. s. Ign., m. Sarvil	11 Desideriu		
Sâmb.	30 (†) SS. Vas. Gr. și Ioan	12 Eulalia		

Duminea Hananiencii Ev. dela Matelu, cap 15, gl. 4, a inv. 4.
„In vremea aceea intrat-a Isus în părțile Tirului și ale Sid...”

Dum.	31 S. Chir. Ioan, m. Victorin	13 Eduard	7 12	5 16
------	-------------------------------	-----------	------	------

Februarie

are 28 de zile.

Faur.

1921. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele răsare apune
Luni	1 M. Trifon, Perpetua	14 Valentin	7 11 5 17
Marti	2 (7) întâmp. Domnului	15 Faust	
Merc.	3 D. Sim și Ana pr.	16 Iuliana	vânt
Joi	4 C. Izidor m. Avramie	17 Sabas P.	frig
Vineri	5 M. Agata, m. Teodula	18 Coloman	ger
Sâmb.	6 P. Vucol, m. Fausta	19 Susana	

Dum. Vameșului și a Fariseului Ev. 16. dela Luca c. 18, gl. 5, a înv. 5
„Zis-a Domnul pilda aceasta : doi oameni au intrat în bis...”

Dum.	7 C. P. Partenie, Luca	20 Eucherius	7 00 5 27
Luni	8 M. Teodor Strat., Zah.	21 Eleonora	
Marti	9 S. M. Nichifor, Marcel	22 Petru intr.	vântos
Merc.	10 M. Haral. Valentina	23 Romana l. d. s.	schimbă-
Joi	11 M. Vlasie, Teodora	24 Mateias	cios
Vineri	12 P. Meletie, Saturnin	25 Geza	
Sâmb.	13 C. Martinian, Eulogie	26 Alesandru	

Duminea fiului rătăcit, Ev. 17. dela Luca, c. 15, gl. 6, a înv. 6.
„Zis-a Domnul pilda aceasta : un om are doi feciori...”

Dum.	14 C. Auxentie, Maron	27 Leandru	6 48 5 38
Luni	15 Ap. Onisim, m. Maior	28 Roman	
Marti	16 M. Pamfilie, Valent	1 Martie Albin	umed
Merc.	17 M. Teodor Tiron,	2 Simplicius	vântos
Joi	18 P. Leon papa Romei	3 Cunigunda	neadă
Vineri	19 Ap. Archip și Apfia	4 Teofil	
Sâmb.	20 C. P. Leon ep., Agaton	5 Eusebius	

Duminea lăsatului de carne, Ev. dela Mateiu, cap 25, gl. 7, a înv. 7
„Zis-a Domnul : când va veni Fiul omenesc...”

Dum.	21 C. Timoteiu, Mauriciu	6 Friderich	6 35 5 49
Luni	22 M. din Eug., Talasiu	7 Toma	
Marti	23 M. Policarp, c. Anton	8 Gotfrid	schim-
Merc.	24 Afl. cap. S. Ioan Botez.	9 Francisca	băcios
Joi	25 C. Tarasie, m. Regina	10 S. 40 Martiri	umed
Vineri	26 M. Porfir, Fotni Sam.	11 Constantin	
Sâmb.	27 C. Procopiu Decapolit	12 Crigoriu	

Duminea lăsatului de brânză, Ev. dela Matei, cap 6, glas 8, a înv. 8.
„Zis-a Domnul : de veți ierta oamenilor greșele lor...”

Dum.	28 P. Vasilie, m. Proteriu	13 Rozina	6 21 5 59
------	----------------------------	-----------	-------------

Martie

are 31 zile.

Germănar.

1921. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Luni	1 Cuv. Eudochia, Dom.	14 Matilda	6 20	6 00
Marti	2 M. Teodot, Isichie	15 Cristof		
Merc.	3 M. Eutropiu, Cleonic	16 Henrich	schimbă-	
Joi	4 C. Geras, m. Acațiu	17 Gertrud	cios	
Vineri	5 M. Conon, m. Ar.	18 Alexandru	vântos	
Sâmb.	6 42 muc. din Amoreia	19 Iosif		

Dumineca 1. din post, Ev. dela Ioan, cap 1, gl. 1, a inv. 9.
„In vremea aceea voia Isus să meargă în Galileia...”

Dum.	7 MM. Eug Eteriu, Elpidiu	20 (†) Florile	6 05	6 10
Luni	8 C. Teofilact, Pavel	21 Benedict		
Marti	9 SS. 40 Mucenici	22 Octavian		
Merc.	10 Mar. Codrat, Ciprian	23 Victoria	noros,	
Joi	11 C. Sofronie, Piomie	24 Gabriel, Joia m.	senin	
Vineri	12 C. Teofan, Grig. Dial.	25 (†) Hunaw. m.		
Sâmb.	13 Păr. Nicofor, Pupliu	26 Emanuel, S. m.		

Dumineca 2. din post, Ev. dela Marcu, cap 2, gl. 2, a inv. 10.
„In vremea aceea intră-a Isus în Capernaum...”

Dum.	14 C. Benedict, Eusim.	27 (†) S. Paști	5 51	6 20
Luni	15 M. Agapiu, Romil	28 (†) a 2-zi		
Marti	16 M. Sabin, Anin	29 Ciril	răcoros	
Merc.	17 Cuv. Alexiu, m. Marin	30 Ioan	vânt	
Joi	18 P. Chiril, m. Eucarp.	31 Benjamin	moderat	
Vineri	19 MM. Chrisant și Darius	1 Apr. Hugo	dimineată	
Sâmb.	20 SS. ucși în m. Sava	2 Francisc	frig, ziua	
			moderat	

Dumineca a 3-a din post, Ev. dela Marcu, cap 8, gl. 3, a inv. 11.
„Zis-a Domnul: Cine vrea să vină după mine...”

Dum.	21 Păr. Iacob mărt.	3 Richard	5 37	6 31
Luni	22 M. Vasilie și Drosida	4 Ambrosie		
Marti	23 C. Nicon, Domețiu	5 Vincentiu		
Merc.	24 P. C. Zaharie, Parteniu	6 Celestin	ploaie	
Joi	25 (†) Hunavestire	7 Herman	cu	
Vineri	26 S. M. V. Gavril, m. Vatus	8 Dionisie	zăpadă	
Sâmb.	27 C. Matrona din Tes.	9 Dimitrie		

Dumineca a 4-a din post, Ev. dela Marcu, c. 4, gl. 4, a inv. 1.
„In vremea aceea venit-a un om la Isus...”

Dum.	28 C. Ștefan făc. de min.	10 Daniil	5 24	6 40
Luni	29 Cuv. Marcu	11 Papa Leo		
Marti	30 Păr. Ioan scar.	12 Papa Iuliu	vântos,	
Merc.	31 Cuv. Ipatie	13 Iustin	răcoros	

Aprilie

are 30 zile.

Prier.

1921. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Joi	1 C. Maria, p. Gerontie	14 Tiburtius	5 16	6 46
Vineri	2 C. Tit, m. Amfian	15 Anastasia		
Sâmb.	3 C. Nichita, M. Galic	16 Turibius		vântos,

Dumineca a 5-a din post, Ev. dela Marcu, c. 10, glas 5, a inv. 3.

„In vremea aceea luând Isus pe cei 12 învățăcei...”

Dum.	4 C. Părinte Iosif	17 Rudolf	5 10	6 50
Luni	5 S. M. Teodul, Agat. ☾	18 Apolonius		
Marți	6 P. Eutichie	19 Crescentia		noaptea
Merc.	7 Păr. George	20 Agneta		frig,
Joi	8 S. Ap. Irodion Ruf.	21 Sulpitius		ploiș
Vineri	9 M. Eupsichie, Avdiisus	22 Sotir, Caius		
Sâmb.	10 S. M. Ter. și Pomp.	23 George		

Dumineca Floriilor, Ev. dela Ioan, c. 12.

„Mai înainte de Paști cu șase zile...”

Dum.	11 (†) Floriile ☽	24 Adalbert	4 57	6 59
Luni	12 C. Vas., m. David, c. Ant.	25 Marcu evang.		
Marți	13 M. Artemon, Chind.	26 Cletus		noros,
Merc.	14 P. Martin	27 Peregrin		schimb.
Joi	15 S. Aristarh	28 Vitalios		senin,
Vineri	16 (†) Vin. Patim., M. Agapia	29 Petru		frig
Sâmb.	17 C. P. Simeon și Acac.	30 Catarina		

Dumineca Paștilor, Ev. dela Ioan, c. 1.

„Întru început eră cuvântul...”

Dum.	18 (†) Sfintele Paști	1 Maiu Fil., J.	4 45	7 09
Luni	19 (†) Luniă Paștilor	2 Atanaslu		
Marți	20 C. Teodor ☾	3 Aflarea crucii		noaptea
Merc.	21 M. Ian., Al. Max., Ap.	4 Florian		răcoros,
Joi	22 A. Natanail, c. Teodor	5 (†) Înalt. Dlui		ceafă
Vineri	23 (†) S-tul m. George	6 Ioan		
Sâmb.	24 Mart. Sava și Elisav.	7 Stanislau		

Dumineca Tomel, Ev. dela Ioan, c. 20, gl. 1, a inv. 1.

„Fiind seară în ziua aceea, într-una de Sâmbete...”

Dum.	25 Ap. și ev. Marcu	8 Mihai	4 35	7 18
Luni	26 M. Vas. ep., s. Glaf. ☽	9 Gregorlu		
Marți	27 M. Simeon fr. Dlui	10 Antonlu		ploiș
Merc.	28 A. Iason, m. Quintil.	11 Beatrix		senin
Joi	29 MM. Ruf, Art., Magnu	12 Pongrațius		răcoros.
Vineri	30 A. Iacov fr. I. Ioan	13 Servațius		

Maiu

are 31 de zile.

Florar.

1921. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Sâmb.	1 Pr. Erem., m. Filosoful	14 Bonifacius	4 27	7 26
Dumineca Mironosișelor, Ev. dela Marcu, c. 15, gl. 2, a inv. 4. „In vremea aceea venit-a Iosif din Arimatea..”				
Dum.	2 Aduc. moașt. s. At.	15 (†) Rusaltille	4 06	7 26
Luni	3 M. Timoteiu, Rodop.	16 (†) a 2-a zi R.		
Marti	4 M. Pelagia, s. Leontie ☾	17 Ubald		Senia
Merc.	5 M. Irina, Gaiu, Gaian	18 Felix		timp
Joi	6 S. și Dreptul Iov	19 Iov		plăcut
Vineri	7 M. M. Acacie, Saturn	20 Bernhard		
Sâmb.	8 Evang. Ioan, c. Arsen.	21 Constantin		
Dumineca slăbănogului, Ev. dela Ioan, c. 5, gl. 3, a inv. 5. „In vremea aceea s'a suit Isus în Ierusalim...”				
Dum.	9 Prof. Isaia, m. Gordian	22 Iulia	4 19	7 36
Luni	10 A. Sim. Zilot, m. Al.	23 Desideriu		
Marti	11 M. Mochie, m. Dioscor	24 Ioana		timp fru-
Merc.	12 C. Epifanie, German ☼	25 Urban		mos de
Joi	13 M. Gliceria, p. Sergie	26 Ziua D-lui		primă-
Vineri	14 M. Isidor, Terapont	27 Maria Magd.		vară
Sâmb.	15 Păr. Pachomie c. Mare	28 Wilhelm		
Dumineca Samarinencel, Ev. dela Ioan, c. 4, gl. 4, a inv. 7. „In vremea aceea venit-a Isus în cetatea Samariei...”				
Dum.	16 Cuv. Teodor Sfințitul	29 Manlius	4 12	7 43
Luni	17 S. Ap. Andronic	30 Ferdinand		
Marti	18 M. Teodot, Paulin	31 Angela		
Merc.	19 M. Patrachie, Memandru	1 Iun. Grațian		ploios,
Joi	20 Mart. Talaleu ☾	2 Erasmus		schimb.
Vineri	21 (†) Constantin și Elena	3 Clotilda		cald
Sâmb.	22 C. Vasilisc. Codru	4 Quirinus		
Dumineca orbului, Ev. dela Ioan, c. 9, gl. 5, a inv. 8. „In vremea aceea trecând Isus văzut-a pe un orb...”				
Dum.	23 C. Mihail, mărturis.	5 Bonifaciu	4 08	7 48
Luni	24 C. Simeon, Marciana,	6 Norbert		
Marti	25 Afl. cap. S. Ioan Botez.	7 Lucreția		
Merc.	26 S. Apostol Carp ☼	8 Medard		frumos
Joi	27 (†) Înălțarea D-lui	9 Primus		cald,
Vineri	28 C. Nichita, M. Eutichie	10 Margareta		vântos
Sâmb.	29 M. Teodosiu, c. Olvian	11 Barnaba		
Dumineca SS. Părinți, Ev. dela Ioan, c. 17, gl. 6, a inv. 10. „In vremea aceea ridicând Isus ochii săi la cer...”				
Dum.	30 C. Isachie, c. Varlaam	12 Vasilides	4 06	7 53
Luni	31 M. Ermitu, Haralambie	13 Anton de Pad.		

Iunie

are 30 de zile.

Cireșer.

1921. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Marti	1 M. Iustin, Firm	14 Antonia	4 00	7 54
Merc.	2 M. Nichifor, Ioan c. n. ☉	15 Vitus		
Joi	3 M. Luchilian, Paula	16 Iustina		vântos,
Vineri	4 P. Mitrofan, c. Sofia	17 Adolf		frumos
Sâmb.	5 S. M. Doroteiu, Apolon	18 Marcel		

Dumineca Rusaliilor, Ev. dela Ioan, c. 7.

„Iară în ziua cea mai de pe urmă, cea mare a Praznicului...”

Dum.	6 (+) Sfințele Rusalii	19 Gervasius	4 04	7 56
Luni	7 (+) Luniă Rusaliilor	20 Silvestru		
Marti	8 M. Nicandru, Marc.	21 Alois		noros
Merc.	9 P. Chiril, s. Enata ☉	22 Paulin		ploaie
Joi	10 M. Timoteiu, p. Teofan	23 Sidonia		frumos
Vineri	11 A. Vart. Varnava	24 N. I. Ioan Bot.		cald
Sâmb.	12 P. Onufr. m. Antonina	25 Prosper		

Dumineca tuturor sfinților, Ev. dela Matei, c. 10, gl. 8, a inv. 1.

„Zis-a Domnul învățăceilor săi: tot celce mă va mărturis?...”

Dum.	13 M. Achilina, c. Trifiliu	26 Eremias	4 05	7 57
Luni	14 Prof. Eliseiu, c. Iulit.	27 Ladislau		
Marti	15 Pf. Amos, p. Augustia	28 Leo papa II.		ploaie
Merc.	16 P. Tihon, m. Marcu ☉	29 (+) Petru și P.		senin
Joi	17 M. Emanuil, Inocent.	30 Leontinus		noros
Vineri	18 M. Leontie, Eterie	1 Iulie Teob.		ploias
Sâmb.	19 Ap. Iud. fr. Dlui, m. Zos.	2 Cer. Mariei		

Dumineca II. după Rusalii, Ev. dela Matei, c. 4, gl. 1, a inv. 2.

„In vremea aceea, umblând Isus pe lângă marca Galileii...”

Dum.	20 M. Metodie, Calist.	3 Heliodor	4 08	7 55
Luni	21 M. Iulian, Afrodisie	4 Uldarich		
Marti	22 M. Evsechie, Zenon	5 Ciril		schim-
Merc.	23 M. Agripina, Dimit.	6 Isaia		băcios
Joi	24 (+) Nașt. Sf. Ioan Bot. ☉	7 Wilibald		frumos
Vineri	25 M. Fevronia, s. Firmin	8 Chilian		ploi mart
Sâmb.	26 P. David, Ioan Anțion	9 Antonia		

Dumineca III. după Rusalii, Ev. dela Matei, c. 6, gl. 2, a inv. 3.

„Zis-a Domnul: lumina trupului este ochiul...”

Dum.	27 C. Samson, m. Anect	10 Amalia	4 15	7 52
Luni	28 Aduc. m. Ciril și Ioan	11 Papa Pius I.		
Marti	29 (+) Sf. A. Petru și Pavel	12 Henrich		noros
Merc.	30 Soborul s. Apostoli	13 Eugen M.		ploios

Iulie

are 31 de zile.

Cuptor.

1921. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Joi	1 SS. Cosma și Dam.	14 Bonaventura	4 19	7 50
Vineri	2 Vestm. Preac. p. Juv. ☾	15 Desp. Apost.	<i>frumos</i>	
Sâmb.	3 M. Iacint, p. Anatolie	16 Maria	<i>vântos,</i>	

Duminea a IV-a după Rusalii, Ev. dela Matei, c. 8, gl. 3, a inv. 4.
„In vremea aceea intrând Isus în Capernaum...”

Dum.	4 P. Andreiu, s. Ciprila	17 Alexiu	4 22	7 49
Luni	5 C. Atanasie și Lamp.	18 Friderich	<i>senin,</i> <i>noros</i> <i>ploi,</i>	
Martți	6 Cuv. Sisoie, m. Lucia	19 Aurelia, Paul		
Merc.	7 C. Toma, M-a Chir.	20 Ilie prof.		
Joi	8 M. Procopiu, Avda	21 Daniil prof.		
Vineri	9 M. Pangratie, Ciril	22 Maria Magd.		
Sâmb.	10 S. 45 M. din Nicapolia	23 Apolinarie		

Duminea V. după Rusalii, Ev. dela Matei, c. 8, gl. 4, a inv. 5.
„In vremea aceea, trecând Isus de cea parte în pământul Gerges...”

Dum.	11 M. Eufimia, Chindeu	24 Cristiana	4 30	7 41
Luni	12 M. Proclu, Ilarie	25 Iacob	<i>senin</i> <i>vântos,</i> <i>ploi</i> <i>senin</i>	
Martți	13 Sobor. Arch. Gavriil	26 Ana		
Merc.	14 Ap. Aquila, M. Iust	27 Aurel		
Joi	15 MM. Chiric și Iulita	28 Victor		
Vineri	16 M. Antinogen, Faust ☾	29 Marta		
Sâmb.	17 Martira Marina	30 Avdon		

Dum. VI. d. Rus. a s. Păr. Ev. dela Mat, c. 5, gl. 5, a inv. 6. (v. la 25 Nov.)
„Zis-a Domnul învățăceilor săi: voi sunteți lumina lumii...”

Dum.	18 MM. Iacint și Emilian	31 Ignatiu	4 39	7 33
Luni	19 C. Dia și c. Marcina	1 Aug. Petru	<i>ploi,</i> <i>senin</i> <i>frumos</i>	
Martți	20 (+) St. Prolet Ilie	2 Portiancula		
Merc.	21 PP. Simeon, Ioan pust.	3 Augustin		
Joi	22 M. Maria Magdalena	4 Domnica		
Vineri	23 MM. Foca, Vitaliu	5 Marta		
Sâmb.	24 M. Cristina. Capiton ☾	6 Sc. la fată		

Dum. VII. d. Rus. Ev. d. Matei, c. 9, gl. 6, a inv. 7.

„In vremea aceea, trecând Isus, mers'au după dânsul doi orbi.”

Dum.	25 Ad. S. Anei, c. Eupr.	7 Caietan	4 47	7 23
Luni	26 M. Ermolae, Ermocrat	8 Ciriac	<i>ploi mari</i> <i>frumos,</i> <i>noros</i>	
Martți	27 M. Panteleimon	9 Roman		
Merc.	28 Ap. Prohor, Nicanor,	10 Laurentiu		
Joi	29 M. Calinic și Teodota	11 Susana		
Vineri	30 Apost. Sila și Siluan	12 Clara		
Sâmb.	31 S. Eud. Iosif d. Arim. ☾	13 Hipolit		

August

are 31 de zile.

Măsălar.

1921. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele răsare apune
Dumineca VIII. după Rusalii, Ev. dela Matei, cap. 14, glas 7, a inv. 8. „În vremea aceea, văzut-a Isus popor mult..“			
Dum.	1 Sc. s. cruci și 7 s. Mac.	14 Eusebiu	4 56 7 10
Luni	2 Aduc. m. S. Ștefan	15 (†) Ad. Mariei	ploios, senin, schimbă- cios
Marti	3 C. Isachie, Dalmat	16 Rocus	
Merc.	4 Sf. 7 coconi din Efes	17 Liberat	
Joi	5 M. Eusignie, s. Fabiu	18 Helen	
Vineri	6 (†) Schimbarea la față	19 Ludvig	
Sâmb.	7 M. Domeție, Narcis	20 (†) Ștefan r.	
Dumineca IX. după Rusalii, Ev. dela Matei cap. 14, glas 8, a inv. 9. „În vremea aceea silt-a Isus pe învățăci săi..“			
Dum.	8 Păr. Emilian, Triand.	21 Ioana	5 05 6 59
Luni	9 Ap. Matia, m. Anton	22 Timoteiu	frumos, cald
Marti	10 M. Laurențiu, Sixt	23 Filip	
Merc.	11 M. Euplu, Zenon,	24 Bartolomeu	
Joi	12 M. Fotie, Anich., Cas.	25 Ludovic reg.	
Vineri	13 C. Maxim, Dositeiu	26 Samuil	
Sâmb.	14 P. Michea, m. Luciu	27 Iosif	
Dumineca X. după Rusalii, Ev. dela Matei, cap. 17, glas 1, a inv. 10. „În vremea aceea s'a apropiat cătră Isus un om..“			
Dum.	15 (†) Adm. Născ. de D-zeu	28 Augustin	5 14 6 59
Luni	16 M. Diomed, Alcibiad	29 Tăi c. s. Ioan	senin frumos
Marti	17 M. Miron, Straton	30 Roza	
Merc.	18 M. Flor și Laur	31 Raimund	
Joi	19 M. Andreiu, c. Teofan	1 Sept. Egid.	
Vineri	20 Pr. Samuil, m. Sev.,	2 Absolon	
Sâmb.	21 Ap. Tadeu, m. Teocl.	3 Serafin	
Dumineca XI. după Rusalii, Ev. dela Matei, cap. 18 gl 2, a inv. 11. „Zis-a Domnul pilda aceasta: asemănatu-s'a împărăția..“			
Dum.	22 M. Agatonic, Severian	4 Rozalia	5 25 6 33
Luni	23 M. Lup, Irineu	5 Victoria	noros, frumos, noros
Marti	24 M. Eutichie, Tațion	6 Zaharia	
Merc.	25 Ap. Vart., Tit, p. Eplf.	7 Regina	
Joi	26 M. Adrian și Natalia	8 (†) N. Mariei	
Vineri	27 C. Pimen, Lib. Osiu	9 Gorgonius	
Sâmb.	28 Cuv. Moise Arabul	10 Nicolau	
Dumineca XII. după Rusalii, Ev. dela Matei, cap. 19, glas 3, a inv. 1. „În vremea aceea, apropiatu-s'a cătră Isus un tindr..“			
Dum.	29 (†) Tăierea cap. S. Ioan	11 Atanasiu	5 35 6 19
Luni	30 P. Alex., m. Felix, S.	12 Tobias	ceață
Marti	31 Brâul Preacuratei	13 Maternus	

Septembrie are 30 de zile. Răpciune.

1921. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Merc.	1 C. Simeon s., m. Erm.	14 Înălț. S. Cruci	5 38	6 13
Joi	2 M. Mamant, Ioan ajun.	15 Hildegard	<i>timp frumos</i>	
Vineri	3 M. Antim, Aristion	16 Ludmila		
Sâmb	4 M. Vavila, Prof. M.	17 Nicodim		

Duminea XIII. după Rusalii, Ev. dela Matei, cap. 21, glas 4, a inv. 2.
„Zis-a Domnul pilda aceasta: un om era stăpân al casei..“

Dum.	5 Pr. Zacharia, m. Urban	18 Toma	5 43	6 05
Luni	6 A. Mihail, m. Romil.	19 Lambert	<i>noros ploaie frumos</i>	
Marti	7 M. Sozont, ap. Evod.	20 Fustachiu		
Merc.	8 (†) Nașt. N. de D-zeu	21 Mateiu		
Joi	9 S. Ioach, Ana, m. Sev.	22 Mauriciu		
Vineri	10 M. Minodora, Mitr., N.	23 Tecla		
Sâmb.	11 C. Teodora, c. Eufros.	24 Gellert		

Dum. înainte Inălțării S. Cruci, Ev. dela Ioan, c. 3, gl. 5, a inv. 3.
„Zis-a Domnul: nimenea nu s'a suit la ceriu..“

Dum.	12 M. Autonom, Cornut	25 Cleofas	5 54	5 47
Luni	13 M. Corneliu, Gordian	26 Ciprian	<i>senin noros - ploaie recoros</i>	
Marti	14 (†) Înălțarea Sf. Cruci	27 Cosma și Dam.		
Merc.	15 M. Nichita, c. Filoteu	28 Vincențiu		
Joi	16 M. Eufimia, Meletina	29 Mihail		
Vineri	17 M. Sofia, Elpida	30 Hieronim		
Sâmb.	18 C. Eumenie, m. Ariad.	1 Oct. Remig.		

Duminea după Înălț. S. Cruci, Ev. dela Marcu, c. 8, gl. 6, a inv. 4.
„Zis-a Domnul: Ceta ce va să vie după mine..“

Dum.	19 M. Trofim, Dorimed.	2 Leodegar	6 03	5 35
Luni	20 M. Eustatie, Agapiu	3 Candid	<i>timp plăcut de toamnă</i>	
Marti	21 Ap. Codrat, Pr. Iona	4 Francisc Ser.		
Merc.	22 M. Foca, s. Martin	5 Placid		
Joi	23 Zemis. S. Pr. Ioan Bot.	6 Bruno		
Vineri	24 M. Tecla, păr. Copriu	7 Iustina		
Sâmb.	25 C. Eufros., m. Savin.	8 Brigitta		

Dum. XVIII. după Rusalii, Ev. 1. dela Luca, c. 5 gl. 7, a inv. 5.
„In vremea aceea, stând Isus lângă mare..“

Dum.	26 Mut. m. s. Ioan Ev.	9 Dionisiu	6 12	5 21
Luni	27 M. Calistrat, Fortun.	10 Francisc	<i>ploios, vântos</i>	
Marti	28 C. Hariton, Eliodor	11 Filomena		
Merc.	29 C. Ciriac, m. Dada	12 Maximilian		
Joi	30 M. Grig., Mardoniu	13 Coloman		

Decembrie are 31 de zile. **Brumărel.**

1921. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			ăsare	apune
Vineri	1 Ap. Anania, c. Roman	14 Calist	6 19	5 12
Sâmb.	2 M. Ciprian și Iustina	15 Teresia	<i>răcoros,</i>	
Dum. XIX. după Rusalii, Ev. 2. dela Luca, c. 6, gl. 8, a inv. 6. „Zis-a Domnul: precum voiți să vă facă vouă oamenii...”				
Dum.	3 M. Dionisiu, păr. Ioan	16 Galius	6 22	5 09
Luni	4 M. Ieroteiu, Calist.	17 Hedvig		
Marti	5 M. Haritina, Mam.	18 Luca	<i>frig,</i>	
Merc.	6 Ap. Toma, m. Erotiida	19 Ferdinand	<i>nor și</i>	
Joi	7 M. Sergiu, Polichroniu	20 Vendelin	<i>ceață</i>	
Vineri	8 C. Pelagia, s. Taisia	21 Ursula	<i>vântos,</i>	
Sâmb.	9 Ap. Iacov, m. Poplia	22 Cordula		
Dum. XX. după Rusalii, Ev. 3. dela Luca, c. 7, gl. 1, a inv. 7. „In vremea aceea mergea Isus într-o cetate...”				
Dum.	10 M. Eulampie, Eulamp.	23 Fortunat	6 32	4 57
Luni	11 Ap. Filip, m. Zenaida	24 Rafail		
Marti	12 M. Andronic, Prov, T.	25 Crisant	<i>frumos</i>	
Merc.	13 M. Carp, Papil, Flor.	26 Dimitrie	<i>noros</i>	
Joi	14 (+) Cuv. Paraschiva	27 Sabina	<i>ploiș</i>	
Vineri	15 M. Lucian, c. Vars.	28 Sim., Iuda		
Sâmb.	16 M. Login, păr. Mal.	29 Narcis		
Dum. XXI. după Rusalii, Ev. 4. dela Luca, cap. 8, glas 2, a inv. 8. „Zis-a Domnul pilda aceasta: eșit-a sămănătorul...”				
Dum.	17 Pr. Osie, m. Andrei C.	30 Claudius	6 43	4 44
Luni	18 Ev. Luca, m. Marin	31 Wolfgang		
Marti	19 Prof. Ioil, m. Bar.	1 Nov. T. Sânt.	<i> timp</i>	
Merc.	20 M. Artemie, Evor	2 Pom. mort.	<i>plăcut</i>	
Joi	21 C. Ilarion, m. Socrat	3 Silvia	<i>umed</i>	
Vineri	22 C. Averchie, m. Elis.	4 Carol		
Sâmb.	23 Ap. Iacob fr. Dlui	5 Emeric		
Ev. 6. dela Luca, (v. Dum. 23 după Rusalii) c. 8, gl. 3, a inv. 9. „In vremea aceea, venit-a Isus cu corabia în laturca Gadarenilor...”				
Dum.	24 M. Areta, s. Valentin	6 Leonard	6 54	4 35
Luni	25 M. Marțian, Valerie	7 Engelbert		
Marti	26 (+) Sf. muc. Dimitrie	8 Gottfried	<i>ceață</i>	
Merc.	27 M. Nestor, Capitolina	9 Teodor	<i>răcoros</i>	
Joi	28 M. Terenție, Pompe	10 Andreiu	<i>umed</i>	
Vineri	29 C. Anastasia, p. Avr.	11 Martin		
Sâmb.	30 P. Zenoviu, Artema	12 Emilia		
Ev. 5. dela Luca, (v. Ia D. 22 după Rusalii), c. 16, gl. 4, a inv. 10. „Zis-a Domnul: eră un om oarecarele bogat...”				
Dum.	31 M. Epimah, Amplie	13 Sanislau	7 04	4 24

November are 30 de zile.

Brumar.

1921. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele		
			răsare	apune	
Luni	1 SS. Cosma și Damian	14 Serapion	7 06	4 23	
Marti	2 M. Achindin, Aftonie	15 Leopold			
Merc.	3 M. Achep. Iosif, Ait.	16 Eduard			<i>noros,</i>
Joi	4 C. Ioanich, m. Ermeu	17 Grigoriu			<i>răcoros</i>
Vineri	5 M. Galacțion, Caius	18 Otto			
Sâmb.	6 C. Pavel mărt., c. Luca	19 Elisabeta			

Ev. 7. dela Luca, (v. Dum. 24 după Rusalii), c. 8, gl. 5, a înv. 11.
„In vremea aceea, venit-a un om către Isus, căruia cră numele Iair...”

Dum.	7 S. 33 mart. din Mel.	20 Felix	7 15	4 17	
Luni	8 (†) Ar. Mihail și Gavriil	21 Intrar. în bis.			
Marti	9 M. Onesifor, Simeon	22 Cecilia			
Merc.	10 M. Orest, ap. Erast	23 Clemente			<i>frumos</i>
Joi	11 M. Mina, Victor, Vich.	24 Ioan, Flora			
Vineri	12 M. Ioan Patr., c. Nil	25 Ecaterina			
Sâmb.	13 C. Ioan Gură de aur	26 Conrad			

Ev. 8. dela Luca, (v. la Dum. 25 după Rusalii), c. 9, gl. 6, a înv. 1.
„In vremea aceea venit-a un legiuitor la Isus...”

Dum.	14 Apostolul Filip	27 Virgil	7 25	4 11	
Luni	15 M. Gurie-post. nașt. D.	28 Sosten			
Marti	16 Apost. Evang. Mateiu	29 Saturnus			<i>vântos,</i>
Merc.	17 C. Grigoriu, Lazar	30 Andreiu			<i>noaptea</i>
Joi	18 MM. Platon, Roman	1 Dec. Oscar			<i>zăpadă,</i>
Vineri	19 P. Avdie și mart. Varl.	2 Aurelia			<i>frig</i>
Sâmb.	20 C. Grig. Deca, m. Nirsa	3 Francisc X			

Ev. 9. dela Luca, (v. Dum. 26 după Rusalii), c. 22, gl. 7, a înv. 2.
„Zis-a Domnul pilda aceasta: unui om bogat i-a rodit...”

Dum.	21 (†) Intrarea în bis.	4 Barbara	7 33	4 08	
Luni	22 Ap. Filimon, m. Tibur.	5 Sava			
Marti	23 C. Amfilochie, Sisinie	6 Nicolau			<i>noros</i>
Merc.	24 P. Clement, m. Petru	7 Ambrosiu			<i>vântos,</i>
Joi	25 Ecaterina, Mercurie	8 (†) Zem. M.			<i>zăpadă</i>
Vineri	26 C. Alipie, Stelian	9 Leocadia			<i>frig</i>
Sâmb.	27 M. Iacov Persul	10 Iudit			

Ev. 13. dela Luca, (v. la Dum. 30 după Rusalii), c. 18, gl. 8, a înv. 3.
„In vremea aceea un om oarecarele s'a apropiat către Isus...”

Dum.	28 M. Stefan-cel-nou	11 Damaschin	7 40	4 06	
Luni	29 M. Param., Filumen	12 Maxentius			
Marti	30 Ap. Andreiu, Frumentiu	13 Lucia			<i>senin</i>

Decembrie are 31 de zile. **Indrea.**

1921. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Merc.	1 Prof. Naum, c. Filar.	14 Spiridon	7 43	4 05
Joi	2 P. Avacum, c. Teofil	15 Irineu		
Vineri	3 P. Sofroniu, c. Teodul	16 Adelaida	ger	
Sâmb.	4 M. Varvara, c. Ioan D.	17 Lazar	noros	

Ev. 10. dela Luca, (v. la Dum. 27 după Rusalii), c. 13, gl. 1, a înv. 4.
„In vremea aceea învăță Isus într'una din sinagogi...”

Dum.	5 S. Sava, m. Diogen	18 Grațian	7 46	4 05
Luni	6(†) Sf. Păr. Nicolae	19 Manasie		
Mărți	7 C. Ambrosie, s. Filotea	20 Liberatus	noros	
Merc.	8 C. Patapie, ap. Cesar	21 Toma	ploiș,	
Joi	9 Zemislirea S. Ane	22 Dimit. Zeno	ceață	
Vineri	10 M. Mina, Marian	23 Victoria		
Sâmb.	11 Cuv. Daniil, m. Mirax	24 Adam și Eva		

Ev. 11. dela Luca, (v. la Dum. 28 după Rusalii), c. 14, gl. 2, a înv. 5.
„Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om oarecarele a făcut cină...”

Dum.	12 Păr. Spiridon, Antu	25 (†) N. D. I. H.	7 50	4 09
Luni	13 M. Eustratie Mardarie	26 (†) M. Ștefan		
Mărți	14 M. Tirs, Arian, Apolon.	27 Ioan evang.	vânt	
Merc.	15 M. Eleuterie, Sosana	28 Pruncii nev.	ploiș,	
Joi	16 Prof. Agheu, s. Teof.	29 Toma episc.	zăpadă	
Vineri	17 Pr. Daniil, m. Pat.	30 David reg.		
Sâmb.	18 M. Sevastian, Marcel	31 Silvestru		

Dum. înainte de Nașt. Dlui, Ev. dela Matei, c. 1, gl. 3, a înv. 6.
„Cartea neamului lui Isus Hristos, fiul lui David...”

Dum.	19 M. Bonifaciu, Prob.	1 Ian. 1921.	7 48	4 26
Luni	20 M. Ignat. c. Filigoni	2 Macarius		
Mărți	21 M. Iuliana, Temistoclu	3 Genoveva	ger	
Merc.	22 M. Anast. Chrisogon	4 Titus	vânt	
Joi	23 SS. 10 Martiri din Crit	5 Telesfor		
Vineri	24 Martira Eugenia	6 (†) Bot. Dlui		
Sâmb.	25 (†) N. D. Isus Hristos	7 Balint		

Dum. după Nașt. Dlui. Ev. dela Matei c. 2, gl. 4, a înv. 7.
„Iară după ce s'au dus Magii, eată îngerul D-lui...”

Dum.	26 (†) Soborul Preacuratei	8 Sever	7 48	4 26
Luni	27 Ap și Arch. Ștefan	9 Iulian		
Mărți	28 20 mii MM. din Nicomid.	10 Paul	zăpadă	
Merc.	29 Pruncii uciși de Irod	11 Higinus	ger	
Joi	30 M. Anisia, c. Zotic	12 Ernest		
Vineri	31 C. Melania, m. Gaud.	13 Ilarion		

◆◆ **LIBRĂRIA DIECEZANĂ, ARAD** ◆◆

◆◆ Mare depozit de incoane sfinte pe pânză și pe
 hârtie și prăznicare pe lemn și tinichea. ◆◆

Notițe:

◆◆ **TIPOGRAFIA DIECEZANĂ, ARĂD** ◆◆

◆◆ Aranjată fiind cu cel mai variu și mai modern
□ material ce atinge arta tipografică. □ ◆◆

Notițe:

◆◆	LIBRĂRIA DIECEZANĂ, ARAD	◆◆
◆◆	Asortiment bogat în ornate bisericesti și re- renzi efeptuite în atelierul propriu. □	◆◆

Notițe:

◆◆	TIPOGRAFIA DIECEZANĂ, ARAD	◆◆
◆◆	Execută tot felul de invitații de cununie, logodnă, □ petreceri și cărți de vizită □	◆◆

Notițe:

Eclipsele (întunecimile) în 1921.

(După stilul nou.)

În anul 1921 vor fi două eclipse de soare și două de lună. Din acestea se vor observa în România numai două: prima de soare și a doua de lună, ambele parțiale.

1. Eclipsă inelară de soare, la 8 Aprilie. Începe la răsăritul soarelui pe Oceanul Atlantic, atinge spre miezul zilei Nord-Westul Scoției și fiordurile Norvegiei și se sfârșește la apusul soarelui, pe Oceanul Înghețat Artic, în vecinătatea Polului Nord.

Ca eclipsă parțială se vede din Europa întreagă, din regiunile Polare Boreale, din Nord-Westul Asiei (Siberia de West și Centrală, China de West, Turkestanul, Nordul Persiei, Asia Mică, Siria, Mesopotamia și Nordul Arabiei), din Nordul și Westul Africii (Egiptul, Cyrenaica, Tripoli, Tunis, Algeria, Marocul, Sahara, Senegal) și din regiunile Polare Arctice.

2. Eclipsă totală de lună, la 22 Aprilie. Vizibilă din Australia și insulele Oceanului Pacific, din cele două Americi (afară din regiunile Nordice), de pe Oceanul Atlantic, din Anglia, Spania și Portugalia, precum și din Westul Africii.

3. Eclipsă totală de soare, la 1 Octomvrie. Începe la răsăritul soarelui, la Sud-Estul Oceanului Pacific; trece pela Sud de Țara de Foc peste insulele Sud Shetland și Țara Graham, trece la miezul zilei peste Oceanul Înghețat Antorctic, peste continentul Victoria și se sfârșește la apusul soarelui în vecinătatea Polului Sud.

Ca eclipsă parțială este vizibilă din America, Africa, Oceania și Mările Australe.

4. Eclipsă parțială de lună, la 16—17 Octomvrie. Vizibilă din Estul Americii de Nord, America de Sud, Oceanul Atlantic, Europa, Africa, Asia de West, Sud și Centrală și de pe Oceanul Indian.

La noi, în România, eclipsa se va observa în bune condițiuni; deși nu totală.

Taxele de poștă, telegraf și telefon.

Correspondențe simple.

Pentru o scrisoare simplă adresată fie loco, fie în orice altă localitate din țară, având greutatea inclusiv 20 grame, 30 bani.

Pentru fiecare 20 grame sau fracțiune de 20 grame în plus, câte 25 bani.

Pentru cărțile poștale închise 30 bani.

Pentru cărțile poștale simple 20 bani.

Pentru imprimare, de fiecare 50 gr. sau fracțiune de 50 gr. câte 10 bani.

Imprimarele se admit până la 2 kgr. greutate, iar cele pentru uzul orbilor până la 3 kgr.

Pentru ziare, putând fi însoțite și de suplimentul lor, precum și pentru publicațiunile periodice, cari apar cel puțin odată pe lună, de fiecare 50 gr. sau fracțiune de 50 gr. câte 3 bani.

Pentru pachetele conținând mai multe foi din acelaș ziar sau ziare și publicațiuni periodice, ce apar în aceeaș redacție, de fiecare 100 gr. sau fracțiune de 100 gr. câte 05 bani. Astfel de pachete se admit până la maximum 5 kgr. greutate.

Pentru cărțile de vizită în plicuri deschise 25 bani.

Pentru probele de mărfuri până la greutatea de 100 gr. 50 bani.

Recomandate.

Correspondențele de mai sus se pot înregistra ca „recomandate”, percepându-se, pentru fiecare în parte, pe lângă taxele de francare respective, o taxă fixă de 1 leu.

Serviciul abonamentelor la căsuțe poștale.

Abonamentele la căsuțele poștale se fixează astfel:

Pentru o căsuță simplă lunar 20 lei.

Pentru o căsuță dublă 30 lei.

Serviciul corespondențelor posterestante.

Corespondența simplă și recomandată, mandatele, mesageriile cu și corespondența telegrafică adresată posterestante se supun la înmânare pentru fiecare obiect în parte, la un drept fix de 50 bani.

Serviciul mandatelor.

Costul cartonului mandat în care se cuprinde și plata la domiciliu 25 bani.

Pentru mandatele până la 100 lei, de fiecare 25 lei sau fracțiune de 25 lei câte 50 bani.

Pentru mandatele mai mari de 100 lei, inclusiv 1000 lei, afară de taxa de 2 lei, convenită pentru prima sută de lei, se percepe de fiecare 100 lei sau fracțiune de 10 lei câte 1 leu.

Pentru mandatele expediate prin telegraf, pe lângă taxele poștale prevăzute, se mai percepe un drept telegrafic fix de 5 lei.

Mandatele telegrafice cu indicațiuni eventuale sau completate cu corespondență particulară nu sunt admise.

Pentru un aviz de primire poștal 1 leu.

Telegraful.

Pentru telegramele ordinare de fiecare cuvânt 25 bani.

Telegram de presă (Z) prezentate de corespondenții formal autorizați ai ziarelor, publicațiilor periodice, sau agenților de publicitate între oarele 18—7, în serviciul intern, beneficiază o reducere de 50%, din taxa ordinară pe cuvânt. Această reducere nu se aplică taxelor eventuale pentru indicațiuni speciale, ca urgență, adevărire de primire, etc.

Pentru telegrame urgente (D) întreitul taxei ordinare pe cuvânt.

Pentru telegramele cu răspuns plătit (RP) taxa ordinară pe cuvânt, plus taxa ordinară pe cuvânt a unei telegrame echivalentă cu numărul cuvintelor cerute ca răspuns.

Când răspunsul plătit se cere a fi urgent (RI-D), această din urmă taxă va fi întreită.

Pentru telegramele telefonate, pe lângă taxa ordinară și eventual cele accesorii, un drept fix de 2 lei.

Pentru telegramele particulare prezentate între oarele 10—3, oșebit de taxele ordinare și eventual cele accesorii, ● suprataxă de 2 lei.

Această suprataxă nu se aplică telegramelor de presă.

Telegramele particulare prezentate Duminecile și sărbătorile legale, oricari ar fi caracterul lor, pe lângă taxele ordinare și eventual cele accesorii, rezultând din indicațiunile eventuale, se va mai percepe în plus un drept de 2 lei.

Avize telefonice și convorbiri.

Avizele se vor taxa ca telegramele după numărul cuvintelor.

Pentru o convorbire din cabinele publice cu posturile din aceeași rețea urbană, de fiecare 3 minute 1 leu.

Pentru o convorbire din cabinele publice sau dela posturile abonaților cu posturile din rețeaua interurbană a județului respectiv, de fiecare 3 minute sau fracțiune de 3 minute 2 lei.

Idem, cu posturile telefonice din județele vecine 3 lei.

Idem, cu posturile din județele nelimitrofe 5 lei.

Convorbirile urgente se taxează cu dublu taxelor de mai sus.

Convorbirile telefonice particulare efectuate între orele 21—8 se vor încărca cu o suprataxă de 2 lei peste taxele prevăzute de art. precedente.

Convorbirile particulare efectuate Duminecile și sărbătorile legale, se vor fixa ca urgente.

Pentru ziare, agențiile de publicitate sau corespondenții autorizați de ziare, se acordă între orele 13—15 și 18—24 o reducere de 50%, asupra taxelor prevăzute.

Consemnarea târgurilor.

Zilele sunt însemnate după calendarul nou.

Târgurile din Crișana și Bănat.

Arad, de Vineri înainte de Dumineca cea premergătoare Duminecii Floriilor apusene; din Vinerea de după s. Petru și Pavel la apuseni și din Vinerea înainte de 5 Noemvren cu durată de patru zile.

Aradul-nou, 1 Martie, 16 Iunie și 18 Octomvre.

Alibunariu, în ziua de Rusali și în ziua de s. Măria-mare după calendarul vechiu.

Aleșd, în Miercurea și Joi după 25 Febr., Joi și Vineri în săptămânile înainte de 21 Iunie, în săpt. zilei de 21 Septemvre și 13 Dec.

Baia-mare, Luni și Marți după Dumineca „oculi”, după Ziua Domnului (Joi verde), după sftul Stefan și după sftul Martin (Noemvre).

Beiuș, Joi și Vineri în săptămâna Întrării în biserică, în săptămâna sfântului George, în săptămâna sfântului Ilie și în săptămâna sftului Dimitrie, după calendarul nostru.

Beliu, în săptămâna de 1 Martie, 1 Iunie, 1 Sept. nou și 1 Octomvre, Marți (târg de vite) și Mercuri.

Bârzava, Duminecă înainte de 21 Martie, 6 Iulie și 26 Octomvre nou.

Banloc, 11 Septemvre.

Birchiș, 28 Ianuarie, 6 Aprilie nou și Duminecă în săptămâna întâia după Rusaliile noastre.

Bogșa-montană, Vineri, Sâmbătă și Duminecă în săptămâna înainte de Dumineca neagră, a apusenilor, în Maiu săptămâna sftului Ioan cal. nou după Sf. Petru și Pavel cal. vechiu și după 18 Sept. cal. nou.

Buziaș, 23 Ianuarie, 24 Aprilie, 25 Iulie, și 1 Oct. cal. nou; ziua precedentă târg de vite.

Boroșineu, 7 Ianuarie, Duminecă înainte de sf. Ilie și sf. Paraschiva după c. v.

Boroșsebeș, în Mercurile din săpt. în care cad sf. Georgiu, sf. Mihaiu după cal. nou și Mercuri în săpt. sf. Nicolae cal. vechiu.

Bozovici, 15 Ianuarie, 2 Aprilie, 4 Iunie și 1 Oct. cal. nou.
Brad, 20 Martie, 2 Iunie, 29 Septembrie și 16 Decembrie c.
nou; în zilele cele 2 dinainte târg de vite.

Buteni, după c. v. în Lunile cele mai aproape de Întimplin-
narea Domnului; Tăierea capului s. Ioan și săpt. înainte
de Crăciun.

Cacova, 1, 2 Maiu, 2 Noembrie.

Caransebeș, Joi, Vineri și Sâmbătă în săptămâna din urmă
a lui Ianuarie nou; Joi, Vineri și Sâmbătă în săptămâna
din urmă a lunei lui Aprilie nou și încât ar cădea în
aceasta săptămână serbătorile Paștilor greco-orientale
târgul se ține Joi, Vineri și Sâmbătă înainte de Dumineca
Floriilor; în săpt. primă a lui August și Octomvri nou,
tot Joi, Vineri și Sâmbătă.

Căpâlnaș, 13 Ian., 21 Martie, 5 Maiu, în Lunia Rusalilor
greco-orientali, 6 Iulie, 20 Septembrie și 20 Nov.

Ceșta, în prima Joie din Aprilie, August și Dec.

Cermeiu, în Dumineca Floriilor, Duminecă după sf. Petru
și Pavel și după c. v. Duminecă după sf. Dimitrie.

Chișineu, 6 Ianuarie și Duminecă înainte de sf. George și
sf. Mihai.

Ciacova, la mijlocul postului mare după cal. vechiu și în
săpt. din 29 Iunie, 27 August, 10 Octomvri, 11 Noembrie,
de Joi dela amiazi până Duminecă.

Cianadul-sârb. și nemț., în Duminecile din 16 Martie, 20
Iunie, 16 Octomvri și 10 Decembrie; sau dacă numitele
zile nu cad Duminecă, atunci în Duminecile premergătoare.

Comloș (Bănat), 5 Martie, 15 Iunie, 1 Septembrie. Dacă ter-
minul hotărît nu cade într'o Duminecă, târgul se ține în
Dumineca premergătoare

Crașova, în 23, 24 Apr., 28, 29 Iunie și 11, 12 Nov.

Curtea, în 2 Iunie, 26 Septembrie.

Dalboșeț, 10 Martie, 23 Octomvri.

Deliblata, 6 Aprilie, 10 Septembrie.

Dețta (Timiș), 24 Martie, 15 Iunie, 12 Septembrie, 30 Nov.

Dezna, 19 Martie, 14 Maiu, 10 Septembrie, în caz de sâr-
bătoare târgul se ține în Lunia următoare.

Dobrița, 2-5 Maiu, 23-25 Septembrie.

Dognacica, 8 Septembrie.

Doloave, 21 Martie, 11 Octomvri.

Domașnia, a 5-a ziuă după Sân-Petru, cal. vechiu.

† **Ăgeț**, după cal. vechiu, la Botez, la sf. Teodor, la Florii,
la Înălțarea Dului, Sân-Petru, sf. Măria mare, sf. Dimitrie
și sf. Nicolae.

- Fecheteteu**, în Lunile din săptămâna înainte de 25 Ianuarie și după 5 Aprilie, 15 Iulie și 16 Octomvrie.
- Gataia**, 20 Ianuarie, 20 aprilie, 20 Iulie, 20 Octomvrie.
- Goruia**, în 25 și 26 Aprilie, și în 6 și 7 Septemvrie st. n.
- Gurahonț**, Luni în săptămâna zilei de 11 Maiu și 20 Aug. și dacă aceasta ziua ar fi Sf. Stefan, atunci ziua următoare.
- Ghioroc**, 15 Martie și 29 Septemvrie.
- Idvor**, 3 Maiu, 23 Septemvrie.
- Iassenova**, 21 Maiu și 11 Octomvrie.
- Lipova**, (după cal. v.) la Sân-George, sântul Ilie, sântă Măria mică, sân-M hail.
- Logoj**, Vineri, Sâmbătă și Duminecă înainte de 10 Februarie, 10 Maiu, 2—4 Iuliu și 21 Octomvrie.
- Mehadia**, 22 Ianuarie, 6 Aprilie, 16 Iulie și 16 Octomvrie.
- Merczidorf**, (Carani) 20 Aprilie și 10 August.
- Moldova-veche**, 21 Aprilie și 27 August.
- Moldova-nouă**, 5 Maiu și 24 Iunie.
- Mocrin**, 14 Februarie, 20 Maiu și 12 August.
- Nădlac**, Sâmbătă în săptămânile în care cad zilele 24 Aprilie și 29 Septemvrie; Sâmbătă după 6 ianuarie și în a doua din Iulie; dacă aces e două termine din urmă cad pe sărbătoare sau pe Vineri, atunci să țin în Sâmbăta săptămânei premergătoare.
- Omolița** 18 August.
- Oradea-mare**, Vineri în acele săptămâni, în care cad zilele de 12 Martie, 21 Iunie, 8 Septemvrie și 8 Decemvrie.
- Oravița**, în toată Sâmbăta târg și cu vite.
- Orczidorf** 24 Aprilie și 8 Septemvrie.
- Orșova**, 1—3 Maiu, 17—19 Septemvrie.
- Pecica-maghiară**, Sâmbătă, Duminecă și Luni înainte de 9 Maiu și 14 Septemvrie.
- Pâncota**, Duminecă în 3 Maiu, 1 August și 15 Octomvrie, dacă aceste zile nu cad pe Duminecă, atunci în Duminecile ce premerg acestor zile.
- Pauliș** 6 Maiu și 1 Octomvrie.
- Periamoș**, 24 Aprilie, 15 Iunie și 24 Septemvrie.
- Perlas**, 27 Iunie, 9 Noemvrie.
- Petriș**, 8 Martie, 23 Iunie, 1 August și 14 Octomvrie.
- Radna**, Vineri înainte de Joia verde și înainte de 6 Oct. v
- Recița-montană**, Vineri înainte de Dumineca Floriilor apusene; în August dacă S. Măria la apuseni cade pe Sâmbătă, Duminecă, Luni sau Marți, atunci Vineri înaintea

- acestor zile, la din contră Vineri după aceste zile; în Septemvrie ziua s. Mihail la apuseni, dacă aceasta cade pe Vineri, dacă însă cade pe Sâmbătă, Duminecă, Luni sau Marți, atunci târgul se ține Vineri înainte de aceste zile; la din contră Vineri după aceste zile.
- Rittberg, 17 Aprilie, 15 Iunie, 13—14 Septemvrie, 15 Noemv.; dacă însă pe aceste zile cade vre-o sărbătoare regală, greco-orientală, romano-catolică, atunci cu o săptămână mai târziu.
- Rudna, 21 Maiu, 20 Septemvrie; dacă aceste zile nu sunt Dumineci, atunci Dumineca premergătoare.
- Sacul, Luni înainte de Joia verde și Luni după 1 Noem. după cal. nou.
- Sigheiu Marmăției, (după cal. v.) întâia Luni și Marți din postul mare, Lunia și Marția Rus, Luni și Marți în săpt. sânt. Ilie, dacă însă St. Ilie cade Duminecă, atunci aceleași zile ale săptămânii următoare; Luni și Marți în săptămâna în carea cade 13 Octomvrie n., dacă 13 Oct., cade pe Duminecă, atunci aceleași zile ale săptămânii următoare. Luni și Marți e târg de vite, celalalt durează întreaga săptămână.
- Soborșin, 14 Februarie, 13 Maiu, 18 Aug. și 3 Decem.
- Șimand, Duminecă în săptămânile în care cade 13 Febr.; 13 Maiu și 13 Sept.
- Timișoara, în zilele din 13—17 Martie; 29 Maiu—2 Iunie; 14—18 August; 25—29 Septemvrie; 18—22 Decemvrie. Târgul durează 5 zile. Joi târg de vite cornute; Joi și Vineri târg de porci și oi; Vineri și Sâmbătă târg de cai. Târgul pentru celalaltii articlii (poame, lemne, instrumente agricole, articlii de negoț și industrie) se ține în toate 5 zilele. Târg de săptămână: Marți și Vineri; Vineria e și târg de porci, cai și vite cornute.
- Tereg va, 19 Ianuarie, Vineri după Paștele rom. cat., 6 Iulie, și Vineri înainte de s. Dimitrie.
- Tinca, Luni în a patra săpt. din lunile Martie, Iunie, Sept. și Decemvrie.
- Valea-mare, Joi înainte de Paști și 26 Octomvrie c. v.
- Vărădia, 22 Aprilie, 2 Septemvrie.
- Vinga, Duminecă înainte de Înălțarea Domnului după c. v.; Duminecă după Sf. Stefan și Duminecă după Sân-Mihailu, după cal. nou.
- Voitec, 1 Maiu, 1 Septemvrie.
- Zărand, (după cal. v.) Dumineca întâia din postul mare Dumineca Rosaliilor gr. or., și Duminecile înainte de

sf. Măria mare și de 17 Dec., Sâmbătă înainte de aceste zile târg de vite.

Zerindul-mare, 14 Ianuarie și 1 Sept.; în cas de sărbătoare târgul se ține în ziua următoare.

Zorlențul-mare, (după c. vechiu) Dumineca Fioriilor, 11 Iulie și 24 Octombrie, câte 3 zile.

Jombolia, 19 Martie, 29 Iunie, 8 Sept. și 11 Noem.; dacă nu cade pe Duminică, atunci se ține în Duminică premergătoare.

Târgurile din Ardeal.

Abrud, (c. v.) În ziua de Sf. Teodor, Lunia în săpt. primă din Maiu, Lunia înainte de Sf. Mihail și Lunia înainte de Crăciun.

Agnita, 18 Martie, 15 Maiu, 21 Dec.

Aiud, c. n. 25 Ianuarie, 8 Maiu, 19 Aug. 16 Oct.

Alamor, 5 Martie, 4 Septembrie, c. n., câte o zi înainte târg de vite.

Almașul-mare, 23 Ian., 1 Maiu, 22 Iulie și 17 Sept. c. n.

Arpașul de jos, 6 Iulie, 11 Oct.

Baia de Criș, 2 Ian., 8 Iulie, 20 Nov. și 7 Dec. c. n.

Bălgrad, (Alba-Iulia) Marți înainte de Paștele apusene, 26 Iulie, 30 Sept., 17 Dec.

Bistrița, 17—18 Maiu, Mercuri după Bartolomeiu târg de vite 6 zile și Mercuri înainte de s. Ecat.

Blaj, Sâmbăta Floriilor, 21 Iulie, 6 Dec.

Brașov, Joi după ziua Domnului (după Joia verde); Joia, Vineri și Sâmb. după Luca.

Câmpeni, (cal. v.) Vineri înaintea Floriilor, Vineri înainte de Rusaliile noastre, 9 Iulie, 28 Aug. și 5 Nov. c. n.

Cetatea de Baltă, Lunia după Bobotează, Luni înainte de Marția lăsatului de carne, Lunia înainte de Paști, 21 Aug. Lunia înainte de Crăciun după c. nou, în trei zile premergătoare târg de vite.

Chezdi-Oșorheiu 6 Maiu. 28 Oct. 8 Jan.

Cic-Sân-Georgiu, Lunia înainte de Paști și înainte de Crăciun, dacă e ziua de sărbătoare, atunci în ziua următoare în zilele premergătoare târg de vite.

Cic-Sereda, 12 zile înainte de Mercurea lăsării de post, sau Vineri după Mercurea septuagesimă, Vineri după Joia mare, 13 Iulie, 29 Sept., în trei zile premergătoare târg de vite.

Cincu-mare, 11—14 Martie, 17—20 Iunie, Lunia, Marța și Mercurea după 20 Sept.

- Cincu-mic, Luni a 5-a săptămână din post.
Cluj, 10 Ianuarie, 12 Martie, 13 Iunie, 1 Sept. și 2 Nov.
în trei zile premergătoare târg de vite.
Cluj-Mănăstur, 5 Maiu.
- Cohalm, Luni după Botez, Luni după Florii, iar în Vinerile
și Sâmbetele precedente târg de vite, 25 Iulie, iar în
zilele precedente 22 și 23 târg de vite, 1 Octomvre, iar
în 7, 8 și 9 târg de vite.
- D**ej, Marți, Mercuri, Joi în săptămâna din 1 Martie, 1 Iunie,
13 Dec. și înainte de Sf. Ștefan, și anume, Marți târg de
cai și porci, Mercuri de celelalte vite.
- Deva, 14 Ianuarie, 13 Maiu, 3 August, 30 Oct. nou; în cele
3 zile precedente târg de vite.
- Dobra, c. v. 22 Aprilie, Joi a doua săpt. după Rusaliile
noastre, 7 Sept., 25 Oct.
- F**ăgăraș, Joi după Rusalii (n.), 9 Sept. și 6 Dec., târgul
ține 4 zile; în 2 zile premergătoare târg de vite.
- G**herla, 3, 4, 5 Februarie, 29, 30 Aprilie, 1 Maiu, 23, 24,
25 Iulie, 26, 27, 28 Octomvre.
- Grădiște, a doua Sâmbătă după Paștile noastre, 20 Oct. n.
- H**ălmagiu, 12 Aprilie și 16 Octomvre.
- Hălmagiul-mare, după cal. vechiu Sâmbătă în săptămâna
primă a postului mare, înainte de săptămâna Floriilor,
Sâmbătă în săpt. Sân-Petrului, Sâmbătă în săpt. nașterii
Precestei și Sâmbătă în săpt. în carea cade 4 Decemvre.
- Hațeg, 14 Febr., 27 Aug. nou, cele 3 zile înainte de 14 Febr.
târg de vite și în 21—26 asemenea.
- Hunedoară, Sâmbătă în a 4-a săpt. din post și la Înălțarea
Domnului; după c. n. 11 Iulie, 13 Noemvre.
- I**basfalău, cal. n. 27 Ianuarie, ziua după Bunavestire rom.
cat., Joia după Înălțarea Domnului, 5 Iulie, 21 Sept., 20 nov.
- Ilia, 19 Ianuarie, 6 Aprilie, ziua a doua după Rusaliile noastre,
6 Iulie, 27 Aug., 11 Oct., toate după cal. nou.
- L**ăpușul-românesc, Sâmbetele dintâiu din Februarie, Apr.,
Iunie, August și Octomvre după cal. nou și Sâmbătă după
1 Dec. nou, târg de vite.
- Lăpușul-ung., cal. nou, 17—18 Ian., 12—13 Maiu, 5—6 Iulie
și 25—26 Sept.
- M**ediaș, cal. nou, Joi după Invocabit, 13 Iulie, Joi înainte
de 29 Sept. și 30 Noemvre.
- Mercurea, 24 Februarie, 27 Iunie și 11 Noemvre; în două
zile premergătoare târg de vite.
- Merghideal, 25—27 August n.

- Micasasa, 28 Ianuarie, 20 Maiu, 13 Octomvre.
- Murăș-Oșorhei, 17 Ianuarie, Joi înaintea Floriilor catolice, Luni după Ziua Domnului, 4 Sept., 11 Nov. cal. nou; în trei zile precedente târg de vite.
- Năsăud, cal. nou 27 Maiu, 8 Nov., târg de vite cu 2 zile înainte.
- Nochrich, 3 Februarie nou, ziua după Înălțarea Domnului, Luni după 16 Octomvre c. nou.
- Odorheiu, Mercuri și Joi după jumătatea postului mare, Luni și Marți după Joia verde, 4-5 Oct., 21—22 Dec., 3 zile înainte târg de vite; dacă ziua primă a târgului de vite, sau a celuilalt târg cade pe sărbătoare, atunci târgul se începe în ziua următoare (datele după cal. nou).
- Orăștia, cal. n. 14 Martie, 4 Iunie, 4 Octomvre, 6 Nov., în trei zile premergătoare târg de vite.
- Ormeniș, 18 Ianuarie, 5 Maiu, 6 Iuliu, 18 Decemvre nou, câte 2 zile înainte târg de vite, apoi începând cu 15 Apr. nou în trei zile târg de oi, iar începând cu 10 Dec. nou în trei zile târg de porci.
- Paraid, 19 Martie, 26 Iulie, 15 Oct. și 17 Dec. nou, câte două zile înainte târg de vite.
- Prundul-Bărgăului, 14 Aprilie nou, târgul de vite începe cu 2 zile înainte, 30 Oct. nou, târgul de vite cu 3 zile înainte.
- Racoșul-de-jos, 24 Aprilie, 24 Iunie și 21 Sept., o zi mai înainte de vite.
- Reghinul-săsesc, 11—19 Faur, 1—2 Maiu, 30 Iuliu—10 August, 15—23 Octomvre, tot cal. nou.
- Reșinari, 1 Martie nou, târg de vite; 16 Noemvre cal. nou.
- Reteag, 7 Maiu, 11 Iulie, 28 Septemvre, cal. nou, câte trei zile înainte târg de vite.
- Sașciori, 30 Martie, 26 Oct. c. n., ziua precedentă târg de vite.
- Sebeșul-săsesc, 29 Ianuarie, 24 Aprilie, 24 August c. n., câte trei zile precedente târg de vite.
- Șeica-mare, Exaudi (3 Maiu), Lucia (13 Dec.) c. nou.
- Șeica-mică, 12 Iunie, 11 Noemvre cal. nou.
- Sepsi-Sân-Giorgiu, Mercuri și Joi după sf. George, Mercuri și Joi după 12 Iunie și Mercuri și Joi după 8 Oct. nou; Marți înainte de târgul din Iunie e târg de cai.
- Sereda (Mureșului), 21—24 Faur, 1—4 August, 1—10 Dec
- Sibiiu, Luni după Botez, 3 Maiu, 14 Sept. nou, înainte de aceste zile câte 7 zile târg de vite, dintre cari câte trei zile târg de oi; dacă aceste zile cad pe sărbătoare sau Duminecă, atunci târgul se ține în ziua următoare.

Sighișoara, 16 Martie, 24 Iunie, 4 Noemvrie nou, ziua precedentă târg de vite.

Șomcuta-mare, Mercuri și Joi după Dumineca Oculi, apoi Mercuri înainte de Joia verde și în Joia verde, Mercuri și Joi înainte de 20 Aug. și de 11 Nov. nou, ziua primă târg de vite.

Șomărtin, 14, 15 și 17 Aprilie, 3, 4 și 6 Noemvre nou.

Șimleul-Silvaniei, 20 Martie, 26 Iunie, 25 Septemvre și 18 Decemvre nou, totdeauna Joia și Vinerea în săpt. în care cad acele zile.

Teiuș, 20 Februarie, 24 - 27 August. 4 - 7 Noemvre nou, câte 2 zile precedente târg de vite.

Turda, Sâmbăta după Mercurea ant. din postul mare, 24 Apr., 24 Iunie, 9 Sept., 6 Dec. nou, câte 3 zile înainte târg de vite.

Vaidahaza, 21 Martie, 20 Septemvre nou.

Vințul-de-sus, Lunia „Oculi“, 8 Iunie, 23 August și 19 Nov.

Zam, 28 Ianuarie nou, Mercuri a 4-a săpt. a păresemilor noastre, 2 Iunie, 20 Iulie 14 și 26 Sept., 12 Dec. nou.

Zărnești, 31 Maiu. 20 Noemvre.

Zalău, Vinerea și Sâmbăta în săpt. cea dintâiu a lunilor Martie, Iunie, Septemvre și Decemvre nou.

Zlatna, 1—3 Martie, 16—18 Iunie, 30—31 Aug., 1 Sept. c. nou, trei zile precedente târg de vite.

Târgurile din vechiul regat.

Februarie în 2, Întimpinarea Domnului, la Roznov (Neamțu), Cărbunesti (Gorj), Galați. În 8 la Piatra.

Martie în 9, 40 Mucenici, la Comănești, Oncești (Bacău), Grind (Ialomița), Roznov (Neamțu), Brâncoveni (Romaniați), Jupa, Ciupagea (Vlașca), Câmpu-mare (Argeș), Tecuciu (Teleorman), Giurgeni (Ialomița). În 13, Bogdănești, Onești (Bacău). În 25, Bunavestire, Greci (Olt), Tigveni (Argeș), Chiojdeni, Stănești (R.-Sărat), Negrești (Vaslui), Bălănești (Gorj). La sf. Teodor în Iași. În săptămâna brânzei, Marți și Mercuri, Vaideeni (Vâlcea). În Dumineca Floriilor, la Iași, Sutești (Brăila), Giurgeni, Ciochina (Ialomița), Roznov (Neamțu), Negrești (Vaslui).

Aprilie în 23, sf. George, la Moinești (Bacău), Bărgăoani (Neamțu), Botești, Nesporești (Roman), Slatina, Caracal, Pitești, Lupoiaia (Mehedinți), R.-Sărat, Sălcioara (R.-Sărat), Polovraci (Schitul), Preajba (Gorj), Slobozia (Ialomița), Frătești (Vlașca), Iași, Bârlad.

Maiu în 21, sf. Constantin și Elena, la Ocna, Dărmănești (Bacău), Dobroteni (Olt), Roznov (Neamțu), Galați. La Înălțarea Domnului, în Pitești, Iiu, Uda (Olt), Câmpu-mare (Argeș), Mărculești (Muscel), Iași, Ceacăr, Brăila, Slobozia (Ialomîța), Neamțu, Trifești (Roman), R.-Sărat. La Moși, în București, Mavrodin (Teleorman), Oltenița (Ilfov). Duminica Rusaliilor, la Alexandria (Teleorman), Vaideeni (Vâlcea). În Duminica tuturor Sfinților, la Piatra-Neamțu, Chiojdeni (Ialomîța), în Pitești, Ulmeni (Argeș), Negoești (Dolj), Luciu, Sâlcii (Ialomîța), Jilava (Ilfov), Piatra, Negrești (Vaslui).

Iunie în 24, Drăgaica la Buzău, Focșani, Ipătești (Olt), Buda (R.-Sărat), Colentina (Ilfov), Giurgeni (Ialomîța), Pitești, Câmpu-Lung, Cornățel, Cărbunești, Broșteni (Mehedinți). În 29, sf. Petru, la Bacău, Onești (Bacău), Vizirude-Sus (Brăila), Broșteni (Ialomîța), Talpa (Neamțu), Boghecea, Sagna, Buruenești (Roman), Giurgiu.

Iulie în 20, sf. Ilie, la Câmpu Lung, Florești (Vaslui), Dărmănești (Bacău). Sutești (Brăila), Budeștii-Ghicăi (Neamțu), Bârlad, Fălticeni, Băile-Slănic (Bacău), Giurgeni (Ialomîța), Dumitrești (R.-Sărat). În 24, la Jilava (Ilfov), Tupilați (Roman). În 27, sf. Panteleimon, la Ocna (Bacău), Davideni (Neamțu), Curtea-de-Argeș, Argintoaia (Mehedinți), Drăghiceni (Olt), Pleșești (R.-Sărat), Vaideeni (Vâlcea), Panteleimon (Ilfov).

August la 6 Schimbarea la față, la Luciu (Mehedinți), Poenari (Argeș), Neamțu (Muscel), Mogoșești, Roman, Dămieniști (Roman), Bogdana (Tutova), Galați. În 15, sf. Maria Mare, în T.-Jiu, Curtea-de-Argeș, Ulmeni (Ilfov), Vârtești, Dumitrești (R.-Sărat), Giurgiu, Iași, Giurgeni (Ialomîța), Cotroceni (Ilfov), Voinești, Deleni (Vaslui), Cașin (Bacău), Sinaia (Prahova). În 29, Tăierea capului sf. Ioan, la Bacău, Comănești, Onești (Bacău), Călărași (Ialomîța), Davideni (Neamțu), Mogoșești, Mircești, Iugani (Roman). În 30, la Bârlad, Cornățel (Dâmbovița).

Septembrie în 8, sf. Maria Mică, la București, al doilea târg Moșii, la Răureni (Vâlcea), ține 25 de zile, Cărbunești (Gorj), Giurgeni (Ialomîța), Buda (R.-Sărat) Bogdana (Bacău), Ciochia (Ialomîța), Valea Hălăucești (Roman). În 14, Ziua Crucii, la Drăgănești (Olt), Negrești (Vaslui), Scheia, Doljești (Roman), Bârlad, Telega (Prahova).

Octombrie în 24, Vinerea Mare, în Tirgu-Jiu, Râmnicu-Vâlcei, Godeni (Muscel), Slobozia (Ialomîța), Galați, în 26, Moinești (Bacău), Lupoia (Romania), Negrești (Vaslui).

Noemvre în 8, sf. Voivozi, la Ocna, Dărămănești, Onești (Bacău). Bârlad, Piatra, Telega (Prahova).

Decemvre în 2, la Comănești (Bacău), în 5, la Piatra, în 7 la Moinești (Bacău), Sutești (Brăila), Neamțu, Boroșești, Negrești (Vaslui).

Timpul cât poartă animalele de casă.

Iepele poartă: 48—49 săptămâni sau 340 zile.

Vacile poartă: 40—41 săptămâni sau 285 zile.

Oile și caprele: aproape 22 săptămâni sau 154 zile.

Scroafele: peste 17 săptămâni sau 120 zile.

Cățelele: 9 săptămâni sau 63—65 zile.

Găina clocește 20—22 zile 16—20 ouă.

Curca " 26—29 " 15—20 "

Gâsca " 28—30 " 12—15 "

Rața " 28—32 " 25—28 "

Porumbița " 17—19 " 6—10 "

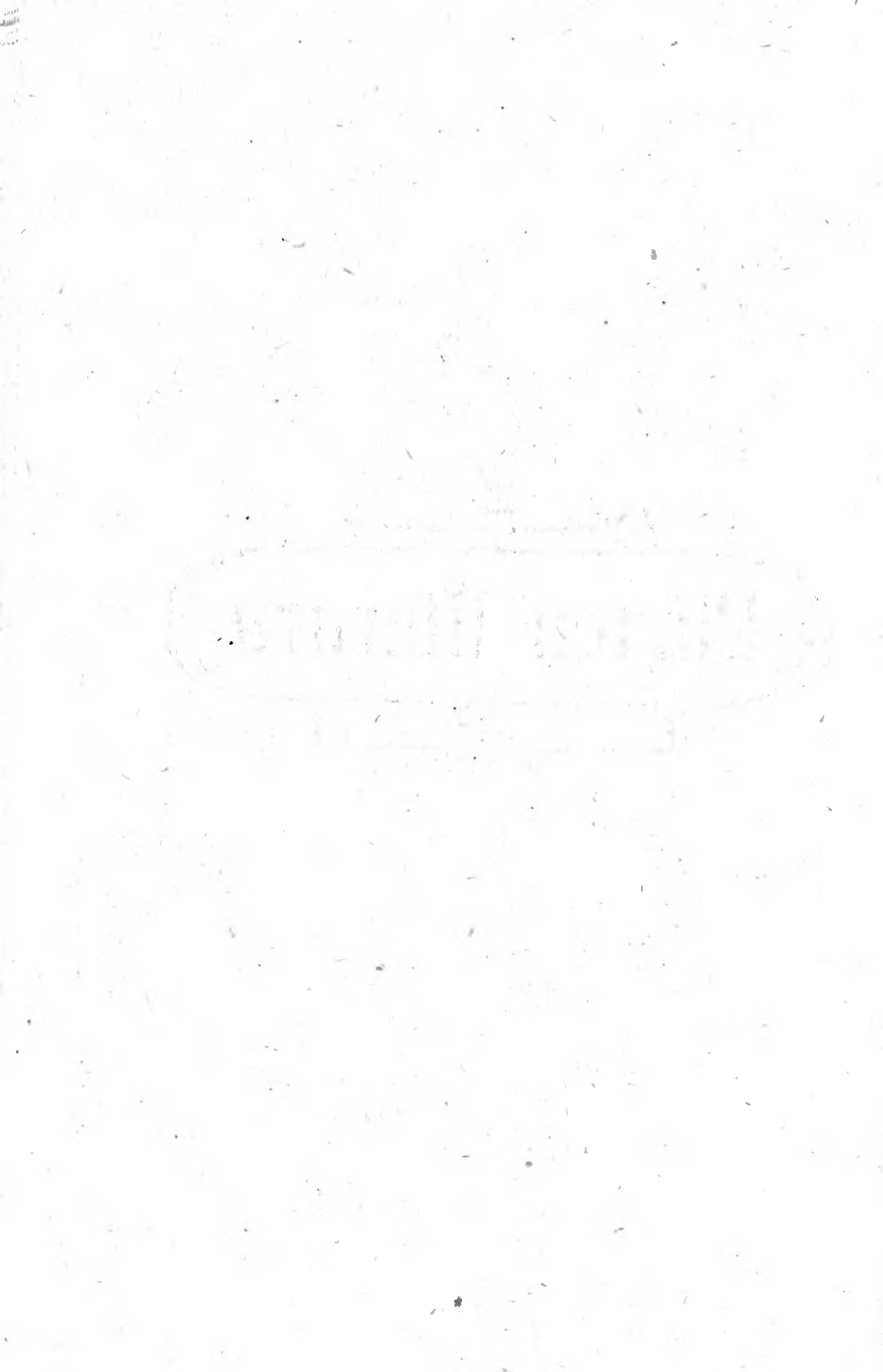
Timpul vânatului.

S o i u l	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Maiu	Junie	Iulie	August	Septemvre	Octomvre	Noemvre	Decemvre
Vânatul în genere oprit												
Tauri-cerbastri												
Tauri de cerbi												
Cerbi, cerbastri și căprioare												
Capre sălbatică												
Căpriori												
Iepuri												
Cocoși sălbatici												
Găini sălbatică												
Fazani și dropii												
Găinușe de alun												
Potârnic												
Prepele												
Rațe sălbatică												
Becați de pădure												
Becați de apă												
Paseri cântărețe												

Linioara (—) înseamnă timpul oprit.

Partea literară

Imn Regal.

*Regelui nostru și-acum
Ș-apururi mărire și-onoare —
Din cer serafimii coboare
Cu săbii de foc să 'ncunjoare
Și sfânta-i persoană și tronul.
Și pace să fie-al său drum.
 Și pace-al Său drum,
 Să-i fie,
Și faima-l urmese 'n vecie.*

*Glorie Urmașilor Săi!
Să poarte prin veacuri cu fală
Și sceptru și haina regală,
S'oprească dușmanii 'n năvală
Și, mândri. Române, să 'nalțe
Renumele fiilor tăi!
 Al fiilor tăi renume
Din margini la margini de lume.*

*Ție salutul suprem,
Pământule-al țării străbune!
Eroic fanfară răsune,
Din munți și din văi să s'adune,
Să-și apere steagul voinicii
Și limba și legea ce-avem
 O limbă ce-avem
 Și-o lege
Și-o patrie sfântă și-un Rege!*

Gh. Coșbuc.

M. S. REGINA MARIA

M. S. REGELE FERDINAND I.

Țigani și popa lor.

— Povestire. —

I.

Doamne! da multe neamuri de oameni mai sunt pe lumea aceasta! Fie-care după firea și menirea sa, precum adecă i-a fost ursita, ca și vasele olarului: unele de cinste, altele de acoră, de și toate sunt din un fel de lut.

Neam și neam! hml mare deosebire, mare taină!

O întâmplare, boieri d-voastră, cu un așa neam de oameni, nu tocmai din cei mai de cinste, vreu să vă povestesc, dacă-mi dați voe. Său nu gândiți însă că e poveste, ca de-ale d-lor Slavici, Gane ori Vlahuță; nu, ci e întâmplare adevărată, așa să știți!

Dați-mi dar voe să încep, iar d-voastră fiți buni și ascultați.

Pe vremea când eram băiat la procopseală în școala cea mare de la Episcopie — și de atunci e cam de mult, că la mine, vorba celuia, de mult a trecut d'ameazi în de-seară — în satul numit „Paradea“ creștinii de legea românească erau toți Țigani: farazoni de vițăși porodiță, oameni și mai săraci și mai cu dare de mână, mai mulți lipsiți de cât cu prindere, dar din firea lor făloși ca niște nemeși ungurești din vremile lor cele bune.

Ei aveau casă în care-și găzduiau pe popa lor, și aveau și o bisericuță, făcută de un Episcop milostiv. Numai popă nu-și prea căpătau, fiind că de, Țiganul tot Țigan eră pe acea vreme și în țara Ardealului; nu-i venia nimă-nui prin gând să-l pună pe o treaptă cu cealaltă lume, ca în vremea noastră. Și mai eră încă ceva: Țigani așteptatu

ca popa să le dee, iar după legea românească popa trebuie să capete de la credincioși. Din astă pricină, numai oameni cari nu voiau să piară de foame pe alte locuri se făceau popi în Puradea, de unde se duceau ei scurtă în vreme să înceapă altă negustorie.

Dar Episcopul de pe atunci era om cu multă dragoste către turma sa cuvântătoare — D-zeu să'l ierte. — Preasfinția Sa și-a pus în gând pe vremea aceea să facă oameni din Țigani din Puradea, căci își zicea Sf. Sa: și Țigani din Puradea sunt oi d'ale mele, și pe ei trebuie să'i pasc cu cuvântul lui D-zeu, că am să dau seamă pentru sufletele lor.

Drept ce Preasfinția Sa, ca să poată căpăta popă în Puradea, păstor la o turmă țigănească, a hotărât să dea pe fie-care an câte 200 florini aceluia care va sluji cu credință în Puradea.

Și 200 florini pe vremea aceea erau bani, nu glumă!

Și cu toate aceste nimeni nu se îmbulzia să fie popă în Puradea, după ce atâți înși n'au putut-o duce — Puradeii erau discreditați, le eșise nume rău. Iar Țigani, tot Țigani, ei când au simțit că Preasfinția Sa dă bani pentru ei, crezându-se oameni și ei și încă oameni de preț, fac gură și cer popă cu stăruință, amenințând că de nu li se dă'ei își leapădă legea, se fac „noi”.

Atunci tot Preasfinția Sa, ca să nu-și piardă turma cea neagră, a pus ochiul pe un popă certat, Părintele Avrinte, și a hotărât să-l trimită popă în Puradea căci Părintele, Avrinte, ca om tinăr, neînsurat, învățat vrășmaș și pe față și pe dos, făcuse mai multe posne, și nu era chip de a-l canoni. Ca în chip de cel mai strașnic canon, a hotărât dară Preasfinția Sa să trimită pe Părintele Avrinte popă în Puradea. Și ce-a hotărât, Preasfinția Sa a și împlinit.

II.

Nici când intră Episcopul pentru întâia dată în reședința sa nu-i primit cu mai mare alaiu de cât cum a fost întâmpinat Părintele Avrinte, când a intrat în Puradea, căci

toți „Puradeii“, cu cățel cu purcel i-au eșit înainte până în dealul de lângă sat: cei mai cu stare călare pe cai, ceilalți călare pe băț.

Când și-a văzut Părintele Avrinte turma cea nouă, și de la turmă a aruncat o ochire la satul din vale, când a văzut pe cei mai mulți, din fiii săi suflești costumați ca Adam până a nu mânca din mărul cel cu pricina, și locuțiile lor ca niște mușuroae întinse cum a dat întâmplarea pe o vale prăpăstioasă, atunci Sfinția Sa nu s'a putut opri în gândul său să nu-și zică: „Ferice de tine, Avrinte, că de aici n'au să te mai scoată, doară numai la *furci!*“

Mare vorbă!

Și Părintele Avrinte credea că are dreptate, fiind că Puradeaua era a treia parochie în care, tot din rău în mari rău, fusese trimis spre pedeapsă.

Nici vorbă: pentru Puradea nu se putea găsi popă mai nimerit ca Părintele Avrinte. El în felul său și despre o parte semăna cu vestitul popa Tanda a d-lui Slavici, numai cât era mai iscusit ca popa Tanda, fiind că învățase multă carte și prin țările nemțești.

În scurtă vreme Părintele Avrinte și-a câștigat dragostea Puradeilor săi, căci el știa mulțime de meșteșuguri: să cânte cu dipla, alt-fel ca un țgan, să scobească în lemn și să împletească corfe-meșteșugurile Puradeilor.

Și ce fericiți se simțiau Puradeii, când se vedeau la lucru altăturea cu popa lor, care era mai meșter de cât toți și le arăta cum să scobească mai neted și cu împestrițituri lingurile „dă paltin, dă lemn dă ăl bun“ și se împletească deosebite feluri de corfe și corfițe, pe cari să le vîndă la domni.

Cum se va fi simțit Părintele Avrinte între credincioșii săi, numai Sfinția Sa va fi știut, că era om cam tăcut și n'a spus legănat cuvânt.

A scobit el Părintele Avrinte multe linguri împistrite și a împletit multe corfe și corfițe în desfătata societate a Puradeilor, fără să se fi întâmplat ceva mai însemnat în parochia sa, în care el era adevăratul centru de acțiune și

focar de cultură, până ce într'o bună dimineață Rălea, voivoda cel vestit, s'a supărat pe sat și s'a dus pe ceea lume.

Nu e glumă când moare voivoda. Atunci tot satul e pe talpe și se îmbracă în jale. Că voivoda e capul satului, omul cel mai cinstit și mai temut. Iar Rălea fusese voivodă vr'o 30 de ani, și nu eră Țigan în Puradea care să nu se fi scărpinat pe urmele ce i le-a lăsat obiceiul cel îndoit a lui Rălea cel vrășmaș.

De aceea mare fusese autoritatea lui Rălea voivoda între Puradei, și când a murit el n'a fost față țigănească, care să nu se smolească de supărare.

Două zile și două nopți a ținut priveghiul la voivoda Rălea, iar a treia zi a fost îngropare și comândare. Și ceea ce n'au auzit și n'au văzut Puradeii până atunci, atunci au auzit și au văzut: Părintele Avrinte la îngropăciune a ținut în cinstea lui Rălea voivoda o predicăție în limba țigănească, dar așa de cu foc, în cât toți Țiganii de supărare se loveau eu pomnii în piept și plângeau și se tânguiau, și în așa limbă țigănească curată, că cei mai iscusiti Țigani ar fi jurat că popa lor știe țigănesce mai bine de cât ei.

Dacă până acum părintele Avrinte fusese iubit și cinstit de credincioșii sei, predica ce a ținut la îngropăciunea lui Rălea voivoda, l-a ridicat cu 2 stânjini în ochii Țiganilor sei. Puradeii îl admirau și i se închinau ca unei minuni dumnezeesti. Și nu eră Țigan, care să se întâlnească cu vre-un creștin și să nu se laude cu popa lor; nu eră negustor între Puradei, care mergând cu marfă prin satele vecine, ori cu cai la târgul din apropiere, să nu spună la toată lumea ce minune de popă învățat le-a dat D-zeu, că a ținut predicăție în limba țigănească la îngropăciunea lui Rălea voivoda.

Dar vorba ceea: nu-i suiș fără coboriș, nici desfătare fără supărare; ori cu potriveala țigănească: merge el, merge ulciorul la fântână, dar odată tot își rumpe gâtul.

Hampu, voivoda cel nou, care a urmat în locul lui Rălea, a vîndut un cal d-lui vițișpan (subprefect) din acel

ținut. Cu prilejul târgului, Hampu a făcut și el, și cum era să nu facă, ca și ceilalți tovarăși ai săi: a spus domnului vițișpan că ei, Puradeii, au un popă cum nu mai este altul sub soare, că așa e de învățat, în cât știe toate limbele de pe lume, până și limba țigănească o știe alt-fel ca un țigan; că a ținut o cuvântare în limba țigănească de era să se omoare de supărare și de bucurie obștia țigănească.

D-nul vițișpan însă, Pèpèle, nu alta, zimbînd pe sub mustețe, după ce a ascultat pe Hampu, a răspuns: „Sărace Hampule, dar proști mai sunteți voi! Țiganu-i tot Țigan: el poartă pe urs de nas, și pe el îl poartă popa!”

„Ce-i ahaia, Măria Ta, că nu'nțeleg?” întrebă Hampu, pus pe gânduri prin vorba vițișpanului.

— Ce să fie? nimic alta, de cât, de popa vost și-a bătut joc de voi, și voi pentru aceasta îl înălțați în slava ceriului. Asta e meșteșugul popilor neînsurați.

— Ba, Măria Ta, nu și-a bătut joc, că doară eu acolo am fost și l-am auzit cum a vorbit ca un proroc.

— Ha, ha, ha! dar proști mai sunteți! voi ați văzut și n'ați văzut, că sunteți amăgiți sărmanilor, v'a fermecat popa și vă poartă cu ochii logodiți. Ce? ați mai auzit voi de lege țigănească? În ce lege v'ați botezat voi, așa e că în cea românească? În ce lege e cineva botezat în aceea i-se fac și rugăciunile: aceasta o știu și copiii. Ați mai văzut voi vr'odată rugăciune țigănească și predicăție țigănească? Ori doară crezi tu, Hampule, că D-zeu e țigan?”

„Rugăciunea și predicăția în limba țigănească nu plătește o ceapă degerată, Hampule! Popa și-a bătut joc de voi și sufletul lui Rălea umblă rătăcit ca vai de el și acuși are să vină iară la Puradea, și atunci, atunci... ține-te Hampule! că pentru el nu s'au făcut rugăciuni și nu s'a luat iertăciune cum îi legea. Așa are să vi-se întâmple la toți, că popa e om cu spiriduș; și voi, voi proștilor și nă-tăreilor, ce sunteți, voi nu vedeți că v'a fermecat popa, nu știți că ruga pe limba țigănească nici la oameni nu-i primită, de cum să fie primită la D-zeu, că doar' D-zeu nu vorbește țigănește!”

— „Oare? Măria Ta”, întreabă Hampu sclipindu-i ochii ca două bucăți de jărat și uitându-se țintă la d-l vițișpan, „oare, zeu, nu giumești Măria Ta, așa să fie?!”

— Mai încape vorbă! par'că eu m'aș pune să glumesc cu tine! Dacă nu te încrezi, întreabă pe ori-ce creștin învățat, numai popă să nu fie, că popii toți țin unul cu altul. Du-te spre pildă, la d-l avocat Mărcuț, pre care-l cunoașteți cu toții, știți ce om e, și ce vă va spune, de aceea să vă țineți.

— Mă duc, Măria Ta, da d'o fi cum zici să știi că 'l mâncăm fript pe popa nest, zice Hampu cătrănit și strângând din pumni.

— Să nu vă pună păcatele să atingeți cu un deget pe popa — amenință d-l vițișpan îngrijat — că asta o așteaptă el; că de vă atingeți de el, toți vă prăpădiți de ciumă. Doară e om cu spiriduș! M'ai înțeles, Hampule!

— Înțeles Măria Ta! și scărpinându-se în cap și oftând, ca omul cu năpasta pe cap, Hampu voivoda o ia ață la d-l avocat Mărcuț.

Să nu uit să vă spun, că avocatul Mărcuț cu d-l vițișpan și câți-va cărturari din localitate, auzind și ei despre lauda Țiganilor cu predicăția Părintelui Avrinte, au luat hotărîrea ca la vreme cu prilej să-i încurce pe Țigani.

„Să alduiască D-zeu pe D-nu și pe tot cuprinsu D-lui” zice Hampu întrând la d-l avocat Mărcuț.

„Noroc și bani! Da ce vânt te aduce, voivodă, doară ai vr'o pricină?”

— Ba nu, domnule, răspunde Hampu scărpinându-se în cap și ne știind cum să înceapă, dar am venit cu altă treabă... să te întreb de ceva.

— Ce anume?

— D'apoi, d-le, d'apoi... nici eu... pare că nu știu cum...

Lui Mărcuț îi rîdea musteața; el ghicise din încurcătura Țiganului că treaba e pusă la cale, după înțelegerea avută, și aștepta cu mulțumire să vadă cum va începe Hampu. În sfârșit văzând că Hampu se tot scarpină în cap și din ce în ce mai încurcat, îi vine în ajutor cu cuvintele:

— Bre! da cât se mai fasolește? uite la el: par'că-i o mireasă și nu voivoda din Puradea! Spune ori ce-o fi, că eu bucuros te ajut și cu sfatul, dacă numai sfat îți trebuie; doară știi tu, de câte ori te-am scăpat eu de necaz!

— Apoi, d-le, spune-mi drept: știe D-zeu țigănește, ori ba?

— Tare mă mir de tine, Hampule, că mai întrebii despre asta. Mi se pare că tu ai făcut prinsoare cu cineva și tu ai zis că știe. De-o fi așa, îmi pare rău, că ai pierdut prinsoarea, și nu este lege cu care să te pot scăpa, fiind că numai Țigani nepricepuți mai pot crede, că D-zeu să mai gândească și la limba țigănească.

— Uai dă mine! uai, uai, uai dă mine, se tângue nenorocitul Hampu ca lovit de trăsnet, ținându-se cu amândouă mâinile de burtă; uai dă mine, uai, uai!

— Ce-i Hampule? ce ai? am ghicit? te-ai nenorocit cu prinsoarea? întreabă șiretul avocat Mărcuț.

— Ba nu, domnule potracăr, că-i alta mai mare, uai, uai, uai de mine!

— Ce poate fi? spune-mi, Hampule, că doară nu se prăpădește lumea, să vedem, dar dacă 'ți pot ajuta cumva!?

— Uai, uai!... Mare pacoste pă satu nostu!... Ascultă d-le potracăr, D-zeu să-ți lungească zilele. Avem și noi popă, ca toată lumea, pe popa Avrinte. Cunoști și d-ta pe popa nost? pe popa Avrinte din Puradea? Uai! Până ce-o murit Rălea, măie unde-o 'nserat, am avut tignă cu popa nostu. Când a murit Rălea, popa nost a ținut predicăția țigănește, de toți ne-am crucit! Noi am gândit că așa-i bine și ne-am bucurat că popa nost știe țigănește. Acum aud dela oameni vrednici că popa Avrinte numai și-a bătut joc de noi. Așa-i, d-le potracăr? Spune, mă rog, așa-i?

— Hm! ar fi fost mare lucru, a răspuns Mărcuț îngândurit, ca popa Avrinte, care-i omul dracului, să nu-și bată joc de voi. Da vezi bine că și-a bătut! V'a făcut să plângeți și el să râdă; să-l lăudați pentru că el vă batjocurește. Al dracului popă! Până a trăit Rălea n'a îndrăznit să vă poarte ziua cu lumină, fiind că eră Rălea voivodă,

și Rălea eră om! Dar când a murit Rălea, a văzut că-i stâna fără câni, și v'a făcut-o. Și să știți că pe toți are să vă 'ngroape așa, și să n'aveți parte de ceea lume!

— Ba o 'ngropa el pe mumă-sa, de pe noi știu că nu, că i-om face noi apa!

— Atât vă trebuie, haraminilor, că-i vai de neamul vostru. De-ți pune mână pe el, și veți vrea să-i faceți ceva, să știți că toți periți de ciumă, și câinii și corbii vă mânăncă, că nu vă 'ngroapă nime, pentru că el e popă și v'a legat și când puneți mână pe el, de voi se leagă afurisia a mare!

— D'apoi ce să-i facem, domnule potracăr? ce să-i facem, că doară nici noi nu ne-om lăsa să-și bată joc de noi, și să fim de râsu lumii; ce să facem, ha?

— Duceți-vă la vlădica să vi-l ia de pe cap!

— Că ne ducem, zeu ne ducem, d-le, mâncu-ți sufletu, da mă tem că nu-l va lua!

— Drept ai, Hapule, vezi acum te vād că ești cu minte! drept ai să te temi, că vlădica ține cu popa. Veți merge la vlădica, ascultă Hampule ce-ți spun, și vlădică se va pune cu vorba pe lângă voi să vă mulcomească, să vă amăgească să-l țineți pe popa Avrinte; va zice, ca ori care popă, că D-zeu știe țigănește, numai să-și apere pe popa. Voi însă să nu-i slăbiți până nu vă dă carte la mână ca să iase popa de la voi. Auzit-ai, Hampule, să nu-l slăbiți pe Vlădica; spuneți-i și-l amenințați cum veți ști voi, că n'are ce vă face; stau eu față pentru voi!

— D-zeu să te alduiască, d-le potracăr, că bun sfat ne dai. Lasă pe Hampu, și de n'oiu face eu cum ai zis, să nu mai fiu eu voivoda din Puradea. Să-l vād eu popa Avrinte de cine și-o mai bate el joc.

Zicând acestea, Hampu voivoda iasă grăbit din cancelaria avocatului, iar avocatul, frecându-și mânilor cu mulțumire, zice privind după Țigan: să vedem ce s'o alege și din asta!

Câte-va minute de la cele povestite, Hampu voivoda, trece ca fulgerul cu calul său pe drumul cătră Puradea.

În aceeași zi seara, toată obștia țigănească la porunca lui Hampu voivoda s'a strâns înaintea bisericii, să facă sfat.

Mare ciorobor, multă gălăgie și înjurătură s'a făcut în acea seară în Puradea. Iar din sfat a eșit, că toată obștia a mers strună la casa Părintelui Avrinte și într'un glas a cerut să-și iae catafrusele și să se care, că de nu, nu-i bine!

Zadarnice au fost toate încercările Părintelui Avrinte să mulcomească pe Țiganii învrăjbiți, că Hampu voivoda ținea una și bună: „iați catafrusele, Părinte și te cară, că de nu, te tăiem d'a potoru și te scoatem în deal“; iar obștia striga din toată puterea duhului „te tăiem d'a potoru și te scoatem în deal, așa să știi!“

În sfârșit Părintele Avrinte, căruia îi ajunsese apa la gură, le spune hotărîrea sa:

„Pe mine vlădica m'a trimes aici și numai vlădica mă poate scoate. Eu peste voia vlădicii nu es de aici ori ce ați face voi. Dacă aveți curagiu veniți și mă omoriți, că cel puțin atât voi avea din viață: moartea mucenicească pentru o lae țigănească“.

Zicând aceste, Părintele Avrinte a intrat în casă și a închis ușa, lăsându-și turma afară.

— „Să mergem dară la vlădica!“ strigară într'un glas căpeteniile Țiganilor, și iară s'a făcut ciorobor până de cătră ziuă. Din cioroborul al doile s'au ales să meargă la Vlădica: voivoda Hampu, vătășelul Caclea Zlatea, pargarii Pîrvu Mărunțelu și Rîpa Boboc, cu fisfătul Dodu Rupt-din-soare.

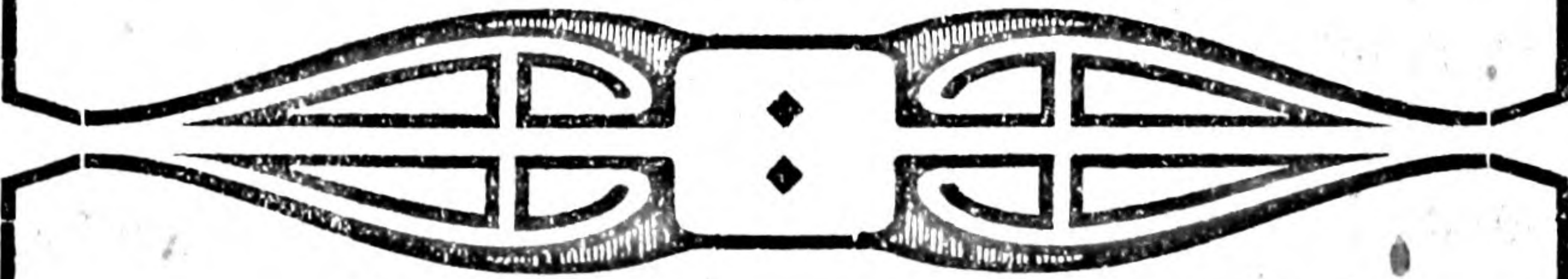
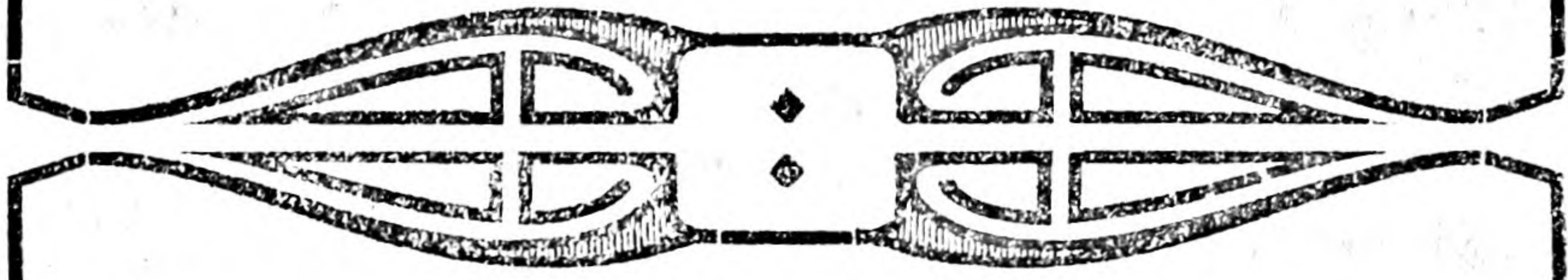
III.

Eră o zi de vară, cam pe la 11 ceasuri — vedeți cum știu să vă spun de precis și esact? și noi, băeții tocmai eșiserăm din școală. Din depărtare, pe șoseaua cea plină de praf ni se arată o ceată de călăreți. Eră ceva neobici-nuit la Episcopie. Și fiind că ceata venia repede spre noi, ne-am postat militărește și am așteptat sosirea lor. Erău cinci călăreți, unul înainte, urmat de cei-lalți patru, câte

Primarul oraşului Alba-Iulia binevenitează pe M. M. L. L. Regele și Regina.

Foto: Otto A. Petrescu.

doi alătura. Toată înfățișarea lor era serbătorească. În cămeși albe, cu straife de piele și cu cisme lungi, cu pălării late, priveau la noi cu mândrie pronunțată, ca și cum ar fi vrut să ne zică: vedeți măi ce oameni alesi suntem noi, nu ca voi. Privind așa provocător la noi cei smeriți, ei dau pinteni cailor, ca oameni grăbiți, ce erau, și se îndreaptă țintă la Episcopie.

Ajunși aici, nici una, nici alta, fără ca la ei acasă descalecă, își leagă caii de poartă și punând pe unul din noi, băeții-gură-cască, să le păzească caii, cer cu stăruință să între la Preasfinția Sa și să-i vorbească.

Preasfinția Sa tocmai ținea sfat cu sfetnicii săi, și nu era chip d'a putea vorbi călătorii cu el; nime nu voia să-i lase să între. Dar călătorii noștri nu și pierd cumpătul: aflând în ce sală e Preasfinția Sa, ei intră fără multe ceremonii și postându-se în șir lângă ușă, cel care venise înainte, singur, făcând un compliment, zice: „Să alduiască D-zeu pe Preasfințitul!” iar soții lui întregesc sălutura: „și pe tot cuprinsul d-sale“.

Cu puțință este că fețele cele îndrăsnețe și hotărâte ale oaspeților nechiermați să fi îndemnat pe Episcop să se scoale înaintea lor, căci alt-fel nu înțeleg pentru ce atâta cinste.

Destul că Preasfinția Sa Episcopul s'a sculat din fruntea mesei și cu bunătate i-au întreat:

— Ce poftiți, dragii mei?

— Suntem dela Puradea, Preasfințitul, încep solia Hampu voivoda, și am venit să te rugăm să ne iai pe popa Avrinte, și să ne dai altul, că de nu, nu-i bine.

— Așa, Preasfințitul, strigă tovarășii lui Hampu în un glas, să-l iai pe popa Avrinte, că de nu, nu-i bine nici de el și nici de noi!

Multă trudă l-a costat pe Preasfinția Sa, până a aflat de la Puradei pricina pentru care ei veniseră atâta amar de loc, că Țiganii, încurcând solia lui Hampu, nu dau două a spune hotărîrea obștiei: să-l iae pe popa Avrinte, că de nu, nu-i bine nici de el, nici de Puradei.

S'a muncit el Preasfinția Sa, cu ajutorul sfintei Scripturi și a sfinților Părinți, să încredințeze pe Puradei că ei sunt în rătăcire, că preotul lor este nevinovat. Dar din ce stăruia Preasfinția Sa, din ce Puradeii se îndărătniceau și ei aducându-și aminte de zisa d-lui avocat Mărcuț, se încredințau că vlădica ține cu popa. Ei țineau una, și țineau morțiș la ea: că popa Avrinte și-a bătut joc de ei și de voivoda cel mort, că lor nu le mai trebuie, să le dee altul.

Iar când Preasfinția Sa le-a spus, să se ducă acasă, să fie pe pace, să cinstească pe Părintele Avrinte, care e om vrednic, că pe Părintele Avrinte nu-l mută din Puradea, și că de nu vor fi cu ascultare, pe toți îi bagă în pușcărie, atunci Hampu voivoda, uitându-se drept în ochii Preasfinției Sale, a zis: „Bine, Preasfințitule, am știut noi că-i ținea cu popa, și de dus duce-ne-om noi acasă, da să scii Preasfințitule, că nu noi,ăștia de aicea, ci obștia, pe sufletul dumitale îl taie pe popa d'a potoru și ți-l trimite în ladă, ca să-l îngropi“.

— Așa, Preasfințitule, îl tae d'a potoru și ți-l trimite în ladă, ca să-l îngropi, strigară cei-lalți patru Puradei, că așa a hotărît obștia.

— Să scii, Preasfințitule, închee Hampu cu hotărîre, că mâne noapte, când le spunem Țiganilor ce ai hotărît, popa intră în ladă d'a potoru, și ce-o fi, o fi pa sat și pa sufletul dumitale! Așa să scii, Preasfințitule!

— Așa să scii, Preasfințitule, așa să scii! închee amenințatori solii Puradeilor, ridicând spre confirmare pumnii în sus.

Amenințarea aceasta din urmă, făcută cu atâta hotărîre, l-a muiat pe Preasfinția Sa, și tot Preasfinția Sa, ca mai cuminte, a luat-o cu buna, zicând solilor să aștepte în curte, până se va înțelege cu soboru, și apoi le va da răspuns.

Eșind Țiganii, sfetnicii Preasfinției Sale, erau încremeniți și se uitau cu îngrijire unul la altul, așteptând să înceapă Preasfinția Sa.

— Omul acela e vrajba întrupată, exclamă Preasfinția Sa, pe unde a umblat, tot vrajbă a semănat.

— Și acum, ca și alte dăți, zice unul dintre sfetnici, cel mai îndrăsneț, Părintele Trifan, eu sunt încredințat că Părintele Avrinte nu are nici o vină. Zelul lui d'a lumina pe Țigani, d'a deștepta în ei sentimentul de naționalitate și iubirea de limbă, a fost restălmăcit de niște oameni răi-voitori, cari au resvărtit pe Țigani în potriva lui. Pa-gubă pentru noi, că o putere așa însemnată, cum e a Părintelui Avrinte, noi o osândim să se mistuiască în luptă stearpă cu Țigani din Puradea. Sunt de părere ca fără amânare să-l scoatem din Puradea, unde vieța îi este în primejdie, și să-l trimitem în o parochie vrednică de talentele și învățătura lui.

— M'am gândit eu, respunse Preasfinția Sa, că Sfinția Ta iarăși îi vei lua partea. Dar cine 'l-a pus pe el să propage naționalitate și cultură de limbă țigănească, în loc să se îngrijească de sufletele credincioșilor săi?! Ori unde îl vom trimite, acel neastîmpărat, tot posne ne face. Țin și eu, că nu-l mai putem lăsa în Puradea, că Țiganii și foc de întăritați și mă tem să nu-l omoare.

— Să mă iertați, Preasfințite Stăpâne, replică Părintele Trifan, să fac o rectificare. Eu găsesc purtarea Părintelui Avrinte, ca în tot-d'a-una, și acum, de tot nevinovată, ba vrednică de laudă, și nu este vina lui, dacă Puradeii vreu să facă cu el cum a făcut jidovii cu Domnul Christos. Atîrnă numai de la noi, ca noi să nu lucrăm și acum ca Pilat. De câte ori a fost pedepsit. Părintele Avrinte, tot-d'a-una a fost pedepsit fără vină. Tot numai întrigile în contra lui, calomniile și împrejurarea că omul ține la sine și nu prea se pleacă, v'au îndemnat să-l pedepsiți. Eu tot-d'a-una mi-am dat votul meu separat, și vă rog să cercetați în acte, dacă nu s'a dovedit în urmă că eu am avut dreptate. Ar fi timpul să recunoaștem odată vrednicia omului, și să-l aplicăm acolo unde rîvna lui fără pereche și cultura lui superioară multora din cei cari 'l-au nenoro-cit, poate să aducă roduri, cari să ne facă onoare. Eu v'as

ruga sau să-l aduceți aici la cancelerie, sau fiind că prea e cu capul său, să-l strămutați în Mămăligari, unde parochia vacantă, îi oferă destul de larg teren de activitate, căci are să lupte cu tot neamul de oameni pentru apărarea bisericii și națiunii sale.

Din vorbă în vorbă toți sftnici se alăturară pe lângă părerea Părintelui Trifan și Preafinția Sa în urma urmelor se plecă voințelor, hotărînd să trimită pe Părintele Avrinte în Mămăligari.

Părintele Trifan a fost, carele a eșit cu bucurie și a chemat pe Țigan să le spună hotărîrea.

Intrînd Țiganii în casa de sfat, Preasfinția Sa le-a ținut mai întâi o învățătură, apoi le-a spus hotărîrea luată, îndemnându-i să se ducă acasă și să aștepte în linisce sosirea scrisorilor.

— Noi fără hotărîre la mână nu ne ducem, Preasfințitule, a răspuns Hampu voivoda, că nu ne-o crede nime, că Țiganii vor gândi că n'am isprăvit nimic și mâne noapte îl omoară pe popa Avrinte. Să ne dai scrisoare cu pecete la mână, că de nu, nu-i bine!

— Așa, Preasfințitule, strigă tovarășii lui Hampu, să ne dai scrisoare cu pecete la mână, că de nu, nu-i bine!

Și iarăși Părintele Trifan a fost, care a stăruit de s'au făcut scrisorile, una către protopopu locului, alta către Păr. Avrinte și alta către protopopu care era peste Mămăligari.

Pe la 4 ceasuri din aceiași zi, cei cinci călăreți, acum și mai făloși, au părăsit Episcopia, ducând în șerpărul lui Hampu porunca Vlădicăi către Părintele Avrinte.

IV.

O zi de serbătoare a fost pentru Părintele Avrinte ziua următoare după noaptea în care Hampu i-a predat porunca Vlădicii. Și cum să nu, când Părintele Avrinte, de dat a înainta din rău tot în mai rău, dintr'o dată se vede nu numai scăpat de Puradea, dar transferat în o parochie, cum numai visase de multă vreme

În trei rînduri a cetit Părintele Avrinte scrisoarea Episcopului, și nu-i venea să creadă ochilor săi, așa de

neașteptată a fost această veste fericită. Îi venea par-că să sară sus de bucurie, să îmbrățișeze și sărute pe Hampu, care îi făcuse atâta bine. Dar Hampu era Țigan și Sfinția Sa era popă, și popa trebuie să fie cuviincios și cumpătat, nu poate îmbrățișa și săruta pe un de-al de Hampu voivoda. S'a mărginit deci Sfinția Sa să spună lui Hampu, că după cum sună porunca Vlădicii, el în 2—3 zile se va duce în Mămăligari și-i va lăsa să-și caute preot mai de seama lor.

Dimineața Părintele Avrinte a și pachetat în un ceas de vreme tot ce a avut, apoi a mers în un sat vecin, și când s'a întors a venit cu un car, în care și-a încărcat avuția, iar însuși Sfinția Sa a ramas până în ziua următoare.

Isprăvind cu expediția calabalicului, Părintele Avrinte se duce la Hampu voivoda și-i zice: Eu plec mâne la 7 ceasuri. Să știi însă Hampule că eu pe voi, pe toți v'am afurisit, când ați voit să mă alungați din sat ca pe un dușman al vostru. Dacă vreți să vă desleg — și de ce să nu vă desleg, după ce scap de voi și voi de mine — să mă așteptați în vârful dealului, că acolo să vă fac deslegarea. Cei cari nu vor veni să fie deslegați, au să moară de moarte grabnică și nici în mormînt nu vor avea odihnă, ci vor rămânea strigoi și noaptea vor eși din groapă și vor umbla de la bordeiu la bordeiu blestemând și îngrozind pe cei cari vor fi în viață. Ți-am spus Hampule, ce am avut de spus și sufletul tău să deeseamă, dacă nu mă vei asculta.

Hampu voivoda, om cu dragoste către toată obștia și frica lui D-zeu, a strâns cu grabă obștia și i-a spus porunca Părintelui Avrinte.

Dimineața următoare nu era suflet de Țigan în Purădea. Din revărsatul zorilor, sub conducerea lui Hampu și a pârgarilor, toată turma peregrinase în vârful dealului, acolo unde îi eșise Părintelui Avrinte într-o întâmpinare atunci când Sfinția Sa le-a venit popă.

Cam pe la ora 8 sosește și Părintele Avrinte cu ● trăsura trasă de 2 cai. Adevărat că nu era a lui nici trăsura nici caii, dar ce-i pasă Sfinției Sale și Puradeilor!?

Ajuns între Țigani, Părintele Avrinte le poruncește să treacă peste pârâu și să ingenunche acolo pe pajiște, unde locul e neprihănit.

Țiganiii trec cu mare greutate peste pârâu, cu deosebire bătrânii și copiii, căci pârâul e o prăpastie, ce desparte șoseaua de un finaț. Iar după ce au trecut, toți au ingenunchiat pe răzorul pârâului, după cum le-au poruncit Părintele Avrinte: mai înainte copiii, apoi bătrânii și în urmă cei mai tineri, clae pe grămadă la marginea prăpastiei, așteptând cu frică și cu cutremur deslegarea Sfinției Sale.

Când toate ceata eră așezată după placul părintelui Avrinte, Sfinția Sa s'a sculat în picioare și din trăsura a adresat foștilor săi fii sufletesci următoarele cuvinte:

„Toată suflarea omenească să bate după limbă, și-și pune și-și jertfește și vieța pentru ea, numai voi lepădături ce sunteți vă lerădați de limba voastră, și pentru că am vrut să vă deștept, voi mi-ați căutat peirea, nu s'ar alege nimic de neamul vostru și de rîs să fiți între neamuri, împreună cu acei cari vor mai ținea la voi, ca la oameni. Amin!”

Un răcnet selbatic a fost urmarea acestei deslegări și toate tabăra țigănească a sărit pe talpe, ca să închețe pe Părintele și să-l facă praf și cenușă.

Două lucruri înse au împiedecat pe Puradei să pună mîne pe Sfinția Sa: prăpastia în care să prăbușiră Țiganiii unii peste alții când, în avântul lor, au voit să de năvala asupra Părintelui, și preîngrijirea ce luat Sfinția Sa, că, rostind cuvântul „Amin”, biciul a șuerat o dată în aer și s'a oprit pe spatele cailor, apoi: spițai băete, în cât credeai că vântoasele duc pe Părintele Avrinte, nu trăsura cu caii.

Ți eră mai mare dragul să vezi pe Țiganiii eșind unul din pârâu și înșirându-se pe drumul cel lung și alergând într'un suflet să ajungă pe Popa Avrinte.

Și nu eră de glumit, p'aci p'aci să pună mîna pe el, dacă nu s'ar fi apărat cu pârâul și caii n'ar fi fost cel puțin așa de iuți ca Țiganiii, cari se repezeau ca nisce bălauri după popa cel scăpat de Puradea.

Ajuns în satul vecin. Părintele Avrinte s'a simțit destul de sigur în contra Faraoanilor din Puradea și a poposit la colegul său, Părintele Cârlig. Părintele Cârlig era naționalist înflăcărat, ba se ocupa chiar cu idei de pan-românism. Sfinția Sa ar fi făcut Români și din petriș dacă ar fi putut. E deci lesne de înțeles că având aceste principii, Părintele Cârlig nu putea să aprobe purtarea colegului său, a Părintelui Avrinte. Nemulțumirea sa a și dat-o pe față cu acest prilej, muștrând pe Părintele Avrinte, pentru ce a încercat să deștepte pe Țigani, că Țiganii acuză nu vor mai ști țigănește, și vorbind numai limba noastră se vor face Români, prin ce ni se înmulțește neamul.

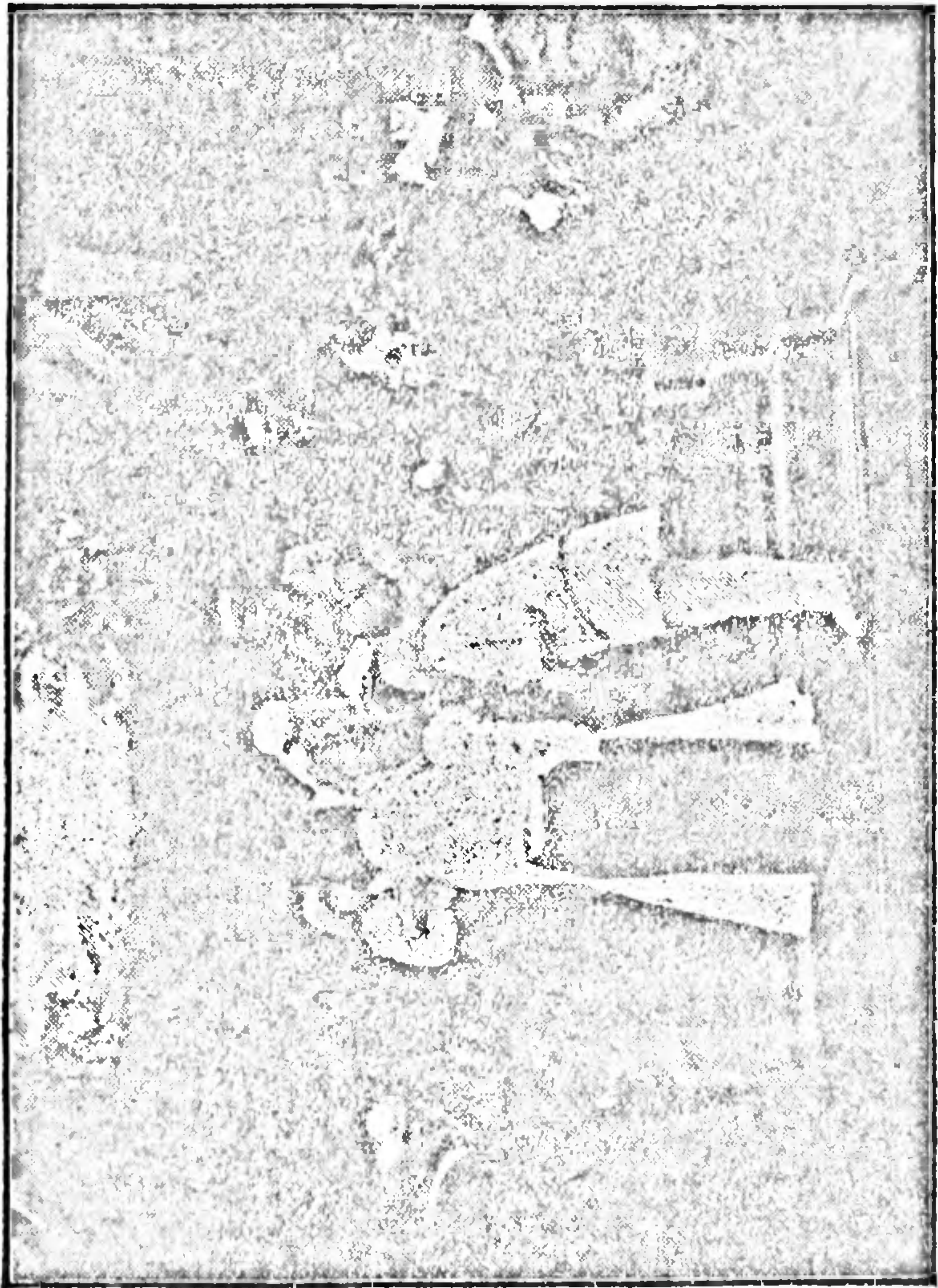
Dar Părintele Avrinte, n'avea obicei să se lase bătut în vorbe nici de vlădica, de-cum de colegul său, — drept ce 'i-a și răspuns:

„Vai de acel neam, care va mai râvni și la Țigani! căci „spune-mi cu cine te însoțești ca să ți spun cine ești!“

„Eu nu vreau să mi înmulțesc neamul cu lepădăturile altor neamuri: neamul românesc se înmulțește destul de tare din propria sa putere de viață și n'are lipsă de renegați din nici un neam. Neamul, care umblă după renegați, dă semn că numai renegații îl mai pot susține, iar cel ce se razimă în renegați e ca și cel ce se sprijinesce în funia furcilor. Experiența mi-a dovedit că cei mai primejdioși dușmani a'i unui popor sunt veneticii, lepădăturile altor neamuri, cari ca o boală incurabilă intră în corpul poporului. Zică și facă cine cum îl va tăia capul, eu unul nu vreau să primesc limbă străină și neam străin în neamul meu, cu atât mai virtos nu vreau să vânez după alte neamuri, ba încă să mi spurc nația românească cu corcitură țigănească. De aceea am vrut și vreau eu ca Țiganii să-și scie limba lor. să fie conșcii că ei sunt Țiganii, să aibă ambiție a se ridica prin vrednicia lor, iar nu ca paraziți pe corpul Românilor!“

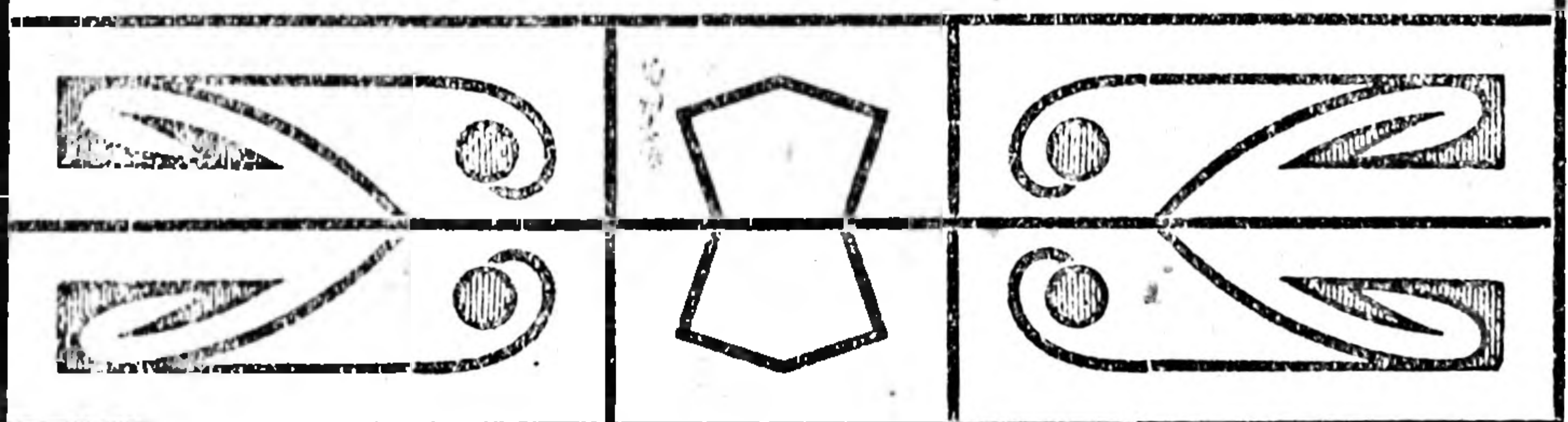
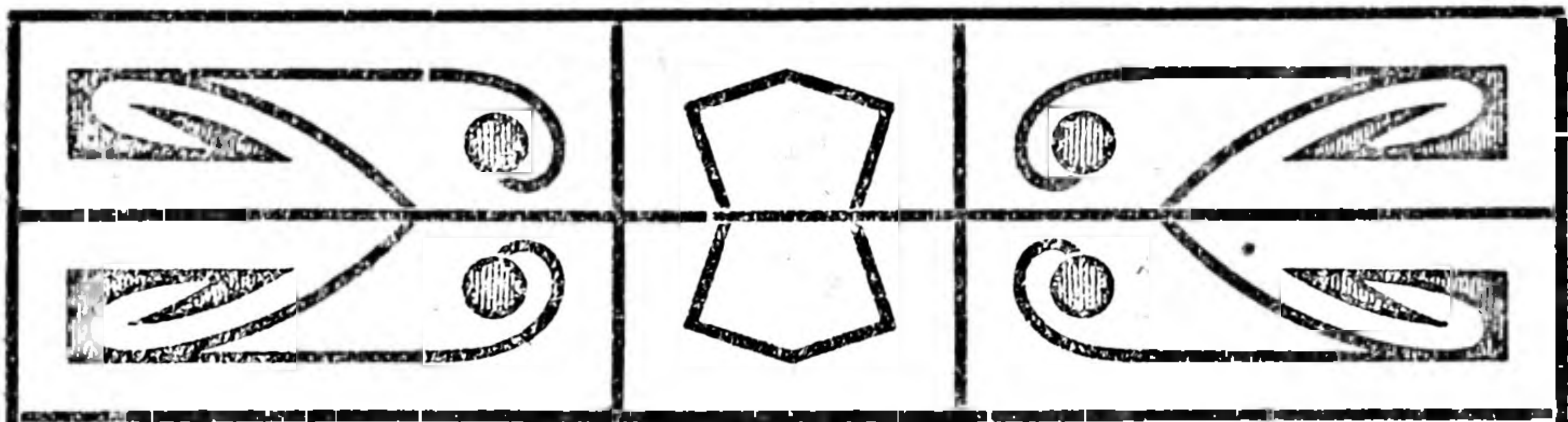
De atunci a trecut multă vreme. Țiganii din Puradea nu și-au mai căpătat popă românesc.

(Părintele Simeon Popescu.)

Sătenii din Alba-Iulia oferă cadouri familiei regale.

Foto: Otto A. Petrescu.

Țara mea.

Cântarea „României Mari“!

*Țara mea e orizontul
Ce l-au străbătut mai an
Soli din Roma cea măreață,
Fala bravului Traian!*

*E cetatea ce rămas-a
Din acele timpuri vechi,
De pe când strămoșii noștri.
Pe pământ n'aveau perechi!*

*Țara mea e salba verde
Tuturor ce viețuesc,
Este leagăn de durere
Este raiul pământesc!*

*Țara mea a fost de veacuri
Frământată de furtuni...
Și atâta jale strâns-a
De la Unguri, Slavi și Cuni!...*

*Insă Țara mea rămas-a
Veșnică pământ român,
Căci noi știm că „apa trece
Insă pietrele rămân!“*

*Țara mea este vulcanul
Plin cu gloriei Vitejești,
Care-or izbucni într'una
Alți Mărăști și Mărășești!*

*Căci în Țara mea-s flăcării
Arși de soare, 'nalți ca brazii,
Cuib de glorie străbună
Cuib eroilor de azi!...*

*Țara mea pe veci infipt-a
Ca sfânt semn liberator,
Intre Nistru și 'ntre Tisa
Românescul tricolor!*

G l u m ă .

Moriș cruțător... Puiul de jidan se uită cu ochi lacomi la lumea ce se învârtea pe călușei și în luntri, pentru câțiva gologani, la panorama din târg.

— Taichi Moriș, pletești și pintru mini să mă sui pe un călușel, să mă învîrt...

— Nu fi prost Șmul, să mai faci și cheltuială de astal! Nu știi tu dela școală, că tot pământul se învîrtește într'una? Așa și tu te învîrtești...

Reguli (legi) cu privire la tractarea copiilor.

Nu cereți dela copil în anii dintâiu o putere mare de desăvârșire morală. În el la început se sălășlueste aplicarea cătră cruzime, furt, minciună și această aplicare se schimbă numai pe încetul.

Poporul crede că copiii sunt *nevinovați*; și sunt într'adevăr nevinovați în ce privește *cunoașterea* răului; dar în ce privesc îmboldirile, nu. Stați o jumătate de ceas într'o odaie de copii și fiți cu băgare de samă ce se întâmplă. Băieții mici, lăsați în voia lor în școli, se poartă mai fără milă unii față de alții, decât fac aceasta oamenii mari; și dacă i-ar lăsa cineva în voia lor într'o vîrstă mai fragedă, această lipsă de milă s'ar arăta în măsură mai mare.

Moralitatea (năravurile bune) întocmai ca și mintea luminată, sunt rodul unei îndelungate dezvoltări (creșteri). Tocmai de aceea scăderile copiilor trebuie suferite cu răbdare.

Dojeni și amenințări faceți cât mai puțin, și să nu-i opriți pe copii neîncetat a face ce vor. Lăsați-i ori de câte ori puteți ca să facă singuri încercări, și i veți feri de tot ce e rău.

Vorbele aspre și loviturile trebuie încungiurate. Părinții să-și stăpânească mânia oarbă, să-și tragă pe samă, care este urmarea firească a greșelii, ce copilul a săvârșit, și cum ar putea face ca copilul să simtă mai bine această urmare.

Măhnirea, ce arătați prin vorbe și prin fapte, să nu treacă marginile. Rău e mai cu samă ce fac mamele: că ceartă și iartă mai în acelaș minut. Pe de altă parte nu e bine să arătați răceală timp prea îndelungat, ca nu cumva copilul să se obicinuiască a se lipsi de dragostea voastră și să nu pierdeți astfel înriurirea asupra lui.

Nu dați prea multe porunci; dar când trebuie, apoi porunciți cu hotărîre și cu rost și nu vă mai abateți dela hotărîrea luată. Gândiți-vă bine ce faceți; cântăriți bine toate urmările; întrebați-vă dacă veți avea destulă tărie pentru a merge până la capăt; și pe urmă când veți porunci ceva faceți tot, ca porunca să fie îndeplinită cu ori ce preț și copilul să nu scape de legea ce i-ați pus-o, întocmai cum nu scapă neurs, atingându-se de jaratec.

Cel mai mare rău în creșterea copiilor este *șovăirea*.
O mamă slabă, care amenință fără încetare, și care nu face

ce zice, care tot face legi și apoi să căiește, care pentru aceeași greșală arată când blândește când asprime, după cum îi vine, își pregătește mii de neplăceri și ei și copilului, pe care îl învață să nu se știe stăpâni; îl încurajează să-i calce poruncile, căci știe că nu a fi pedepsit.

Nu uitați că țânta creșterii este formarea unor ființe destoinice *să se chivernisească singure*, iar nu să fie chivernisite de alții.

Copilul vostru va fi în curând om liber (slobod), care nu va mai avea pe nimeni pe lângă el pentru a-i călăuzi purtarea zilnică; obicinuiți-l a se călăuzi singur încă de când este sub ochii voștri. . . .

Binele și răul ce i-se întâmplă omului sunt numai și numai urmările purtării sale; pentru că: „cum îți așterni așa dormi.“

În cei dintâi ani se cere ca voința părinților să fie și aceea a copiilor; copilul nepățit și fără judecată trebuie îngrijit pas de pas, cum s'ar zice, să fie purtat de mână, și toate mișcărilor sale să nu se scape din vedere.

Cu cât însă priceperea copiilor crește, amestecul părinților trebuie micșorat treptat, ca acela să înceteze, când tinerii se apropie a fi copti la minte.

Primejdioasă este trecerea repede dela ținerea de scurt în casa părintească, la libertatea sau slobozenia din lume.

Copilul trebuie dedat la stăpânirea de sine, dându-i-se priie cât mai adeseori să facă singur întrebuintare de ea.

Să nu uitați nici odată, că nu e lucru ușor și de rând a crește bine un copil, ci ea este sarcina cea mai grea pentru oameni mari. *Bătaia și vorbele aspre* sunt mijloace de cari fac întrebuintare numai oamenii cei mai neciopliți.

Pentru o bună creștere însă se cere multă *muncă cu pricepere*; se cere multă *învățatură și iscusință* din partea părinților și învățătorilor, se cere *răbdare și să se știe stăpâni*.

Va trebui să cercetați în toate zilele de ce face copilul vostru așa, dar și de ce faceți așa voi înșive; să deosebiți între ce vă sfătuește adevărata iubire părintească și între ea ce se naște din trebuința voastră de odihnă, din gustul vostru de stăpânire; și apoi, ceea ce este și mai greu, după ce ați descoperit adevărata fire a îmboldirilor voastre, să învingeți aceste îmboldiri, când veți vedea, că sunt rele. În scurt, va trebui să ve faceți din nou propria voastră bună creștere, odată cu a copilului vostru.

Va trebui să învățați a cunoaște firea omenească și legile ei, cum se arată la copilul vostru, la voi înșive și la ceilalți oameni.

Cu chipul acesta va trebui să vă schimbați adesea modul mai rău de creștere, ce l-ați folosit odinioară cu altul mai înțelept, dobândit prin cercări repetite. Va trebui îndeosebi să vă desbrăcați de patimi rele și să vă îmbunătățiți preste tot năravurile proprii (ale voastre), ca să le puteți îmbunătăți ale copiilor; va trebui să vă nizuți a vă face tot mai înțelepți, tot mai deștepți, mai iubitori și mai aplecați spre munca cea mai grea, dar și cea mai rodnică a creșterii bune, care va aduce cu sine fericirea copiilor vostri și la copii de copiii vostri.

(După H. Spencer.)

„Limba foc este“.

Un rege egiptean a trimis înțeleptului grec Pittacos un animal pentru jerfă, rugându-l ca dintr'ânsul să-i retrimită bucata cea mai bună, dar totodată și cea mai rea. Înțeleptul i-a trimis numai limba animalului cu acea observare, că limba e cea mai bună, dar totodată și cea mai rea. Că de fapt așa este ne dovedește și limba oamenilor. Când cineva o folosește spre lucruri bune, e dulce ca mierea, când însă spre lucruri rele și urâcioase, este cea mai rea bucată a corpului omenesc. Înțeleptul grec a judecat drept. Cu nici un organ omul nu păcătuște așa ca cu limba. Înțeleptul Sirah a zis: „Mulți au căzut de ascuțitul sabiei, dar încă și mai mulți sunt cari au pierit din pricina limbei lor proprii“ (28, 22). Iar apost. Iacob: „Limba mic membru este, dară mult se laudă“ (3, 5).

Doi servitori.

În serviciul unuia și aceluiaș domn lucrau laolaltă doi servitori, unul creștin și altul păgân. Când stăpânul s'a depărtat puțin de lângă ei, a zis servitorul păgân, să încetăm lucrul, domnul s'a dus de lângă noi. Servitorul creștin a răspuns: Domnul meu însă nu-i dus, el privește de sus din ceru spre mine. Pe când păgânul fură timpul, creștinul lucră mai departe. Numai religiunea creștină produce în lume astfel de oameni conștiincioși și cu frica lui Dumnezeu. „Ochii Domnului de zeci de mii de ori sunt mai luminoși decât soarele și privesc la toate căile oamenilor și văd toate părțile cele ascunse“. (Sirah 23, 27—28.)

Trăd. de: N. V., preot.

Biserica.

*Subt bolta infinită a Totului, — întinsă
D'asupra omenirii, de oameni necuprinsă, —
Se 'nnalță maiestoaasă Biserica creștină
Pe țarina Credinții stropită de lumină.*

*În pragu-i e Speranța; în-între îndrumarea;
În ea domnește Tatăl cu mila, cu 'ndurarea,
Și Fiul cu puterea de veci a mântuirii,
Și Sfântul-Duh, povața și cârma omenirii.*

*Pe turnurile sale, ce-s culmile 'nfrânării,
Mântuitoarea Cruce, simbol răscumpărării,
Împarte lumii pace și dor de curăție
Ea, sceptru de cerească eternă 'mpărăție.*

*În jurul Ei, de veacuri răsar și cresc, unite,
Virtuțile, — ca plante apururea 'nflorite,
Pe care le culege, pe care le adună
Creștinul, deodată cu toată fapta bună.*

*Biserica e dară întâi și cel din urmă
Cuvânt ce dă viață și face din o turmă
Răsleață'n întuneric, o strânsă omenire
Unită prin lumină, prin jertfă, prin iubire.*

N. Radulescu Niger.

G l u m ă .

Democrație... Un domn cu idei democratice își tocmește o servitoare nouă.

Țăranca vorbind cu stăpânul său, îi zicea tot „Măria Sa“.

— Ascultă, îi zice stăpânul într'o zi, — când vorbești cu mine, să nu-mi mai zici „Măria-Ta“, numai „domnule“.

— Păi, răspunde servitoarea, — pe la noi să zice „Măria-ta“ la ori-ce săcătură...

Învățăături din viața lui Ștefan cel Mare.

Mai puțin decât de viața lui Ștefan cel Mare, cu silințele, izbânde și suferințele ei, s'a vorbit de învățăturile ce se desfac din toată desfășurarea voinței lui înțelepte. Și de învățătură e tot atâta nevoie ca și de exemple în vremuri ca ale noastre, când sunt mai multe căldurile rătăcitoare, mergând trufaș spre peirea lor, decât aceia cari-și cunosc drumul și știu la ce capăt bun duce.

Sunt atâția și atîția oameni din viața cărora nu se pot culege decât fapte, cari trăiesc în mintea rudelor, cunoscuților, ba chiar și a unui cerc mai larg, descolorându-se pe zi ce merge, ca fotografiile expus la soare. Chiar și acei ce nu trăiesc numai pentru dâșii pot să nu dea îndreptări și sfaturi, ori-cât de zgomotoasă, de strălucitoare, de triumfătoare le-ar fi viața: ei au mers cuminte pe drumul tuturor, al înaintașilor și al vecinilor, ei și-au făcut numai datoria lor. Sunt oameni cum se cade, oameni respectați, dar la mormântul lor nu se poate gândi nimeni să vie. În ceasuri grele sau în ceasuri nesigure, pentru a cere dezlegări, oracole. Așa cum suntem noi acum, n'avem măcar destui oameni de felul acesta, dar încă din felul, așa de înalt și binefăcător, al veșnicilor învățători ai neamului!

Cei ce învață pe alții înainte și după, și multă vreme după moartea lor — atunci spusele lor par a cădea din seninul cerului, ca lumina clară a unei stele eterne — trebuie să fie întâiu oameni originali. Pare că natura, care nu e revoluționară ci strict legală, lasă în lungi șiruri de ani ca viața să se desfășure dela sine, formele omenești aducând neconținut altele asemenea lor întru toate; până ce, într'o clipă, o cuprinde dorința de artist de a crea din

nou, de a arunca în mișcarea societăților omenești ceva neobicinuit și cu totul nou!

Atunci că făptulește *însăși*, de-a dreptul, pe când mașina dă înainte opera ei de toate zilele, un *unicum*, care nu se va înfățișa apoi sub alt nume, în alt individ, și nu va semăna cu alte *unice* pe care, iarăși *însăși* mână dumnezească făcătoare de minuni le va crea personal.

Atunci oamenii au un *erou*: ei nu-l văd la început, îl pun în rândurile celor de o vrâstă, de o treaptă cu dânsul și, când el se desface dela sine, firește, de ceilalți, precum se desface marmura din lut, îl urăsc chiar și încearcă a-l înjoși. Dar e înzădar; pier numai făpturile mijlocii, cari zboară între pământ și cer și cari trebuie să sufere urmăriile acestei nehotărâți ce este în ființa lor: un Napoleon, să zicem. Cei ce sunt eroi întregi, *înving*.

Și învingerea lor e nespus de binefăcătoare. Ceialalți oameni au puterile cari le trebuie lor, și când ele se întâmplă să întrecă într-o câtva, la un om de talent —, el își prețuiește îndată prisosul, îl închiriază, îl vinde, îl laudă, îl împarte cu toată scumpătatea. La erou o putere de viață uimitoare se desface din toată alcătuirea lui: în jurul frunții e lumină, lumina pe care o văd aceia cari îl cunosc și îl iubesc; de jur împrejurul lui, până la capătul societății în care trăiește, e o neoprită revărsare de putere, care preschimbă, curăță, înaintează. Eroul n'are socoate: ea e fără nici un preț pentru el; dumnezeasca lui mamă i-o va da din nou, ori când. Și, când el moare, moartea lui nu e uciderea obișnuită a unei făpturi omenești: Firea l-a luat înapoi la sine, cu grija cu care artistul strânge opera lui cea mai iubită; și el a adormit pe brațele ei puternice.

* * *

Așa un erou am avut noi în acel Stefan de acum patru sute de ani, pe care, neștiind cum să-l numească, urmașii l-au împodobit cu numele de cel Mare, cel Bun, cel Sfânt.

Urmăriți toată vorba, toată fapta lui, și veți găsi eroul în acela înțeles mare și curat care înlătură sgomotul, trufia,

înălțarea de sine, viclenia celor ce se târăsc și mușcă unde au lins, și care cuprinde în sine desfășurarea largă, îmbelșugată, senină, pe care o au puterile cele bune și mari ale naturii, rîurile neobosite, norii ce binecuvintează „holdele, marile oceane „pașnice“, — frații și surorile lui.

E nou, e neobosit și e cruțat de sdreanța fudulă a iubirii de sine, pe care o ard razele ce pornesc dela dânsul.

Venia — un tinerel ficior de Voevod, cu ochii buni albaștri și pletele de arhanghel sburând în vânt — într'o țeară ticăloșită, care eră deprinsă de douăzeci—treizeci de ani să se sbuciume toată pentru ca un Domn să orbească, să taie, să otrăvească pe altul, pentru ca o haită, o potaie de boieri răpareți să înlocuiască pe alta în jurul scaunului domnesc.

El veni, învinse și se așază în Suceava. Putea să prigonească, să taie, de o parte, să înalțe în cinste, să îmbogățească, de alta. Dar el nu făcu așa: nu pentrucă socoteala i-s'ar fi părut rea, ci fiinecă nu putea face așa. Domnul gonit, care-i ucisese mișelește tatăl, acela nu fă scăpat din ochi o clipă, și ei pieri așa cum i-se cuvenia. Dar ori ce boier pocăit putu să se apropie de dânsul, și în rândurile dese ale sfetnicilor săi el trecu numai odată cu sabia goală: pentru a căuta niște vânzători de țară.

Dar el nu părteni pe boieri și nu făcu din țară un scaun pentru ca ei să-și razime picioarele pe dânsul. Umi-liții și smeriții, cari erau și credincioșii și vitejii, găsiră în el pe Vodă al lor, darnic și harnic, mândru cătră dușman de mândria țării, bun față de ai săi fără deosebire, în genunchi înaintea lui Dumnezeu, dela care recunoșteă biruința, ca unul ce se simțiă eroul prin care Dumnezeu învinge, fiu lui drept și nemijlocit. Precum știă că prigonirea e stearpă, așa știă că puterile cele mari zac în mulțimile liniștite ale unui popor, iar nu în dunga ușoara de spumă care forfotește și scânteie. Astfel el dăduse celce două mari învățături pentru călăuzirea unei țeri.

Și până la argintul bătrânețelor celor mai înaintea, el dădu a treia învățatură, care privește legăturile cu străinii.

Erau pe atunci oameni mândri, bucuroși de a fi dăruiți și lăudați, care socotiau că nu e neam mai priicios nouă decât Polonul. Și alții ziceau: decât Ungurul. Alții: decât creștini depărtatei Europe apusene. Alții: decât Turcul. Și, în fundul gândului celor ce vorbeau așa, era și încredințarea că suntem un popor nevolnic, care dela noi înșine și prin noi înșine nu putem face nimic, nu putem dăinui măcar.

Ci Vodă Stefan cel Mare a zis: nu. Întâiu el a dovedit tuturor că poate învinge; tuturor, bătându-i pe rând. Și cum s'ar fi avântat după aceasta altul spre cuceriri, spre faimă, spre strălucirea locurilor înalte, unde nu este lumină adevărată! Ear el nu făcu așa, ci, înfingând sabia-i curățită de sânge, el se propti în ea, veghind. Ori cine i-a fost drept vecin, l-a avut vecin drept și pe dânsul, dar el n'a iubit pe nimeni decât pe ai săi, căci iubirea adevărată e puțină într'o inimă de om, și ea nu se răspândește.

Iar o a patra și cea din urmă învățătură a lui se vădiă în zilele când, la hramuri țărănimea biruitoare se grămădia în cuprinsul mănăstirilor întemeiate de el. În acele, clopotele ce se avântau în înălțime spuneau nevoia luminii adevărate, luminii câștigate prin muncă, și nu împrumutate de aiurea, luminii răspândite asupra tuturor, și prin care se înfrățește și se întemeiază bine un popor.

Acestea le spune vieța lui Stefan cel Mare, acestea le spune de patru veacuri mormântul său celor puțini sau mulți ce au venit la dânsul. Ele erau ieri o mustare, astăzi sunt un îndemn. Și mâne... În noi stă să câștigăm acel mâne!

„Sămănătorul“ 1905.

N. Iorga.

G l u m ă .

Între doi pungăși.

— Ce frumos ceas ai! Cât te costă?

— Nu știu.... Când l-am luat, nu era nimeni în prăvălie.

În gara din Sibiu sătenii oferă flori M. Sale Reginei.

Foto: Otto A. Petrescu.

Religia.

*Religia-i ideea, Credința-i simțământul,
Din cer ideea pleacă și-acopere pământul
Cu raze de lumină, din care, lămurit,
Se 'nchipue Acela ce e făr' de finit.*

*Idee ce viează și e mântuitoare,
Preface omenirea din pururi trecătoare
În pururea 'n ființă, căci lasă tuturor
Prin început să vadă vecia 'n viitor.*

*Făptura omenească nimic nu-și mai ascunde,
Căci inima-i se 'nnalță iar cugetu-i pătrunde,
Și marea-i bucurie e ca un psalm, — un cânt
Adânc, pios: Credința trăind ca simțământ.*

*Pe valurile vremii răsunetul Credinții
Plutește, umple spațiul cu-avântul biruinții,
Dărâmă îndoială, stârpește dibuiri,
Statornicește „Crezul“ pe vecinice zidiri.*

*Așa, în fața lumii, pe calea ei spinoasă,
Religia rămâne măreață, luminoasă,
Profundă, neschimbată, în largul ei cuprins,
Izvor de energie, de adevăr nestins.*

N. Radulescu Niger.

G l u m ă .

Răsplată. — Un țigan să duce în curtea unui grof
ce ședea în satul lui și dând cu ochii de groful, îi ceru
bani să și cumpere un măgar.

— Ți-oi răsplăti, țucu-ți mânil și picioarele, zise țiganul.

— Apoi cu ce mi-i ști tu răsplăti, faraoane?

— Cu ce? Hapoi iacă, sărutu-ți mânil, oi boteză măgarul pe numele Măriei-Tale.

Un portret al Mântuitorului nostru Isus Hristos.

În biserica sfântului Variolomeu din Genua, un oraș din Italia, se află un portret al lui Isus Hristos. Portretul e încuiat cu șese chei, păstrate de cele șese familii fruntașe din Genua. În două zile pe an poate lumea să vadă adevăratul chip al Mântuitorului.

Mulți se îndoiau ori de acest portret este adevărat, dar în timpul din urmă preotul francez Gaffer a aflat în Egipt un document de mare însemnătate care spulberă ori ce îndoială. E vorba de un pergament de piele de gazelă, pe care pergament un scriitor grec de pe la anul 650 după Hristos povestește toată istoria acestui portret, făcut la porunca lui *Abgar cel drept*, regele Edessei. Iată istoria aceasta tălmăcită vorbă cu vorbă din limba grecească:

Abgar, rege toparc al orașului Edessa, căfră Isus om bun și doctor, ivit în Ierusalim, salutare:

Am auzit vorbindu-se de tine și de tămăduirile tale și anume că fără doctorii și nici ierburi, tu faci minuni și că dintr'o singură vorbă, tu dai orbilor vederea, ologilor picioarele, surzilor auzul; că alungi diavolii spurcați și că vindeci pe cei cari suferă de rele fără vindecare, și că o femeie căreia îi tot curgea sângele de ani de zile, s'a făcut bine atingându-te numai, și că înviezi morții; și auzind aceste lucruri cari te privesc o Doamne, am găsit în inima mea că tu ești sau însuș Dumnezeu, tu care împlinești aceste lucruri, sau fiul lui Dumnezeu, coborât din cer ca să împlinești aceste lucruri, și de aceea, te poftesc și te rog prin această scrisoare și prin ale mele rugăminți să binevoiești și să vii până la mine, ca să mă vindeci de boala care sufăr, și să faci pentru orașul meu un farmec, ca nici unul din dușmanii mei să nu-l poată lua și nici nimici. Mi s'a mai vestit că Jidovii sânt întăritați împotriva

ta și că vor să te omoare. Eu am o casă mică și curățică: vino, căci ne ajunge ea la amândoi! . . .

Fii binevenit, poruncește, o Doamne, Dumnezeuul meu!

Isus răspunde prin următoarea scrisoare, trimisă prin Ananias, solul lui Abgar.

„Ești fericit, o Abgar, ca și orașul tău, care se numește Edessa; ești fericit, că tu ai crezut în mine, cu toate că nu m'ai văzut și sănătatea îți va fi dăruită pentru totdeauna. Intrucât privește venirea mea la tine, trebuie să-mi împlinesc întreaga însărcinare cu care am fost trimis și după ce o voi fi îndeplinit, să mă înalț spre tatăl meu, cel care m'a trimis. Apoi voi trimite unul din ucenicii mei, numit Tadeu sau Toma, care te va tămădui de boala ta și-ți va da viață veșnică și va face rugămini pentru orașul tău, ca să nu ți-l poată lua nici unul din dușmanii tăi în vecii vecilor. Amin. Căci eu am lăsat cerul și m'am coborât pe pământ ca să scap neamul omenesc, și am luat trupul feciorelnic ca să șterg păcatul raiului pierdut de Adam, și m'am umilit pe nime— ca să vă înalț pe voi.“

Fericit de primirea acestei scrisori, Abgar trimise un alt sol, pictor vestit, care să facă portretul „omului bun și doctorului ivit în Ierusalim“.

— Omule, tu ești un vânzător! l-a întâmpinat Isus pe pictor.

— Nu sânt un vânzător, — răspunse acesta ci sânt trimisul lui Abgar, tropareul din Edessa, dornic să vadă chipul lui Isus și să-l ia cu sine pe pânză! . . .

Țiganul învățat.

Un țigan să tot lăudă că știe turcește, da el nu știa decât două-trei vorbe. Intr'o zi îl ia la trei parole unul care știa bine turcește. Ia spune, mă balaure, cum se zice pe turcește „pâne caldă?“

— „Ghi igic iş mic.“ răspunse Țiganul, care s'a întâmplat să știe.

— Dar, „pâne rece“ cum se zice?

Hol leu! Dar cine-o lasă să se mai răcească, cocoane!... răspunse triumfător Țiganul.

Unde e obârșia răului?

(Din Tolstoi.)

Un sihastru bătrân se retrase din lumea oamenilor într'un codru selbatic, unde piciorul omului nu se abătea. Fearăle selbatice erau singurele ființe cari eșiau în calea lui, dar nici un rău nu-i făceau. Într'o zi caldă de vară moșneagul sihastru sta la umbra unui copac pe covorul de iarbă moale. Gonite de arșița zilei veniră la umbra aceluiași copac: o turturea, o căprioară, un corb și un șarpe începură să vorbească despre traiul greu în codrul selbatic și despre cauzele relelor din lume căci, vezi Doamne, și fiarele au simțământ despre ce e rău și bine.

Și-și dete părerea fiecare în felul său.

Turturica oftând din adâncul inimii zise:

Eu socotesc că obârșia răului e *dragostea*.

De n'am trăi noi împerechiați, bărbătuș, femeiușcă ci fiecare de capul său, n'am avea griji și năcazuri. Dar așa pleacă omul de acasă după hrană, femeia e tot îngrijită: să nu i-se întâmple ceva, vre-o nenorocire, de întârziază o seacă dorul de soț; de se bolnăvește careva celălalt se stânge de durere și de milă. Iar când se întâmplă că unul se prăpădește, cel ce rămâne în viață nu mai are nici o bucurie, îl jelește și piere cu zile până se înduie moartea să-i curme suferința.

Hotărît e că dragostea e obârșia răului din lume, — zice turturica.

Să mă iertați, zice căprioara, dar nu e dragostea pricina răului, ci *frica*.

De am fi noi fiarele codrilor să trăim în pace, fără a ne jigni și sfâșia unul pe altul, să ne căutăm hrana în natura b gată ce a lăsat Dumnezeu fără să atace cel tare pe cel slab, — n'ar mai fi nici un rău în lume. Însă fiind fiecare pismuit de altul pentru fumșeț, pentru tărie, pentru vre'o însușire oarecare, bură sau rea, trăim veșnic cu frica în oase. Se clatină o frunză și îndată tresari, te cutremuri, frica îți strânge inima, te sperii și apuci rasna peste stânci

cu prăpăstii. De câte ori nu-ți deschide frica mormântul către care alergi fără să te îndulcești de binefacerile și de bucuriile vieții.

Frica e obârșia răului din lume și ușa mormântului. Și tăcu căprioara, crezând că a nimerit întrebarea cea grea.

— Nu e adevărat — zice corbul. Pricina și obârșia răului e *lăcomia*.

De n'am fi noi lacomi și de ne-am mulțami cu bucățica, ce ne-a dat Dumnezeu să ne hrănim și pe care cu trudă e dator a și-o agonisi fiecare din noi, am fi foarte fericiți, însă unii muncesc, alții pândesc cum să profite de munca altuia și de avutul străin. Își face fiecare griji cum să trăiască din sudoarea altuia. Apoi lacom strânge pe nedrept și se atinge de lucrul altuia. Câți inși din sămînța noastră a corbilor n'a lăcomit la carnea otrăvită, pusă într'o cursă și acolo i-a pripășit moartea.

— Eu susțin că lăcomia e mama tuturor relelor, — zice corbul.

Șarpele îi ascultă pe rând apoi cuvântă și el.

Să mă iertați de o vorbă și pe mine, care va fi cea mai adevărată din toate câte ați grăit.

— Obârșia răului din lume e mânia.

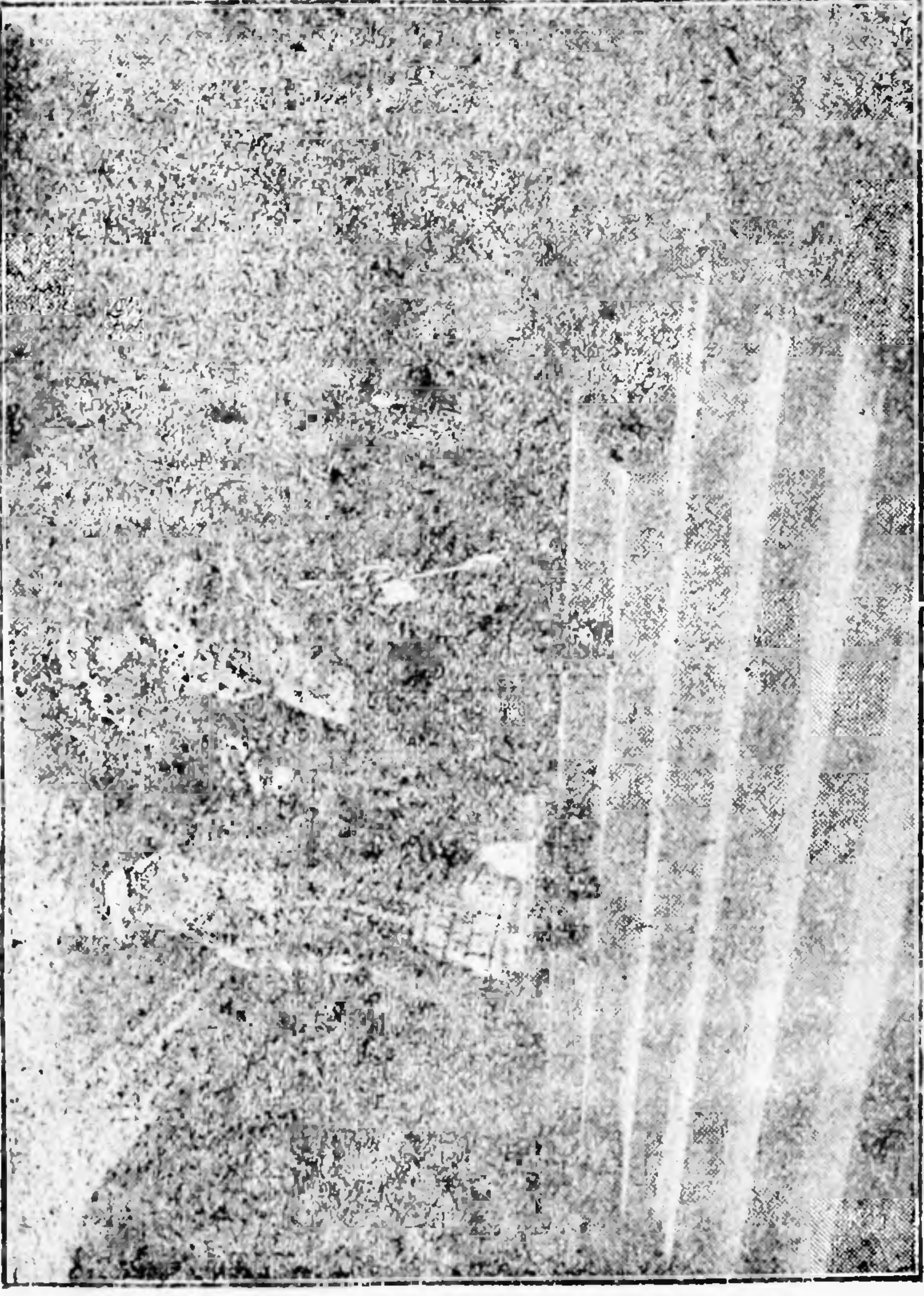
Îți face cineva un rău cât de mic, cu voia dar de multe ori fără voie, tu însă nu vrei să pricepi nici iertare să-i dai. Dintr'o vorbă, dintr'o glumă încă te mânie, faci spume la gură, îți înveninezi sângele, cauți prilej să te răzbuni, să-i faci un rău, care să-l doară pe cel ce te-a vătămat și turbat de mânie inzulți pe tată, pe frate, pe prietin, nu faci alegere. Mânia e mama tuturor relelor. Ce rău înveninat curge în viața, din care ne adăpăm zilnic mic și mare!

Socot că am dat răspunsul întrebării, la care ne cugetăm cu toții.

Toate vorbele lor le ascultă sihastrul moșneag, care cunoștea relele dintre oameni și pe cari le găsea deopotrivă și la fiarele selbatice și se amestecă și el în vorbă zicându-le cu glas potolit:

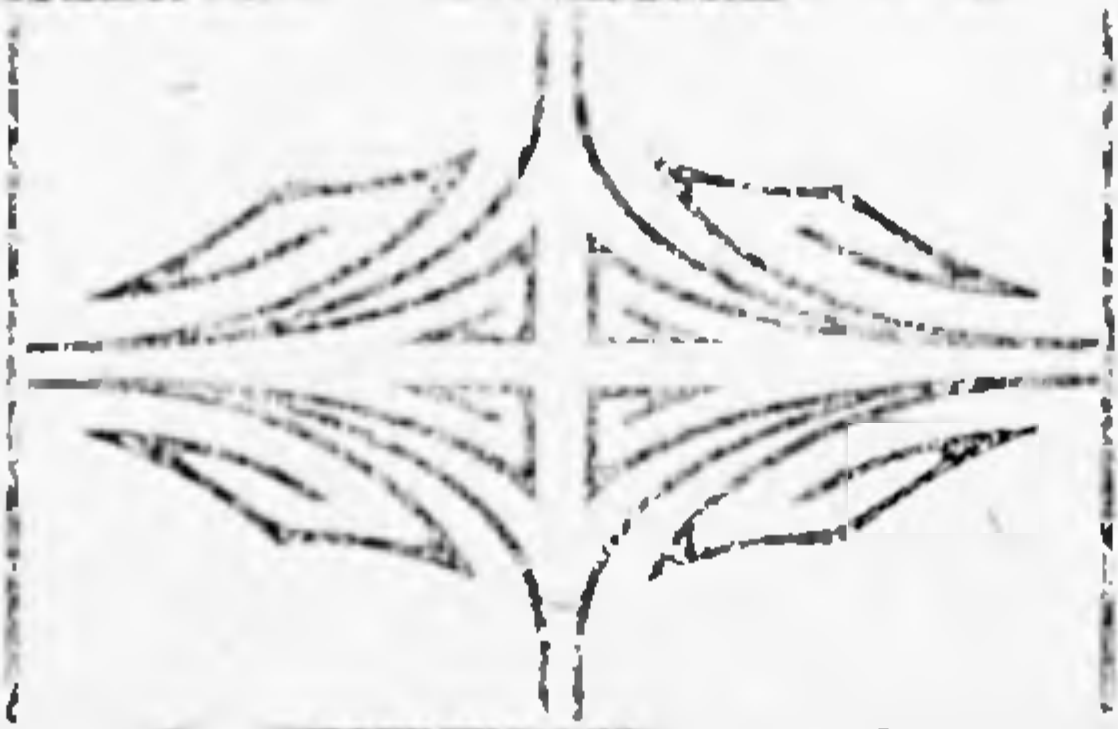
Voi ați zis dragoste, frică, lăcomie și pismă. Obârșia răului care ne bântuie e inima noastră în care facem loc dragostii, fricei lăcomiei și mâniei. De ar fi inima noastră bună, n'ar mai fi nici un rău în lume. Voi, fiarelor veți rămânea veșnic exemple de câte rele produce în viață o inimă sălbatică, crudă și fără de priință în contactul cu deaproapele.

Tr. Scorobeș.

Suveranii cşind din catedrala din Sibiu după oficiarea serviciului d-zeesc.

Foto: Otto A. Petrescu.

Cântece de joc la nuntă.

*De trei ori pe lângă masă
Să iasă rânul din casă:
Să rămân binele,
Să trăiască tinerii!*

*

*Copiliță cu părinți,
La ce focul te măriți?
Că mila dela părinți
Anevoe-i ca s'o uți,
Iar mila dela bărbat,
Ca frunza de păr uscat,*

*

*Frunză verde de-o alună
Ia-ți mireasă ziua bună,
Dela mosi, dela străbună,
Dela tată, dela mamă,
Dela frați, dela surori,
Dela grădina cu flori:
Și te du la casa ta
Mănâncă-ți mămăliga.
Cât îi fi și-i mai trăi,*

*Copiliță nu-i mai fi
Si muiere te-i numi.
Până azi cu fetele
De azi cu nevestele!...*

*

*Frunză verde de cicoare
Bine-mi pare, de ce-mi pare,
Că mi-i fina ca o floare
Și finul ca un păun!
Bine-mi pare, de ce-mi pare:
Că joacă nunul cel mare,
Cu finul ca un păun:
Las' să fie c'asa-i bun.
Bine-mi pare de ce mi pare:
Că joacă nuna cea gătită
Pe cărarea cea bătută
Joacă nună cea gătită
Cu finuța ei cinstită.
Las' să joace c'asa-mi place
Și noi toți am fi jucat
Dacă i-am fi cuunat.*

G l u m ă .

Păcală, om bogat, ședea în odaie lungit pe canapea..
Fiindu-i sete, sună clopoțelul. Sună odată, feciorul nu vine;
mai sună, nimic. Supărat, aleargă la bucătărie.

— De ce nu vii, când auzi clopoțelul?

— Păi... n'am auzit...

— Ești un prost, dragul meu. Când n'auzi, vino de-mi
spune, ca să sun mai tare.

Tovarășul de drum.

— De Andersen. —

Sărmanul Ionică, ofta foarte supărat. Tatăl său trăgea să moară și nu era chip să se scoale. În colibioara lor se găseau numai ei doi. Afară întunec, oleul din lampă pe sfârșite, și lampa aproape să se stângă.

Tu, dragă Ionică, ai fost totdeauna bun și cuminte, zise bolnavul, — Dumnezeu bunul te va ajuta în viața ta.

Tatăl privi îngândurat, dar cu blândețe la fiul său, suspină odată adânc și închise ochii pe vecie.

Când Ionică văzu pe părintele său rece și țepăn, plânse amar. Perduse tot, nu mai avea pe nimeni. Nici mamă, nici frați, nici surori.

Sărmanul Ionică! Ingenunchiă înaintea mortului și-i stropi cu lacrimi amare mâna rece... În sfârșit, ostenit de plâns, își închise ochii, capul și-l plecă pe dunga patului, și adormi.

În vis zări un lucruri ciudat: I se păru că soarele se închină în fața lui, iar părintele său, voinic și sănătos, îl privește zimbînd. O fată frumoasă, împodobită cu o coroană de aur, îi întinde mâna, și tatăl lui grăește astfel: „Vezi, ce mireasă frumoasă ai tu! Ea este cea mai mîndră din miresele lumii“.

Ionică se deșteptă, și atunci firește se o tînsă toată strălucirea și podoaba. Tatăl său zăcea în patul rece, în jurul lui nu era afară de Ionică nimeni. Sărmanul Ionică!

A doua zi îngropară pe bunul părinte. Ionică mergea după sicriu. Acum nu mai putea să vadă pe dulcele său tată, pe care atât l-a iubit. Auzi acum aruncă pămînt pe sicriul cutundat în groapă. Se uită în adânc și nu-și luă ochii d'acolo, până când gheața acoperi cel din urmă colț al sicriului. Îl durea nespuse despățirea...

Răsună cîntarea: „În veci pomenirea lui“, și Ionică tot mai plîngea. Plînsul părea că-i mai ușură din întristare. Razele soarelui luminau printre crengiile arborilor, ca și când i-ar zice: „Nu te întristă atât de mult, Ionică! Vezi,

cerul e albastru și frumos! Tatăl tău este acolo sus, și se roagă lui Dumnezeu, să te scutească”.

„Om bun am să fiu totdeauna”, își zise Ionică, „atunci de bună seamă voi ajunge lângă tatăl meu; ce bucurie, când ne vom vedea, cât de mult am să-i povestesc! Câte are să-mi arate el! Să-mi spună tainele din lumea cealaltă, și să mă învețe, întocmai cum m'a învățat pe pământ... Ce bucurie!

Ionică pare că vedeă toate lucrurile acestea, și suridea, ear pe față îi curgeau lacrimile. Pasărilor se adunau pe castani și glăsueau: Cirip! cirip! Ce veselie în cântecul lor! Cu toate că și ele veneau dela înmormântare... Ele știau, că răposatul e fericit in cer, unde își primește răsplata faptelor bune pământești.

Ionică văzu, cum sburară păserelele de pe arbori și se pierdură în depărtări albastre. Și-l apucă și pe dânsul dorul de călătorit...

Mai nainte de-a plecă, ciopli o cruce mare de lemn și o puse d'asupra mormântului fericitului său părinte. Mormântul eră împodobit cu flori așezate de străinii cinstiți, cari iubiseră pe răposat.

În dimineața următoare Ionică își luă merindea și o biată moștenire de o sută de coroane și câți-va bani mărunți, îi puse în pungă și porni lume. Trecu prin cimiter, se rugă la mormântul tatălui său și zise: „Rămâi cu Dumnezeu, iubite tată! Om bun și de ominie am - să fiu totdeauna, și Dumnezeu mă va ajuta”. Și s'a dus.

Câmpia cu flori, pe unde trecea Ionică, se răcorea în bătaea unui vântuleț. Florile își plecau capetele, ca și când i-ar șopti: „Bine ai venit, voinice, între noi! Așa-i, că-i frumos pe-aici?”

Dar Ionică își întoarse ochii spre sat, să-l mai vadă odată.

Turnul bisericeții din deal se ridică de-asupra caselor. Lui Ionică i se părea, ca și când dela ferestrele altarului i s'ar face semne cu mâna să aibă mult noroc la drum.

Pornind înainte se gândi, câte lucruri frumoase are să vadă în lume. Și eată-l acum prin locuri, unde n'a mai umblat și nu cunoștea pe nimeni.

Noaptea întâi o petrecu într'o șură de fân, alt loc n'a căpătat; dar el fu mulțumit cu atâta și dormi ca scaldat. Soarele se ridicase de câteva sulițe, când tinerul se deșteptă.

Eră Duminecă și clopotele chemau pe credincioși la biserică. Porni și el cu lumea cealaltă. A cântat și s'a nimerit să asculte o predică bună.

Când ieși din biserică, văzu câteva morminte acoperite de earbă și burueni mari; s'apropiă de ele, smulse buruenile și tocni câte o cruce pe care vremea o strâmbase. El adecă socotea așa: Poate tot astfel va face vre-un om bun la mormântul tatălui meu, unde eu poate nu voi mai ajunge nicodată.

La poarta cimiterului se răzimi în bătă un bătrân cerșitor. Ionică îi dete banii mărunți, câți aveă, și fericit își urmă calea.

Cătră seară se porni un vifor cumplit. Se grăbi omul să se scutească sub o streșină, dar în curând se întunecă cu desăvârșire; în sfârșit se adăpostii la un schit pe o colină. Norocul lui, că ușa fusese proptită, și așa se putu scuti în biserică până să încete furtuna.

„Am să stau aici, într'un colț; sânt rupt de ostenit, — gândi Ionică, — și trebuie să mă odihnesc“.

Își împreună mâinile spre rugăciune, se rugă și adormi. Afară furtuna vâiaia, flugeră și tună.

La miezul nopții se trezi, Furtuna încetase. O lună albă lucea prin ferestre.

În mijlocul bisericii se înălță un sicriu fără capac, în sicriu zăcea un mort. La vederea mortului, Ionică nu se speria cătuși de puțin; știa bine, că morții nu fac rău nimănui. Tinărul știa bine, că mai de grabă omul viu și stricat face rău, și niciodată omul mort.

Doi oameni, stricați de felul acesta, stăteau lângă sicriu. Răi erau amândoi, căci nici pe cel mort nu-l lăsau în pace, ci aveau de gând să-l ridice din sicriu și să-l arunce afară.

— Lăsați în pace pe bietul răposat! Fapta voastră ar fi pângărirea mortului; lăsați-l să odihnească în numele Domnului zise Ionică.

— Nemernicule! Ce-ți pasă ție? — răspunseră prăpădiții. — El ne-a înșelat. A cerut dela noi bani împrumut, și nu ni-a plătit datoria. Acum eată-l mort, iar noi rămași păgubiți. Voim să ne răzbunăm, să-l aruncăm afară, ca pe un câne!

— Am o sută de lei, — zise Ionică. — Atâta-i moștenirea mea întreagă; v'o dau bucuros vouă, dacă făgăduiți pe sufletul vostru, că nu vă atingeți de mortul

acesta. Eu mă voi fereci și fără bani. Am mâni tari, sânt sănătos, și Dumnezeu mă va ajuta.

— Bine! — ziseră cei doi, — dacă ne dai o sută de Lei, sântem mulțumiți, și nu mai avem nimic cu mortul.

Primiră Leii, răsară mult de bunătatea lui Ionică și plecară.

Ionică puse la loc sicriul, îi așeză capacul, roti o rogăciune, după aceea își luă rămas bun dela mort și ieși într'o pădure mare.

De-alungul pădurii cărarea se luminează de lumina lunii, în jurul lui zine mărunte jucau prin aer, fără a se turbura când văzură pe tiner, care eră om bun ca pânea.

Când trecu de pădură, la spate răsună un glas puternic de bărbat: — Stai, pretine! Unde te duci?

— In lumea mare! răspunse el. N'am tată, n'am mamă, sânt copil sărman; dar socotesc că Domnul din cer nu mă va părăși.

— Mă duc și eu în lume, și am să merg cu tine, să-ți fiu tovarăș de drum, dacă mă primești, — răspunse omul străin.

— Bucuros! — zise Ionică, și merșeră mai departe.

Ionică, dela o vreme, băgă de samă, că tovarășul este mai cuminte și mai pățit în toate, de cât el. Se vedeă că stăinul călătorise și învățase mult.

Soarele urcase binișor, când călă orii șezură la umbra unui arbore, să îmbrace puțin. Și cum mâncau, o babă veni cătră dâșii. Baba se mișca cu mare greutate, răzâmată într'un băț. În spate purta o sarcină de uscături, din care se vedeau trei surcele verzi.

Când fu aproape de ei, lunecă cu un picior. Sărmana babă, căzu și începu să se vaiete, căci își frânse osul.

Ionică socotea, să ducă acasă pe biata babă; dar tovarășul scoase din desagi o alifie, unse osul frânt și îndată se vindecă. Pentru bunătatea asta ceru dela babă să-i dea *cele trei surcele*.

— Aș plăti-o scump, — zise bătrâna clătinând din cap; — dar tot mai bine așa, decât cu osul rupt.

N'avu încotro, cinsti surcelele străinului, care-i unse osul cu alifie. Atunci bătrâna, deplin sănătoasă, sări veselă, că putea să umble mai bine, decât altădată. Minunată alifie! Nici pe bani n'ai putea găsi pe la fărmații.

— Ce ai să faci cu surcelele? — întrebă Ionică.

— Vor fi bune la o mătură, — răspunse tovarășul. Și, pe urmă, îmi plac mie.

Au plecat.

— Ean te uită, cum s'a întunecat cerul, — grăi Ionică arătând cu mâna.

— Ba nu; acolo nu-s nori, sunt munți minunați și mâne avem să sosim tocmai acolo, — răspunse tovarășul.

Munții nu erau atât de aproape, pe cât se vedeau.

Cu multă oboseală se urcară pe deal. Ionică și soțul său de călătorie intrară într'o cărciumă, să-și adune puteri nouă de drum. În cărciumă se află multă lume; tocmai atunci unul dela comedie își arată păpușile.

În rândul privitorilor, chiar în frunte, ședea un casap gros, lângă el un zăvod cât un viței. Zăvodul se uita urât la comedie, par'că ar înțelege-o.

Nu peste mult se începu altă comedie, în care juca un crai și o crăiasă, șezând pe tron de aur, pe cap cu coroană lucitoare și îmbrăcați în haine scumpe.

Păpuși frumoase de lemn și cu ochi de sticlă stăteau la ușa crăiască, câte odată o deschideau să vină aer răcoritor. Ce frumos se mișcau păpușile, — ca la teatru.

Dar mai frumoasă fu crăiasa, când se ridică din tron și veni mai la mijloc.

Zăvodul, într'o clipă, când stăpânul său își luă mâna de pe el, se aruncă dintr'o săritură pe scândurile unde umblau păpușile, apucă în dinți crăiasa, o strânse peste mijloc, de-i părăi ră oasele... Grozav!

Stăpânul păpușilor se sperie și se supără. Cea mai frumoasă păpușă să aibă un sfârșit atât de jalnic! Cânele rupsese tocmai capul măriei sale crăieșei...

Oamenii plecară în toate părțile, iar străinul, tovarășul lui Ionică zise, că are să vindece păpușa. Indată scoase sticlața cu alifie și unse păpușa, cum unsesese pe baba cu piciorul rupt.

Crăiasa pe loc se făcu sănătoasă și acum putea să se miște fără să o tragă de sfoară, de gândeai că-i vie, — atât că nu știa vorbi.

Mult se bucură comediantul și întrebă pe străin, ce răsplată dorește?

Străinul tovarăș ceru să-i dea sabia mare, ce o purta comediantul la sine. Comediantul îi dăruie bucuros sabia.

În dimineața următoare cu tovarășul său porniră și trecură peste dealuri și păduri de brazi. Se urcară atât de sus, încât turnurile bisericilor se vedeau ca niște firicele. De pe dealuri se zăreau depărtările pe unde ei nu mai umblaseră.

Așa podoabă a firii nu mai văzuse Ionică nici odată. Soarele lucea vesel, dintre dealuri răsună cornul vânătorilor atât de duios, încât ochii lui se umeziră. Cu sufletul plin strigă: „Doamne! Bun ești! Și minunate sunt făpturile mânilor tale!”

Tovarășul mișcat, se opri și el, își împreună mâinile și privi la pădurea și orașul ce se întindea în vale. Deasupra lor auziră un cântec nespus de duios; priviră în sus și văzură o minunată lebedă albă, care plutea în aer cântând atât de frumos, încât ei nu știau să fi auzit cândva așa cântare. Dar glasul slăbea tot mai mult, pasărea mândră își plecă deodată capul și căzu moartă la picioarele lor.

— Ce aripi mari și puternice, — zise tovarășul, — astfel de aripi au mare preț, nu le las aici. Vezi ce lucru bun am făcut, când mi-am câștigat sabia!

Și tăia aripile amândouă.

Merseră lungă cale. În sfârșit se pomeniră într'un oraș mare, cu o sută de turnuri, care străluceau la soare ca argintul. La mijloc de oraș se vedea un palat de marmoră cu acoperiș de aur. Aici ședea împăratul.

Ionică și tovarășul său n'aură de gând să între în oraș, ci mai întâi se abătură la o cărciumă din marginea orașului, să-și schimbe hainele, să îmbrace altele curate. Cărciumarul le povestă, că împăratul este om foarte bun, care nu face rău nimănui. Însă cu atât mai pagână este fiica împăratului.

— Dal fata-i plină de draci. E foarte frumoasă; dar ce-i folosește frumuseța, dacă este vrăjitoare și a pricinuit moartea multor fii de împărați, tineri și frumoși.

Fata împăratului adevărat dase de știre, că fiecare poate să o pețască: orice om, începând dela crai și până la cerșitor, poate să vină la pețite; numai cât trebuia să răspundă fetei de împărat, care punea întrebarea: *Unde este îndreptat gândul meu?*

Dacă răspunde bine la întrebarea pusă, se va mărita după el și după moartea împăratului va lua domnia; iar dacă nu va ști răspunde, are să fie tăiat sau spânzurat.

Împăratul, deși foarte supărat că avea o fiică atât de rea, nu putea să-i facă nimic — și-i spuse odată că nu mai voiește să vadă pețitorii, ci să facă ea ce-i place. De câte ori sosea un crășor să ceară fata, și nu știa să deslege întrebarea, îi tăiau capul; adevărat, că înainte de a peți, îl făceau băgător de samă, ce soarte îl așteaptă.

Generalul MOȘOIU.

(Vezi biografia la pag. 30.)

După așa întâmplări împăratul, cum am spus, era totdeauna supărat. Odată căzuse în genunchi, cu toată ostășimea lui și se rugase de fată, să nu fie atât de păgână. Toate înzădar!

— Grozav lucru! — zise Ionică, — ar fi vrednică fata aceea să mănânce o bătae! De așa fi eu împărat, așa îndrepta-o.

Se auzea sgomot la stradă: Să trăiască! Trecea fata împăratului și era atât de frumoasă, încât oamenii când o vedeau, uitau toate faptele ei rele și cu toții îi strigau: Să trăiască!

Douăsprezece femei dela curtea împăratului, îmbrăcate în mătasă albă, alergau pe cai negri ca păcatul; în mână ținea fiecare câte un crij. Fata împăratului venea călare pe un armăsar alb ca neaua și împodobit cu pietri scumpe. Hainele ei erau țesute din aur, sbiciul strălucea, ca și când ar fi fost împletit din raze de soare; coroana de aur scilpea, ca și când ar fi fost făcute din stele de pe cer, haina ei era cusută din mii de aripioare de fluturi... Dar decât toate acestea era mai frumoasă ea însăși, fata împăratului.

Când Ionică o văzu, se înroși la față ca racul, și rămase cu gura căscată și cu ochii holbați. Fata, cu coroana ei de aur, sămăna deplin cu fata, pe care o văzuse în vis tatăl lui Ionică.

Grozav de frumoasă era și nu-și putea lua privirile dela dânsa.

— Este cu neputință, să fie vrăjitoare atât de răutăcioasă și să omoare pe oamenii, cari nu știu răspunde la întrebările ei. Ori cine poate s'o pețască măcar de-ar fi cerșitor... Eu mă duc la palat să o cer. Fără ea nu pot să trăiesc!

Ori-ce om cu care vorbea, îi zicea să se lase de treaba asta, dacă vrea să nu se prăpădească, cum s'au prăpădit toți înaintașii lui. Tovarășul de drum îl desmântă și el. Dar Ionică socoti, că lucrul o să iasă bine; își curăți frumos hainele, se spăla pe față și pe mâni, se pieptenă și plecă liniștit la oraș, drept către casa împăratului.

— Întră! — strigă bătrânul împărat, când bătu cineva la ușă. Ionică deschise. Împăratul se apropiă de el în haină de casă și în ghete cusute cu flori; în cap avea coroană, într-o mână cârja împărătească, în cealaltă mărul împărăției.

— Stai nițel! — zise împăratul, — își puse mărul la parte, să poată da mâna cu Ionică.

Împăratul avea voce bună, dar de grabă se întristă, când auzi că Ionică umblă în pețite. Sărmanul împărat începu să plângă atât de amar, încât scăpă cârja din Mână. Lacrimile lui curgeau ca pârăul și abea le ștergea cu mâneca hainei.

— Lasă-te de gândul pețitului, — zise împăratul, — să nu pățești și tu ca ceilalți.

După vorbele acestea împăratul luă de mână pe Ionică și-l duse în grădina fiicei sale unde i se deschise o priveliște cumplită: în tot pomul spânzurau câte trei și patru crăișori. Eată nenorociți pețitori, cari n'au știut deslega întrebarea! Dacă bătea un vântuleț, zurăiau oasele prin pomi, iar păsărelele speriate sburau și nu mai cutezau să se apropie de grădină. Toată floarea era legată de os omenesc și în oalele de flori se rânjau cătră privitor căpățini de morți. Era grădina florilor, nu alta.

— Vezi, ce soarte jalnică te așteaptă, — zise împăratul, — așa ai să pățești, cum au pățit băeții aceștia. Lasă-te de planul tău; căci îmi vine să plâng de mila ta.

Ionică sărută mâinile împăratului și răspunse, că toate au să iasă bine, și că fata de împărat l-a fermecat de tot.

Când vorbea așa, sosi acasă fata cu toată curtea sa. Împăratul și Ionică ieșiră în calea ei, să zică: Bine-ai sosit! Ce frumoasă fată! Tinerul o sorbea cu ochii; iar dacă fata îi întinse mână, Ionică nu mai putea crede, să fie vrăjitoarea primejdioasă, cum i se dusesese vestea. Se urcară cu toții în palat, slujitorii puseră mesele cu fel de fel de mâncări; dar bătrânul împărat, posomorât, nu putea să mănânce nimic.

A doua zi Ionică avea să vie earăș la palat, unde se adună sfatul împărătesc, să asculte, cum va deslega întrebarea. Dacă va nimeri răspunsul, va avea să mai răspundă la alte două întrebări; Până acum nime nu putuse deslega nici pe cea dintâi, și cum s'a spus au pățit-o rău cu toții.

Nu era îngrijorat Ionică. Ba se simțea chiar vesel. El gândea la mândreța de fată și credea cu multă nădejde, că Dumnezeu îl va ajuta. Inșă cum? La aceasta nu-i plăcea să se gândească și nici nu știa. Șuerând un cântec se grăbi la tovarășul său dela cârciumă.

Ionică nu se obosea laudând fata împăratului, cât a fost de frumoasă și de prevenitoare. Abea putea aștepta a doua zi, să meargă la palat, să-și încerce norocul.

Tovarăşul de drum da din cap întristat.

— Eu țin la tine cu toată inima, — zise el. Noi vom putea mult trăi împreună, — dacă nu te vei prădă!.. Imi vine să plâng, dar nu vreau să-ți stric poate cea din urmă seară, care o petrecem împreună. Să ne veselim, căci mâine, după ce vei pleca, voi avea vreme de-ajuns să suspin de jalea ta.

Oraşul întreg ştia, că a venit un nou peţitor. Oamenii mârniţi nu mai jucau; pe case atârnavă, unde şi unde, steaguri negre, împăratul şi vlădicii se adunară în biserică, şi se rugau, căci toţi credeau, că Ionică pleacă la moarte.

Cătră seară tovarăşul încălzi la foc puţin rachiu, îndulcit cu miere de stup, şi zise lui Ionică:

— Să fim voioşi! Să bem în sănătatea fetei de împărat.

Dar Ionică, după al doilea păhar, nu se mai putea ţine de somn şi adormi ca mort.

Tovarăşul îl ridică frumuşel din scaun şi-l culcă în pat. După aceea, pe la miezul nopţii, îşi legă bine de umeri aripile mari de lebedă, căută pe cea mai tare din nuelele primite dela babă, luă nueaua în buzunar şi când se găli în felul acesta, deschise fereastra şi sbură drept la palat, să se ascundă la un colţ de fereastră, lângă odaia de dormit a fetei de împărat.

Oraşul se odihneă liniştit. În turn băteau două-prezece ceasuri fără un sfert, şi eată fereastra se deschide şi sboară afară domniţa cu aripi negre şi în haine albe, îndreptându-şi sborul cătră dealuri.

Tovarăşul se ţine de urmele ei, fără să-l vadă şi izbeă cu nueaua în domniţă: pe urma loviturilor ţâşnea sânge din carnea ei. Aşa călătorie, mai rar!

— Ce ploae cu grindină! Ce ploae cu grindină, — sfârăeă din gură fata după fiecare lovitură de-a tovarăşului... Dar așa-i trebuiă!

În sfârşit ajunse la deal, lovi cu piciorul în pământ, care se deschise cu sgomot par' c'ar fi trăznit. Fata intră, tovarăşul după ea, fără să-l zărească cineva. Trecură dealungul unui coridor cu păreţii lucitori, unde mii de păianjeni, unul mai sclipitor decât altul, alergau în sus şi în jos pe păreţi şi luminau ca focul. Sosiră într'o odaie de argint, pe urmă într'una de aur.

Aici străluceau flori în culoare albastră şi roşie, şi mari cât floarea soarelui. Nime nu putea rupe dintr'insele, căci cotoarele lor erau făcute din şerpi veninoşi, care

vărsau din gură locul în chip de flori. Grinzile erau împodobite cu mândre-măriuțe (coccinele) și cu lilioci, cari aveau ochi de sticlă ca cerul și fâlfăeau din aripi subțiri. Eră înfiorător! La mijloc de odaie se ridică un tron, ținut de patru schelete de cai, ale căror hamuri le țeseau pânjen de foc.

Tronul, alcătuit din porțelan alb, avea perini din șoareci mici negri, care se mușcau unul pe altul de coadă. Cerimea tronul (baldachinul) se întindea ca o pânză tandafirie de paianjeni, unde se vedeau musculițe mărunte, care sclipeau ca petri scumpe. Pe tron ședea bătrânul vrăjitor; pe cap mare și urât purta coroană, în mână șcheptru Dăpăce sărută pe frunte fata de împărat, și făcu loc în tron, și se începu petrecerea.

Greeri mari negri suflau în fluere mititele, o buhă se lovea peste pânțele, chipul dobă. O unire de glasuri, destul de bună. Crăcușori negri, mărunței, pe cap cu lilioci, săreau prin odaie. Dar pe tovarăș nu putea să-l vadă nime, deși el sta lângă tron, vedeă și auzeă toate.

Curtenii, care intrară, se vedeau a fi oamenii de frunte. Inșă când te uitai mai bine la dânșii, observai, că nu erau oameni, ci cozi de mătură, în care vrăjitorul turnase viață și le îmbrăcase în haine cusute cu flori, să slujească de podoabă, și nu pentru altă treabă.

Și porni o horă mare. Fata, după povestii, că a sosit un nou pețitor la palat, făcu întrebare către vrăjitor: La ce să gândească mâne, când va sosi pețitorul s'o ceară?

Și răspunse vrăjitorul:

Să gândești la un lucru ușor care lui nu poate să-i treacă prin minte, de pildă: *la ghetetele tale*. De bună samă n'are să ghicească. Atunci poruncești să-i tae capul și apoi să nu uiți, mâne să-mi aduci ochii lui cu tine; tu știi, cât îmi plac să-i mănânc.

Fata se închină adânc și răspunse că nu va uita de ochi. Vrăjitorul acum deschise ușa muntelui. Ea sbură, iar tovarășul pe urmele ei, lovind-o asupra cu nueueaua. Fata gemea, înjură grindina și se grăbea să ajungă acasă curând. Tovarășul luă drumul cârciumii, unde Ionică dormea. Iși scoase aripile și se culcă obosit.

Des de dimineață se deșteptă Ionică. Se sculă și tovarășul său, și-i povestii că a visat un vis ciudat, cu fata de împărat și cu ghetetele ei, și că el a rugat-o să gândească *la ghete*.

— Ori la ghetete, ori altceva, — zise Ionică, — încrederea mea este în Dumnezeu, care mă va ajuta. Visul tău poate să fie adevărat; fie ce va fi, eu îți zic rămâi cu bine; dacă nu voi deslega întrebarea, nu ne mai vedem niciodată..

Și sărută pe tovarăș, și porni la palatul împărătesc. Acolo băjbăea lumea: judecătorii ședeau în jețurile lor și își răzimbau capurile în perine moi, căci trebuiau mult să se gândească. Bătrânul împărat își ștergea ochii cu o năframă mare și albă.

În sfârșit veni fata de împărat; astăzi părea cu mult mai frumoasă de cât ieri. Surâse către toți, iar lui Ionică îi întinse mâna.

Tinărul avea să ghicească, unde este îndreptat gândul ei? Fata îl privi cu bunătate. Dar când el rosti vorba: *la ghetete*, ea se făcu galbenă ca ceara și începu să tremure din tot trupul. Inzadar! Ionică nimerise răspunsul.

Mare bucurie în palat! Împăratul, cu toată bătrânețea lui, începu să sară ca un copil. Cealalti, de bucurie că joacă împăratul și că Ionică fu bătut cu noroc, începură să bată din palme.

Și tovarășul se bucură mult, când află că lucrul a mers bine; Ionică își împreună mâinile și mulțămind Domnului se rugă să nu-l părăsească nici d'aici încolo.

A doua zi avea să răspundă la altă întrebare.

Seara trecu tot ca cea de ieri. Când Ion că dormea, tovarășul urmărind fata de împărat, sbură iarăși către deal. Pe drum bătea mai asupra în spatele domniței: acum luase cu sine două nuele. Iarăș intră pe nevăzute în deal, văzu și auzi tot. Fata avea să gândească *la mânășă*, și tovarășul iarăș spuse lui Ionică, cum ar fi visat. As fel, vezi bine, deslegă întrebarea a doua. Nouă veselie izbucni în palat, toți sareau și jucau, tocmai ca împăratul în ziua dintâi; — dar fata ședeă pe un covor și nu zicea nici un cuvânt.

Soartea lui Ioni ă atârna de întrebarea a treia. Dacă va deslega-o și pe asta, se va însură cu fata împăratului și va moșteni împărăția; dacă nu o va deslega, au să-ți tale capul, iar ochii lui frumoși albaștri vor fi dejunul vrăjitorului plin de răutate.

Ionică se culcă seara de timpuriu, se rugă și adormi. Însă tovarășul iarăș luă aripile pe umeri, își legă sabia la brâu, apucă în mână nuelele toate *trei*, și sbură către palat.

Eră noapte oarbă. Vijelia urlă; țiglele de pe case cădeau la pământ; pomii din grădină, de care spânzurau

oasele crăişorilor, se îndoiu de vânt ca trestile; în fiecare clipă fulgeră şi tună îngrozitor.

Fereastra se deschise, şi fata sbură afară Galbenă la faţă, dar râzând de vifor, sbură mai departe; mantaua ei fâlfăia ca o pânză de corabie, umflată de vânt. Tovarăşul, mereu pe urma ei, o bătea fără milă cu nuelele, sângele ei picură pe pământ. Fata abea mai putea sbura. Sosiră la deal.

— Ce grindină! Ce vifor! — grăeşte fata, — n'am mai pomenit așa vreme..

— Ce-i prea mult nu-i sănătos, — zise vrăjitorul.

Povestii fata cum peţitorul ghici şi întrebarea a doua; dacă va răspunde şi la a treia, ea trebuie să se mărite, şi n'o să mai vină în deal, şi n'o să mai poată învăţa vrăji frumoase, ca până acum. Se mâhnii până'n suflet.

N'are să ghicească, — zise vrăjitorul, — vom iscodi un lucru, la care ei nu poate să se gândească numai atunci, când va fi mai mare meşter decât mine.

După aceasta luă fata de mână şi se preumblară prin largul odăii, înconjuraţi de drăcuşori. Păianjenii roşii alergau în sus şi în jos, buh le băteau toba; sueră cucuveau şi greerii negri cântau în flueriţe. Cum vedeţi, cheful era în toiul lui.

După ce îşi petrecură binişor fata avea să plece acasă. Vrăjitorul îi zise, că are să o petreacă câtră casă, dorind să mai fie câteva timp împreună.

Şi sburară lângă olaită prin viforul turhat. Tovarăşul făcu nuelele bucăţele pe spatele lor. Aşa vijlie nu mai simţise nici vrăjitorul. Înaintea porţii palatului îsi luă rămas bun dela fată, şi i şoptii în ureche: „*Să te gândeşti la capul meu*“.

Tovarăşul trase cu urechea şi pricepui Fata se strecură pe fereastra deschisă în odăea ei, iar vrăjitorul cu gândul să se întarcă casă. Dar tovarăşul nostru repede îl înhată de barba n'agră şi dînt'o lovitură îi reteză capul... Vrăjitorul n'avu chip să strige nici: Vai! După aceasta îi ridică corpul şi-l aruncă în lac, să fie hrană peştilor. Capul, după ce-l spălă, îl puse în năframă şi plecă la cârciumă, să se odihnească.

A doua zi dete lui Ionică năframa legată şi-i zise, să nu o deschidă până când fata îl va întreba: la ce se gândeşte ea?

În palatul domnesc se adunară atâţia oameni, de abea încăpeau. Sfatul ţării şedea în scaune cu perine; îm-

păratul se îmbrăcase în haine nouă, în mână scheptul, pe cap coroana de aur lustruită, ca la o sărbătoare. Dar fata era galbenă și întristată, avea o haină neagră, de gândeai că se duce la îngropăciune.

— La ce mă gândesc? — întrebă domnița.

Ionică nu zise nimic; ci deslegă nă frama și o arată... Se înfioră și el, când văzu căpățina vrăjitorului.

Cu groază oriviră curtenii la acest cap de urâciune. Fata rămase înmărmurită; în sfârșit se ridică, își întinse mâna către tinărul, care deslegă și a treia întrebare.

Fără să se uite la el, suspină:

— Da, tu ești acum mirele meu. Astăzi ne vom serba nunta.

— Așa înțeleg, — strigă împăratul, — așa-mi place.

Oamenii se însuflețiră. În oraș se începură cântările și muzica. Trăgeau clopotele; steagurile negre fură date jos și toată jalea se prefăcu în bucurie.

În piață sfârșeau la frigare trei boi mari, găini și rețe. Tot omul care avea poftă, putea să-și taie câte o bucată. Din fântânile săritoare, în loc de apă, ieșea vin minunat. Brutarii împărțeau cornuri, franzele și colaci pe nimica.

Ostașii dau din tunuri, iar copiii din pușculițe. În palat mâncau, își poșteau noroc și închinau în sănătatea tuturor. În tot locul stăpânea veselie, oamenii strigau și chiuiau de răsuna aerul cale de o poștă de gura fiăcăilor:

Așa joacă pe la noi:	Sus în zdrențe cât puteți,
Doi nainte, doi napoi,	Că de mine rămâneți,
Hop!	Hop!

Bate-ți cizma pe tureac,
Da-ă n'ai mălai în sac,
Hop!

Și cine ar putea spune tot! Dar fata împăratului și de aici încolo rămase vrăjitoare și nu putea suferi pe Ionică. Tovarășul de drum află lucrul și cinstii lui Ioncă trei pene de lebedă și o sticlucță cu picături, zicându-i să așeze o albie cu apă înaintea patului ei, și când ea va călca în apă, el să arunce penle și picăturile în albie, iar pe fata de împărat să o cufunde de trei ori în apă: atunci n'o să mai fie vrăjitoare și are să-l iubească.

Ionică ascultă povața tovarășului. Când ea căzu în apă, începui să strige și să dea din mâni, și îndată se prefăcu în lebedă neagră. O cufundă a doua oară în apă și se făcu albă ca laptele, numai la gât avea o pată mică neagră. Ionică mulțumi lui Dumnezeu, și vâră a treia oară

lebedă sub apă. Deodată se schimbă într-o femeie minunată. Acum se făcuse și mai frumoasă și cu ochii plini de lacrimi mulțumii omului, care a scăpat-o de vrăji.

În dimineața urmă oare îmoăratul și curtea lui venirea la ei să le poștească toate fericirile. Mai pe urmă sosi tovarășul de drum, cu straița în spate și cu bățul în mână. Ionică îl îmbrățișă și-l rugă să nu plece, căci lui are să-i mulțamească binele, de care are parte. Dar tovarășul răspunse cu blândețe:

— Nu pot rămânea, e vremea să plec. Eu n'am făcut altceva, decât mi-am plătit o datorie. Îți mai aduci aminte de mortul, pe care oamenii răi eră să-l ba'jocorească? Tu l-ai dat toată averea ta ca să nu se atingă de sicriu, și să lase în pace pe cel mort. Mortul acela, sânt eu.

Și tovarășul pe-l din vedere.

Nunta țină o lună întreagă... Ionică și soția sa se iubeau mult. Iar bătrânul împărat ajunse zile norocoase, când nepoțelii săreau pe genunchii lui și se jucau cu cârja împărătească. După moartea lui ajunse împărat Ionică. Și împărățește și astăzi în fericire, de n'a fi murit.

Trad de Lolo Hodoș.

Țiganul pe doaga morții.

— Ce cuminecătură ți place Țiganului? —

Bătrânul dadă eră numai cald în gură. Fecioru-s'o, om mai de-a lui Dumnezeu, merge după moș-popa să vină să-l grijească, cum e datina la Români, ca să nu moară ca un păgân și vameș.

Cu spov da tot a mai mers, dar' cuminecătură nu vrea haramul să ia odată capul. Se făcuse mort și pace, de nu eră vorbă să-i poți descleșta făl ile.

— „Măi dadă, uite cuminecătura, nu fi al dracului!“ — zise feciorul — dar' dada batuc în ușă, nici nu răsufla macar.

Și ori-cât s'a încercat a fost îndeșert.

În sfârșit ce-i șoptește moș-popa feciorului la ureche, ce nu, — destul, că acela întoarce vorba și zise:

— „Ui, ține luleaua măi dadă!“

— Ha! — răspunde bolnavul, căscând gura ca să prinză verg-aua între dinți.

Părintele a ținut sfânta gata și numai decât i-au aruncat-o în lăuntru.

Generalul Moșoiu.

— Cu portret. —

E greu că într'o simplă biografie să descrii viața și faptele de glorie ale generalului Moșoiu.

Numele său e pronunțat cu sfîntenie și admirație de întreaga suflare românească. Faptele sale mari sunt cunoscute și trecute în cântecele și poeziile poporului.

Generalul Moșoiu apare, ca un *făt frumos* pe plaiurile noastre care rup lanțurile robiei, scoțând frumosul Ardeal din ghiarele Ungurilor.

Născut în regiunea Branului, lângă Brașov fiu al Ardealului robit, întreaga sa viață și-a închinat-o pentru desrobirea neamului Românesc.

În sufletul lui trăiau vii icoanele marilor voivozi și eroi cari sângeraseră în timpul secolelor trecute pentru acelaș gând, gândul desrobirii fraților.

Când s'a început războiul în 1916 era colonel, comandantul unui Regiment de Olteni. Știm cu toți faima câștigată și spaima ce o vârase generalul Moșoiu în dușmanii țării. Dorobanții lui sunt cei dintâi cari trec, sburând Cărpății revărsându-se pe frumoasele câmpii ale Sibiiului.

De pieptul lui se zdrobesc diviziile bavareze. Numele generalului ajunsese o groază pentru dușmani.

Prin brațul său lovea și se răzbună un întreg popor care suferise jugul mai bine de o mie de ani.

Războiul mondial terminat începe lupta între poporul românesc și cel unghuresc.

Iată-l pe generalul Moșoiu iarăși cel dintâi, trecând Munții în fruntea diviziei sale pentru a pune stăpânire veșnică peste leagănul strămoșilor noștri.

Din fața uraganului Românesc, ungurii fug îngroziți și în timp ce generalul Moșoiu trecea liniile Murășului la Alba-Iulia, cetatea sfântă a marelui voevod Mihaiu, întreagă suflare a Ardealului se adună în cea mai frumoasă sărbă-

toare a neamului Românesc și declară unirea veșnică a tuturor Românilor.

Nici-când n'a fost sărbătorit, vre-un general biruitor, așa cum a fost primit generalul Moșoiu și care a trăit acele timpuri de nespusă măreție va avea veșnic sădit în suflet icoana marelui general.

Tot generalul Moșoiu este acela care în fruntea a 4 divizii românești în Aprilie 1919, dă lovitura de moarte ungarilor, asvârlindu-i peste Tisa și deschizând drumul armatei Române spre Budapesta.

Binecuvântarea unui întreg popor însoțește pe marele arhangel desrobitor al neamului.

În Iunie 1919, când hoardele lui Bela Kun trecând Tisa, înaintau trâmbițând în lumea întreagă victoria poporului maghiar, generalul Moșoiu este trăznetul care se abate asupra diviziilor ungurești, înroșind Tisa cu spurcatul sânge al barbarilor.

Până în inima Budapestei, cetatea spurcată a grofilor asupritori ai poporului nostru, înaintează dorobanțul.

Visul neamului nostru de veacuri, pentru care sânge-raseră atâți martiri, era împlinit.

Gândul și sufletele noastre trebuie să se îndrepte către acela care a ridicat la atâta slavă numele de Român Ardelean. Fiindcă ce fericire mai gră toare pentru noi, de cât acela că dintre noi s'a ridicat mare e general, un fiu al Ardealului a fost fericitul executor al testamentului lăsat de străbunii noștri cu limba de moarte.

Și acum tot generalul Moșoiu în fruntea frumoșului Corp al Vânătorilor, este strajă neadormită la hotărârea țării, sub scutul căreia întreg neamul Românesc începe munca de consolidare pentru păstrarea veșnică a ceea ce ne-a daruit baioneta viteazului dorobanț.

Iar noi umili admiratori ai marelui general nu putem de cât să-l asigurăm de recunoștința noastră veșnică și să-i spunem că atâta timp cât va exista un suflet Românesc, numele său va fi rostit cu sfîntenie și faptele sale vor fi cel mai sublim exemplu de eroism și sacrificiu pentru urmașii noștri.

Strigături.

— Soră lele, na margele,
N'a văzut cap-ele mele?
— Ba zo io că le-am văzut,
În pădure la Bicariu,
Spanzurate 'ntr'un copaciu.

La călcâiul cismii mele
Șede dracu și-o muiere
Și mă 'ovața-a face rele.

Up! țup!
Pui de lup!
Fugi din cale, să mă duc,
La cea fată de haiduc,
Ce-i cu chica de fuior
Și rochia de bujor

Mămăligă cu unsoare,
Umblă tata să mă 'nsoare;
Da ă mama numă lasă,
Să-i aduc pe dracu 'n casă.

Măi bă bate blăstămate,
Mult te lauzi că mi bate,
Dar' a trecut amar de tine,
Ca să pui mâna pe mine.

Te cunosc lele ce poale
Că de lucru ești c'am moale,
De lucru de-ai fi mai iute
Hainele ț'ar fi lăute.

Mântră buze desmerdate
Trebuirea-r sărutate,
Mândră buze subțirele
Săruta-le-ași și mi-i jele.

De-ai fi bade de român
Ți-ași purta dragostea 'n sân,
Da nu ești de legea mea
Ți-oi purta cum oi vrea.

Frunză lată de pe baltă
Fostu-mi a bine vr'o dată
Dar' s'a 'ntors frunza pe tău,
Și acum mi destul de rău

Cât trăești să nu iubesti
Diac în haine nemț-ești
Să inbești în românești
Când îl cauți îl găsești
Că diacu i peie rea
Mancă carne Vinerea
Te 'nșală și nu te ia.

Hăi leliță trup de flori
Nu dă gură la feciori,
Ci-o lasa pe sărbători;
Atunci hai și mi-o dă mie,
Eu ți-oi da sufletul ție.

Dragu-mi-i cu cine joc,
Deie-i Dumnezeu noroc.

Glume.

Cum eră vremea? De cu seară, boierul lasă vorbă țiganelui că dacă vremea se va arăta a ploie, să se ducă la tăiat năle — așa mai după cântători; de va fi senin, să pornească la încărcat pae.

Dar una-i vorba și alta-i treaba.

Zisa boierului a intrat pe o ureche și a eșit pe cealaltă. Trecuse alba dealul...

Țiganu pune capul pe pernă sara și se trezește tocmai a doua zi, odată cu soarele.

Boierul foc pe țigan:

— Ce-am vorbit eu jivnă-afurisită, fund de ceaun ce ești... Cum a fost vremea?

— Să mă ierți, sărut mâna!.. Nu eră nici moloșag, nici senin: eră... cum e mai bine de dormit, mânca-te-aș!...

Spovedania țiganului. Nu-ș cum se nimeriște, că odată, — se vede că mându-se după români, — merge și țiganul să se precistuiască. Și fiindu-i cam frică de-odată, s'apucă el colo să 'nșire popei la păcate mai mititele.

— Spune dacă n'ai făcut ceva mai rău, bre Hasane, zice dihovnicul, — dacă n'ai furat, n'ai batut pe cine-va..

Țiganul mai prinde oleacă de curaj, dar tot cam cu jumata-de gură.

— Ba țoiu spune, părinteo, mânca-ț-aș; țoiu spune, ce să mai încorjer... Odată, părinte, am batut *cojocul* mamei de i'am făcut ferferiți!

— Măi țigane, d'apoi nici asta nu-i un păcat numai de 'cât! Spune alte-celea.

— Dă, așa o fi părinteo, da vezi că.. *eră și mama 'ntrânsul!*

Oaia țiganului Un țigan avea o oaie, care-i perise. Mergând el supărat pe drum, îl întreabă un Român, care-l întâlnește: Da ce ești așa de supărat Faraoane?

— Da cum să nu fiu supărat, răspunse țiganul, când mi-au perit oile.

— Și multe ai avut? îl întreabă Românul.

— Una albă și mai puținele negre, răspunse țiganul.

Mulțămita țiganului.

— Anecdota. —

Ajunsesă în judecată
Un cioroi de-aici
P'ince dela domnu jude
Nește găște a fost furat,
Și croindu-i judecata
Cu toți mi-o hotărât
Că în loc de închisoare
Să mi-l pună 'nsbicuit.
Cât capăt întreabă cioară
Năcăjit și supărat
„Cincizeci“, zise domnul jude,
Peste trupu desbrăcat.

„Vai de mine, Doamne sfinte“,
Cioara din gură răcnea
Pe când un jurat și-o strajă
Din sbiciuri mi'l îmbia.
Când era la jumătate
Văzând pe țigan mai mort
L'au lăsat cuprins de milă
Ca să mi'i ducă la cort;
Iar' țiganul făcând cruce
Încu să mulțamească:
„Tată sfânt și maica sfântă
Insutit vă răsplătească!“

Th. A. Bogdan.

Estras din art. XI. leg. din 1918.

I.

Vinderi, cumpărări.

5% de la prețul de cumpărare la imobile.

1% " " " " la mobile.

Sub preț de cumpărare să înțeleagă în totdeauna „prețul circular“. (Dacă de exempl. prețul de cumpărare e mai mic ca prețul circular competența să demăsură după prețul circular.)

II.

Donațiuni și lăsământe.

1. **Donațiuni:** După întreaga valoare curată a obiectului donat conform relațiilor de rudenie.

a) Dacă donatul e fiul legal, adoptat, legalizat natural sau mașter a donatorului sau erezii și soțiile acestora, părintele și ascendenții, mai departe soția în caz de căsătorie logodnica donatorului:

1% până la 1000 cor.

1.25% de la 1000 cor. până la 5000 cor.

1.5% " 5000 " " 10.000 "

2% " 10.000 " " 100.000 "

2.5% " 100.000 " " 250.000 "

3% " 250.000 " " 1.000.000 "

3.5% " 1.000.000 " " 5.000.000 "

4% " 5.000.000 " " 10.000.000 "

5% " 10.000.000 în sus.

b) Dacă donatul e fratele dulce sau mașter, sau un descendent al acestora, sau e fiul fratelui părinților donatorului, sau e fratele unei persoane a cărei descendent e donatorul:

5% până la 1000 cor.

6% de la 1000 cor. până la 5000 cor.

7% " 5000 " " 10.000 "

8% " 10.000 " " 100.000 "

9% " 100.000 " " 250.000 "

11% " 250.000 " " 1.000.000 "

13% " 1.000.000 " " 5.000.000 "

15% " 5.000.000 " " 10.000.000 "

17% " 10.000.000 în sus.

În cazurile neînșirate în punctul a) și b).

10%	până la	1000 cor.		
11%	dela	1000 cor.	până la	5000 cor.
12%	"	5000	"	10 000 "
14%	"	10 000	"	100 000 "
16%	"	100.000	"	250 000 "
18%	"	250.000	"	1,000 000 "
20%	"	1,000 000	"	5,000 000 "
22%	"	5 000 000	"	10,000.000 "
24%	"	10 000.000	în sus.	

2. Lăsământe: Dela întreaga evaluatiunea curată a lăsământului conform relațiilor de rudenie:

a) Dacă eredele e fiul legal, adoptat etc. (vezi punctul a) la donațiuni):

2.5%	până la	1000 cor.		
3%	dela	1000 cor.	până la	5000 cor.
3.5%	"	5000	"	10 000 "
4%	"	10 000	"	100 000 "
4.5%	"	100.000	"	250 000 "
5%	"	250.000	"	1,000.000 "
5.5%	"	1,000.000	"	5,000.000 "
6%	"	5,000 000	"	10,000.000 "
7%	"	10,000 000	în sus.	

b) Dacă eredele e fratele dulce sau mașter etc. (vezi mai departe punctul b) la donațiuni):

6%	până la	1000 cor.		
7%	dela	1000 cor.	până la	5000 cor.
8%	"	5000	"	10 000 "
9%	"	10.000	"	100.000 "
10%	"	100.000	"	250 000 "
11%	"	250.000	"	1,000.000 "
12%	"	1,000.000	"	5,000.000 "
13%	"	5,000.000	"	10,000.000 "
14%	"	10,000.000	în sus.	

În cazurile de relații neînșirate în a) și b):

10%	până la	1000 cor.		
12%	dela	1000 cor.	până la	5000 cor.
14%	"	5000	"	10.000 "
16%	"	10.000	"	100.000 "
18%	"	100 000	"	250.000 "
20%	"	250.000	"	1,000 000 "
22%	"	1,000.000	"	5,000.000 "
24%	"	5,000 000	"	10,000.000 "
26%	"	10,000.000	în sus.	

Modificări prin decr. leg. 1638/920.

(Ord. circ. No. 7936/920—III—a din 23 Mai 1920.)

Compozițiile să solvesc în lei socotind leul cu 2 cor.

Taxele de timbru gradat (f. kozatos illeték) împărțite în tabele și anume I, II. și III. se șterg și să aplică o taxă de timbru proporțional, anume:

2) bani la	00 lei în loc de tabela	I.
50 " "	100 " " " " " "	II.
1 leu " "	100 " " " " " "	III.

Calculul taxelor de timbru proporțional (százalékos ill.) se vor percepe de la sume rotunde de 100 și 1000; la caz de fracțiuni de 100 și de 1000, fracțiunile să întregesc la suma rotundă proximă de 100 și 1000. Astfel de exemplu: De la o valoare de 550 de lei taxa să percepe după 600 lei.

"	"	"	610	"	"	"	"	"	700	"
"	"	"	2001	"	"	"	"	"	3000	"
			etc							

Taxa cea mai mică de timbru e 10 bani.

Dacă un act supus la timbru fix (de ex. 10 lei) să scrie pe mai multe coale (de ex. 3 coale), fiecare coală trebuie să poarte timbrul fix (de 10 lei, adică 30 lei)

Recursurile la Casație relative la orice impozite, taxa de timbru și înregistrare sunt supuse taxei timbrului fix de 25 lei coală.

Cererile de înregistrare în Cărțile fonduare sunt supuse la următoarele taxe:

1 leu până la un act cu valoarea de	200 lei inclus.
3 lei " " " " " "	1000 " "
5 " " " " " "	5000 " "
25 " " " " " "	5000 " în sus.

Sunt scutite de taxa timbrului chitanțele de primirea pensiunilor, salariilor, ori-care retribuțiune, eliberate de pensionarii și fond ționarii statului, județelor și comunelor.

Taxa de timbru fix și proporțional până la 50 prin timbru mobil de la, 50 lei în sus să aplică prin viza perceptoratului de stat.

Taxele de înregistrare se percep numai prin viza perceptoratului de stat.

Arad, la 19 oct. 1920.

Dr. Virgil Grozescu
concep. fin.

Tipografia Diecezană

Arad, Strada Eminescu Nr. 35.

Fondată la 1879.

Telefon Nr. 266.

Fiind asortată cu cel mai bogat material pentru lucrări de arta tipografică și fiind instalată cu mașinile cele mai moderne, execută **totfelul de tipărituri** ca: circulare, memorande, menuuri, vignete, pliacuri și hârtie de scrisori cu firmă, placate, anunțuri funebreale, programe, cărți de vizită, bilete de logodnă și de cununie, invitații la petreceri, note muzicale, precum și tipărituri pentru bănci ca: liste de escompt, obligațiuni, registre, etc.

Opuri și broșuri, bilanțuri, foi periodice, reviste, preț curenturi etc. etc. în stilul cel mai artistic și pe lângă prețurile cele mai convenabile. :: Editură proprie. :: Lucrări în culori.

Carol Andrenyi și Fiii

MARE MAGAZIN DE FIER, SCULĂRII
ȘI UNELTE PENTRU CONSTRUCȚIE ::

Casă fondată la 1836.

VÂNZARE ENGRO ȘI DETAIL.

ARAD — ORADEA-MARE